

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Eliminace úvěrového rizika u zvolené finanční instituce

Jana Bernardová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Bernardová

Provoz a ekonomika

Název práce

Eliminace úvěrového rizika u zvolené finanční instituce

Název anglicky

Elimination of Credit Risk at The Selected Financial Institution

Cíle práce

Cílem diplomové práce bude prostřednictvím vhodně zvolených analytických metod zhodnocení úvěruhodnosti zvoleného podnikatelského subjektu a návrh zajišťovacích instrumentů pro danou strukturu financování.

Metodika

Teoretická část bude zpracována metodou komparace a kompilace poznatků z literatury a ostatních citovaných zdrojů. Poznátky budou čerpány z oblasti poskytování úvěrů a úvěrových analýz.

Pro naplnění stanoveného cíle práce bude použita popisná metoda, pro zpracování charakteristiky posuzovaného podnikatelského subjektu a dále pak vhodné vybrané metody a ukazatele finanční analýzy. Na podkladě výsledků zjištěných zpracovanou úvěrovou analýzou budou, prostřednictvím metod komparace, dedukce a empirie vyvozeny závěry a navrženy vhodné zajišťovací instrumenty.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

finanční rizika; horizontální a vertikální analýza rozvahy, výkazu zisků a ztrát; poměrová analýza; Porterův model pěti sil; regulace finančních rizik; sektorová analýza; struktura financování; úvěrové riziko; úvěruhodnost

Doporučené zdroje informací

BERMAN, K., KNIGHT, J., CASE, J. Finanční inteligence pro manažery: klíč ke skutečné hodnotě čísel. Computer Press, 2011. ISBN: 978-80-251-3724-6.

ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. Základy financí. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

DURČÁKOVÁ, J., MANDEL, M. Mezinárodní finance. Praha: Management Press, 2000. ISBN 80-7261-017-1.

HNILICA, J., FOTR, J. Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 262 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2560-4.

KARSONE, C.V. Finance and Banking Developments, Nova Science Publishers, 2010. ISBN 9781611229288.

POLIDAR, V., MANDEL, M. Management bank a bankovních obchodů. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86119-11-4.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1.

WATERHOUSE, P. Úvod do řízení úvěrového rizika. Přel. V. Navrátil. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994. 315 s. ISBN 80-85603-49-7.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Daniela Pfeiferová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 7. 9. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Eliminace úvěrového rizika u zvolené finanční instituce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26.3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Daniele Pfeiferové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při vedení mé práce. Dále si dovoluji poděkovat všem, kteří mi přispěli svými radami a připomínkami.

Eliminace úvěrového rizika u zvolené finanční instituce

Abstrakt

Z důvodu nutnosti řízení úvěrového rizika již na úrovni jednotlivých úvěrových obchodů, je tato práce zaměřena na úvěrovou analýzu korporátního subjektu.

Úvěrová analýza je důležitým nástrojem systému řízení úvěrového rizika. Pomáhá k jeho eliminaci tím, že hodnotí bonitu, respektive schopnost žadatele o úvěr/dlužníka v budoucnu splácet jeho závazky vůči bance.

Úvodní část diplomové práce je zaměřena na teoretická východiska v oblasti rizika, úvěrové analýzy a zajištění úvěrového rizika.

V praktické části práce je provedena úvěrová analýza zvoleného podnikatelského subjektu, včetně návrhu úvěrů a struktury zajištění ke zvolené struktuře financování.

V závěrečné části této práce jsou shrnuty výstupy z úvěrové analýzy, na základě, kterých je odhadnut stupeň klientského interního ratingu financující banky a zhodnocena úvěruhodnost vybraného podnikatelského subjektu.

Klíčová slova: finanční rizika, horizontální a vertikální analýza, poměrová analýza, sektorová analýza, struktura financování, úvěrová analýza, úvěrové riziko, úvěruhodnost

Elimination of Credit Risk at The Selected Financial Institution

Abstract

Because of the need, to manage credit risk at the level of individual credit transactions is this thesis focused on the credit analysis of a corporate entrepreneurial subject.

Credit analysis is an important tool for credit risk management. It helps to eliminate credit risk by evaluating creditworthiness, respectively the ability of the loan applicant/borrower to repay his debts to the bank in the future.

The introductory part focuses on the theoretical background in risk, credit analysis and credit risk management.

In the practical part of this thesis, is carried out complete credit analysis of the chosen corporate entity, including the proposal of loan and collateral structure.

Final part of thesis summarizes the credit analysis outputs based on which the client's rating of the financing bank is estimated and the credit worthiness of the selected business entity is evaluated.

Keywords: financial risks, horizontal and vertical analysis, ratio analysis, sectoral analysis, structure of funding, credit analysis, credit risk, creditworthiness

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a metodika	12
2.1. Cíl práce	12
2.2. Metodika	12
2.2.1. Techniky a metody finanční analýzy	13
3. Teoretická východiska	16
3.1. Riziko	16
3.1.1. Finanční rizika	16
3.1.2. Finanční rizika v bankovníctví	17
3.2. Úvěrové riziko.....	17
3.2.1. Nesplnění závazku druhou stranou	18
3.2.2. Inherentní riziko.....	19
3.2.3. Příčiny vzniku úvěrového rizika	19
3.2.4. Úvěrové postupy	20
3.3. Úvěrová analýza.....	21
3.3.1. Přístupy k úvěrové analýze	24
3.3.2. Analýza obchodního rizika	25
3.3.3. Analýza finančního rizika	28
3.4. Zajištění úvěrového rizika.....	30
3.4.1. Formy zajištění	31
3.4.2. Srovnání zajišťovacích instrumentů dle likvidnosti realizace zajištění	35
4. Praktická část	37
4.1. Představení společnosti	37
4.2. Kontrola souladu s pravidly financování úvěrující banky	38
4.3. Úvěrový návrh – struktura financování.....	40
4.3.1. Investiční úvěr „1“ – výstavba nové výrobní haly.....	40
4.3.2. Investiční úvěr „2“ – nákup nových technologií	43
4.3.3. Treasury limit.....	44
4.3.4. Návrh struktury zajištění k navrhovanému financování	45
4.4. Analýza obchodního rizika	46
4.4.1. Vnější prostředí.....	46
4.4.2. Kvalita a zkušenosti managementu.....	48
4.4.3. Historie a kvalita vztahu	48
4.5. Analýza finančního rizika	48
4.5.1. Analýza výkazu zisků a ztrát	48
4.5.2. Analýza rozvahy	53

4.5.3.	Rentabilita vlastního kapitálu	60
4.5.4.	Cash flow	65
4.5.5.	Projekce	66
4.5.6.	Kralicekův Quicktest	68
4.6.	SWOT analýza	70
4.7.	Smluvní dokumentace	70
4.8.	Monitorování úvěru.....	71
4.9.	Česká spořitelna, a.s.	73
5.	Výsledky a diskuse	76
5.1.	Úvěrový návrh.....	76
5.2.	Výstupy z úvěrové analýzy	78
5.2.2.	Srovnání vybraných ukazatelů Společnosti a odvětví	79
5.2.3.	Rentabilita vlastního kapitálu	79
5.2.4.	Projekce cash flow	80
6.	Závěr.....	81
7.	Seznam použitých zdrojů	83
8.	Seznam obrázků, tabulek a příloh.....	87
8.1.	Seznam obrázků	87
8.2.	Seznam tabulek	88
9.	Seznam příloh	89
9.1.	Příloha 1 Výkaz zisku a ztráty, rozvaha k 31.12.2014.....	89
9.2.	Příloha 2 Výkaz zisku a ztráty, rozvaha k 31.12.2015.....	92
9.3.	Příloha 3 Účetní závěrka k 31. 12. 2016	95
9.4.	Příloha 4 Investiční úvěr „1“ _splátkový kalendář	110
9.5.	Příloha 5 Investiční úvěr „2“ _splátkový kalendář	111

1. Úvod

Riziko a jeho řízení jsou jednou z významných součástí řídicího a kontrolního systému bankovních institucí. V bankovníctví se vyskytuje celá řada rizik, jako je riziko úvěrové, tržní, operační, likvidní, obchodní a podobně.

Finanční instituce mají vypracovány strategie řízení rizik, které jsou schváleny představenstvem. Strategie obsahuje zásady řízení rizik zahrnující procesy identifikace rizik, jejich monitorování a měření a soustavy limitů a omezení. Uplatňováním těchto zásad je riziko udržováno v přijatelné výši, tím je zachována efektivnost procesů řízení banky.

Název této diplomové práce je „Eliminace úvěrového rizika u zvolené finanční instituce“. Zvolenou finanční institucí je Česká spořitelna, a.s. (dále jen „ČS, a.s.“). ČS, a.s. má v rámci své úvěrové strategie formulovanou úvěrovou politiku, která zahrnuje např. pravidla obezřetného úvěrového procesu včetně pravidel pro předcházení praní špinavých peněz a podvodných jednání, základní rámec systému hodnocení (ratingu), stanovení a revize ratingu dlužníka, pravidla pro řízení zajištění úvěru, metodiku výpočtu opravných položek a rizikově vážených aktiv.

Protože je nutné úvěrové riziko řídit již na úrovni jednotlivých úvěrových obchodů, je tato práce zaměřena na úvěrovou analýzu korporátního podnikatelského subjektu.

Z důvodu rozsahu této práce není popsán celý úvěrový proces, ale pouze jeho část a to určení bonity klienta.

Úvěrová analýza, hraje v úvěrovém procesu a v systému řízení úvěrového rizika svou nezastupitelnou úlohu. Součástí úvěrové analýzy je zhodnocení finančního a obchodního rizika daného podnikatelského subjektu. Analýza obchodního rizika hodnotí jak vlivy vnějšího prostředí, kvality a zkušenosti managementu, tak kvalitu vztahu mezi bankou a klientem. Po seznámení se s obsahem úvěrového návrhu, v rámci, kterého je navržena struktura úvěrové transakce, struktura zajištění, podmínky týkající se finančních a informačních povinností úvěrovaného subjektu, následuje kvantitativní fáze úvěrové analýzy, kterou je finanční analýza klienta.

V praktické části této práce je pro účely finanční analýzy použita metoda poměrových ukazatelů. Součástí praktické části je také návrh struktury financování, včetně

struktury zajištění. Zajištění je obecně považováno za sekundární zdroj splácení, které může být realizováno v případě selhání primárního zdroje splácení pohledávek, kterým je cash flow.

Výsledková část práce, na základě výstupů z úvěrové analýzy, které byly zjištěny analýzou obchodního a finančního rizika zvoleného podnikatelského subjektu, hodnotí bonitu subjektu, to znamená jeho úvěruhodnost.

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Cílem práce je prostřednictvím vhodně zvolených analytických metod zhodnocení úvěruhodnosti zvoleného podnikatelského subjektu a návrh zajišťovacích instrumentů pro danou strukturu financování.

Úvěruhodnost neboli schopnost subjektu dostát svým závazkům, plynoucím z úvěru, je hodnocena úvěrovou analýzou, která spočívá v hodnocení obchodního a finančního rizika.

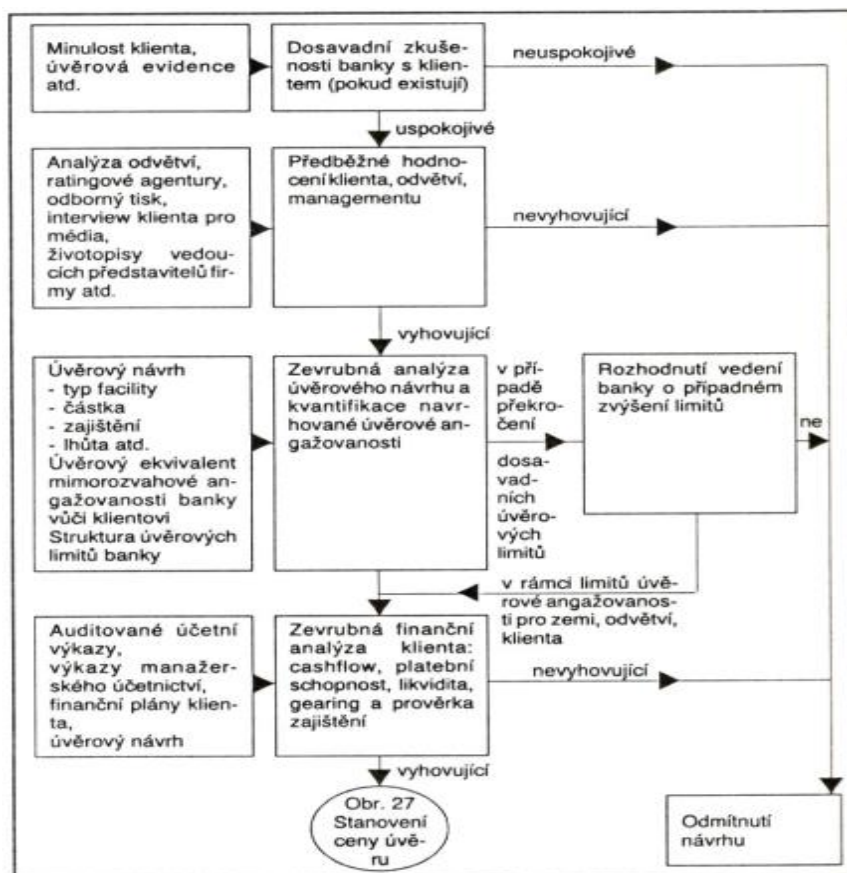
Zvoleným subjektem je korporátní subjekt, podnikající ve strojírenském oboru, se sídlem v České republice.

2.2. Metodika

Úvěrové riziko je součástí finančních rizik, z tohoto důvodu je v části teoretických východisek zpracována literární rešerše, týkající se uvedených rizik a přístupů k úvěrové analýze, tj. k vyhodnocení bonity podnikatelského subjektu.

Protože je nutné úvěrové riziko řídit již na úrovni jednotlivých úvěrových obchodů, je praktická část této práce zaměřena na úvěrovou analýzu prostřednictvím zhodnocení obchodního a finančního rizika podnikatelského subjektu. Fáze úvěrové analýzy jsou popsány v níže uvedeném schématu (Obrázek 1).

Obrázek 1 Fáze úvěrových analýz u podnikové klientely

Zdroj: Price Waterhouse, 1994

2.2.1. Techniky a metody finanční analýzy

Jak uvádí Grünwald (2007) v praxi se setkáváme s různými přístupy a technikami finanční analýzy, jejichž cílem je podat věrný a poctivý obraz o finanční, majetkové a důchodové situaci jak manažerům podnikatelských subjektů, tak externím uživatelům finanční analýzy.

Horizontální analýza

Dle Holečkové (2008), se horizontální analýza zabývá se změnami absolutních ukazatelů v čase, jejich změna v určité položce je vyjádřena procentuálně nebo řetězovým nebo bazickým indexem. Jednotlivé položky výkazů porovnává v čase, po řádcích, tedy horizontálně. Tato analýza si klade za cíl změřit jednotlivé veličiny, a to jak absolutně, tak relativně a změřit jejich intenzitu.

Pro zpracování horizontální analýzy je nutné mít k dispozici údaje alespoň za dvě po sobě následující období.

Hledáme odpověď na dvě základní otázky:

O kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? – (absolutní změna)

O kolik % se změnila příslušná položka v čase? – (procentní změna)

Technika rozboru:

vypočte se rozdíl hodnot z obou po sobě jdoucích let (absolutní výše změny)
absolutní změna = hodnota_t – hodnota_{t-1}, vyjádří se procentem k hodnotě výchozího roku.

Vertikální analýza

Tato metoda finanční analýzy spočívá v tom, že dílčí položky účetních výkazů hodnotí v souvislosti k nějaké veličině, zjišťuje jejich procentní podíl ke zvolenému základu.

Při analýze rozvahy bývají položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv, resp. z celkových pasiv, tedy z bilanční sumy. Ve výkazu zisku a ztráty se jako základ pro procentní vyjádření určité položky bere obvykle velikost celkových výnosů nebo tržeb.

Tato technika umožní zkoumat relativní strukturu aktiv a pasiv a roli jednotlivých činitelů na tvorbě zisku. Pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech odshora dolů, nikoli napříč jednotlivými lety, proto se označuje jako vertikální analýza. Máme-li navíc vedle sebe údaje za dva roky či za více let, můžeme identifikovat trendy nebo nejzávažnější časové změny komponent.

Poměrové ukazatele

„Významnou úlohu hrají poměrové ukazatele, jsou základním metodickým nástrojem, jádrem metodiky finanční analýzy. Jsou formou číselného vztahu, do kterého jsou uváděny finančně-účetní informace, podílem dvou extenzivních, stavových nebo tokových ukazatelů. Poměrové finanční ukazatele (financial ratio) se běžně vypočítávají vydělením jedné položky (skupiny položek) jinou položkou (skupinou položek) uvedenou ve výkazech, mezi nimiž existují co do obsahu určité souvislosti.

Finanční situace se testuje vrcholovými poměrovými ukazateli podle hledisek výkonnosti (účetní a tržní ziskové výkonnosti) a finanční pozice (likvidity, finanční stability, solventnosti). Tyto ukazatele mají rizikový faktor (vlastní kapitál, dluhy, zásoby, úroky) ve jmenovateli, jistící faktor (zisk, položku z aktiv) v čitateli. Je-li poměrový ukazatel větší než jedna, je to pro finanční situaci výhodou“ (Grünwald, 2007).

K vyhodnocení finančního rizika zvoleného subjektu je použita finanční analýza metodou poměrových ukazatelů. Způsob výpočtu vybraného ukazatele je z důvodu názornosti uveden vždy v příslušné kapitole praktické části práce.

3. Teoretická východiska

3.1. Riziko

Riziko je nevyhnutelná součást veškeré naší činnosti. Ať už jde o aktivity týkající se každodenního nebo profesního života. V odborné literatuře se setkáváme s jeho různými definicemi a členěním. Riziko může být chápáno jako hrozba, potencionální problém, možnost selhání. Někdo jej může vnímat jako příznivou vyhlídku nebo šanci. Ať již je náš postoj k riziku pozitivní nebo negativní, měli bychom jej řídit, resp. eliminovat.

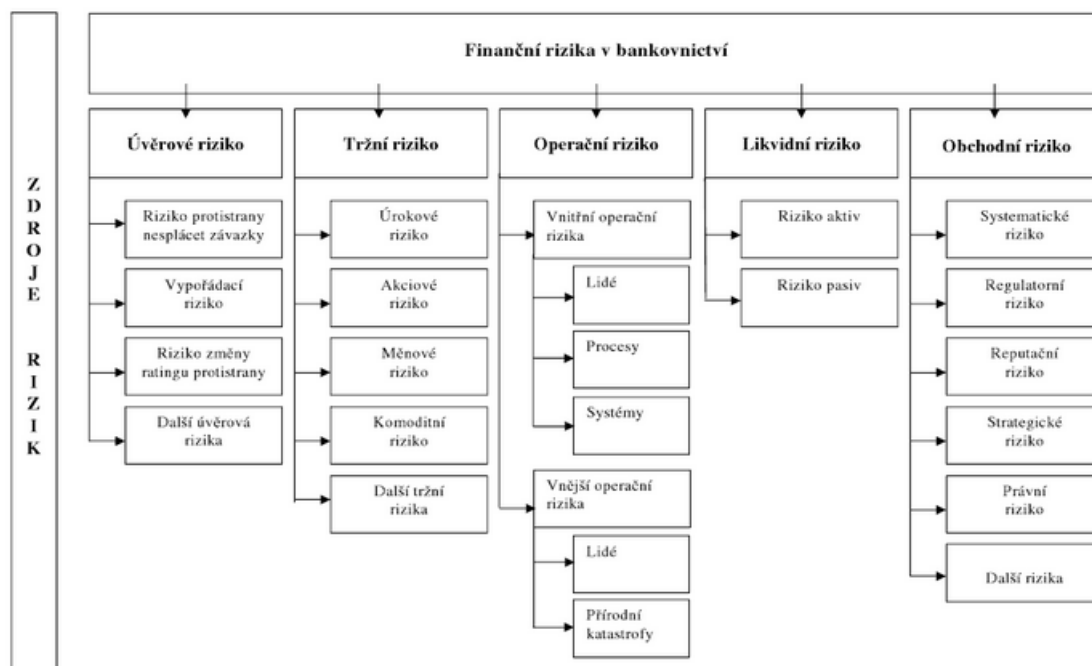
3.1.1. Finanční rizika

Podle Jílka (2000, s. 15) je finanční riziko obecně definováno jako potencionální finanční ztráta subjektu, tj. nikoli již existující realizovaná či nerealizovaná finanční ztráta, ale ztráta v budoucnosti vyplývající z daného finančního či komoditního portfolia. Již existující ztráta se také označuje jako očekávaná ztráta a potencionální ztráta jako neočekávaná ztráta. Toto rozdělení ztrát je zásadní, neboť ve výši očekávaných ztrát se u aktiv vytvářejí opravné položky a výše neočekávaných ztrát je u regulovaných institucí základem pro stanovení regulačního kapitálu. Každá finanční ztráta snižuje hodnotu (kapitál) instituce.

3.1.2. Finanční rizika v bankovníctví

V odborné literatuře nalezneme různá členění finančních rizik. Černohorský (2011, s.151) uvádí následující členění:

Obrázek 2 Finanční rizika v bankovníctví

Zdroj: Černohorský, 2011

3.2. Úvěrové riziko

Jak je z Obrázku 2 zřejmé, paleta finančních rizik v bankovníctví je široká. Protože je úvěrové riziko základním a nejvýznamnějším bankovním rizikem, není možné se mu vyhnout, jeho řízení je zásadní pro úspěch nebo neúspěch banky, bude tato práce zaměřena právě na tento druh finančního rizika. V dnešní době se s poskytováním úvěrů setkáváme téměř u všech typů obchodů, ale v případě bankovníctví se jedná o hlavní podnikatelskou činnost. Většina bank generuje značnou část příjmů právě z poskytování úvěrů a pokud chce banka dosáhnout jednoho ze svých cílů, tj. dosažení zisku, musí podstoupit určitou míru tohoto rizika.

„Ve své nejjednodušší podobě může být úvěrové riziko definováno jako riziko, že druhá strana ve finanční transakci nebude jednat podle ustanovení a podmínek smlouvy, a tím způsobí držiteli aktiv finanční ztrátu“ (Price Waterhouse, 1994, s. 30).

Kašparovská (2006, s.74) uvádí rozdělení úvěrového rizika dle PricewaterhouseCoopers, (2004) do dvou základních složek:

- Riziko nesplnění závazku druhou stranou, které je dáno určením pravděpodobnosti vzniku ztráty,
- Inherentní riziko produktu, dané určením výše ztráty, která nastane v důsledku nesplnění závazku druhou stranou (jde např. o nesplacenou jistinu úvěru včetně příslušenství, výši vystavené bankovní záruky atd.).

V konečném důsledku tedy představuje úvěrové riziko z úvěrového obchodu možnou ztrátu z obchodu, jejíž výše je v kontextu uvedeného dána vztahem:

Riziko nesplnění závazku druhou stranou x Inherentní riziko produktu
--

3.2.1. Nesplnění závazku druhou stranou

V rámci rizika nesplnění závazku druhou stranou uvádí Price Waterhouse (1994, s. 31-32) následující typy rizik:

- Riziko zákazníka (obchodní riziko): jde o riziko, že zákazník nebude schopen nebo ochoten splnit své závazky vůči bance.
- Riziko země: jde o riziko, že všechny nebo většina ekonomických subjektů (včetně vlády) v určité zemi nebudou z nějakého společného důvodu schopny splnit své mezinárodní závazky.
- Riziko transferu: toto riziko vzniká v případě, kdy se určitý stát ocitne v situaci, že není schopen nebo ochoten splnit své mezinárodní finanční závazky z důvodu globálního nedostatku devizových prostředků. K této situaci může dojít i v případě, že většina organizací v této zemi bude v místní měně solventní.
- Riziko z koncentrace: nedostatečná diverzifikace úvěrového portfolia banky mezi různá odvětví, regiony nebo počet zákazníků může vést ke značným ztrátám.

3.2.2. Inherentní riziko

V rámci inherentního rizika produktu uvádí Price Waterhouse (1994, s. 32-33) následující typy rizik:

- Riziko z jistiny a úroků: je riziko, že banka nebude v době splatnosti schopna získat zpět jistinu a úroky. S tímto rizikem se obvykle setkáváme v rámci rozvahového úvěrového portfolia banky, ale může se vyskytovat i v případech, kdy se banka zaváže uhradit jistinu a úroky třetí straně.
- Riziko náhradního obchodu: toto riziko vzniká, když smluvní strana nesplní daný úkon a sazby se mezitím změny natolik, že banka musí zaplatit rozdíl proto původně dohodnuté částce obchodu (např. u termínovaných devizových obchodů, swapů, opčních obchodů apod.).
- Platební riziko: platbou se rozumí operace, kterou je uzavřený obchod realizován. Platební riziko nastává tehdy, když partner banky nevyrovná své závazky nebo je vyrovná po uplynutí lhůty splatnosti.
- Riziko zajištění: banka může být vystavena riziku ztráty u zajištěného úvěru, pokud není schopna obhájit své nároky vyplývající ze zajištění nebo nad jistotou nemá kontrolu. I v případě účinné kontroly nad jistotou může být banka vystavena riziku poklesu hodnoty jistoty a následným ztrátám.

3.2.3. Příčiny vzniku úvěrového rizika

„Příčiny vzniku úvěrového rizika lze stejně jako u ostatních rizik rozdělit na interní a externí. Interní příčiny vzniku úvěrového rizika závisí bezprostředně na vlastních rozhodnutích banky (např. rozhodnutí o tom, na které segmenty trhu se bude banka zaměřovat při úvěrování).

Externí příčiny vzniku úvěrového rizika jsou pak zcela mimo působnost dané banky a jsou dány celkovým vývojem ekonomiky, politickou situací v zemi apod.“ (Kašparovská, 2006).

3.2.4. Úvěrové postupy

„Z důvodu existence výše uvedených interních a externích příčin je třeba úvěrové riziko řídit již na úrovni jednotlivých úvěrových obchodů“ (Kašparovská, 2006).

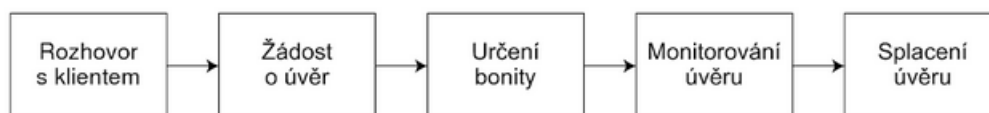
Úvěrový postup lze dle Kašparovské (2006) rozdělit do následujících kroků:

- **Identifikace úvěrového rizika** (identifikací úvěrového rizika se rozumí odlišení tohoto rizika od ostatních bankovních rizik a zjištění, se kterými bankovními produkty a aktivitami je toto riziko spojeno, viz. rizika nesplnění závazku druhou stranou)
- **Měření úvěrového rizika** (smyslem měření úvěrového rizika je kvantifikace rizika, tedy určení možné ztráty z úvěrových obchodů. Snahou každé banky je minimalizovat úvěrové riziko již na úrovni jednotlivých obchodů s klienty. Výsledkem procesu měření úvěrového rizika je zjištění bonity klienta a zařazení úvěrového obchodu do určité ratingové kategorie).
- **Zajištění úvěrového rizika** (účelem zajištění je kompenzovat možnou ztrátu aktivity klienta či jiné osoby, ale také tvorba vlastních zdrojů banky, nutných k pokrytí ztrát. Smyslem zajištění úvěrového obchodu je snížit úvěrové riziko banky využitím aktiv klienta či třetí osoby).
- **Sledování úvěrového rizika** (cílem sledování je určit změny a trendy ve vývoji rizikovitosti úvěrových pohledávek banky a portfolia, ale také změny v makroekonomické a mikroekonomickém vývoji země či odvětví, které mohou rizikovitost úvěrových pohledávek následně ovlivnit. Obecnou zásadou sledování úvěrového rizika je, že čím vyšší je úvěrové riziko pohledávky, tím častěji a komplexnější by mělo být monitorování vývoje úvěrového obchodu.)

„Podcenění či vyloučení kterékoliv z uvedených součástí procesu má za následek rostoucí pravděpodobnost ztráty z úvěrového obchodu“ (Kašparovská, 2006).

Černohorský (2011) charakterizuje úvěrový proces jako proces od prvotního kontaktu banky s klientem až po splacení úvěru. Jeho jednotlivé části jsou uvedeny v níže uvedeném schématu:

Obrázek 3 Schéma úvěrového procesu

Zdroj: Černohorský, 2011

3.3. Úvěrová analýza

Úvěrová analýza (určení bonity klienta), která je součástí úvěrového procesu, patří podle Černohorského (2011, s. 158-159) k základním faktorům, které určují kvalitu úvěrového portfolia banky. Jejím primárním cílem je komplexně zhodnotit schopnost klienta v budoucnu plnit smluvní závazky vůči bance. Při hodnocení úvěrového návrhu o jeho schválení či zamítnutí, se mohou vyskytnout dvě chyby, a to:

- Bude poskytnut úvěr klientovi, který nebude schopen dostát svým závazkům, tj. splácet úvěr včetně úroků, nebo
- Bude odmítnut klient, který by byl schopen svým závazkům plně dostát a poskytnutý úvěr, včetně příslušenství řádně a včas splácet.

V obou případech se jedná o ztrátu banky. I potenciálně ziskový obchod, který nebude bankou uskutečněn, je v zásadě ztrátou. Úvěrová analýza by měla oba případy co nejspolehlivěji rozlišit.

Způsoby úvěrových analýz se liší dle klientely. Jiné postupy jsou u komerčních klientů a jiné u úvěrů, které jsou poskytovány fyzickým osobám (např. spotřebitelské úvěry). Tato práce je zaměřena na úvěrovou analýzu podnikové klientely.

Minimalizace úvěrového rizika, které plyne z bankovních produktů je jedna z nejdůležitějších činností oblasti úvěrové politiky, a proto se provádí již na úrovni dílčích obchodů s klienty.

Každá banka má stanovenou úvěrovou strategii, vypracované postupy pro řízení úvěrového rizika a formulování úvěrovou politiku.

Úvěrovou politiku je možno rozčlenit do několika oblastí, dle Price Waterhouse (1994, s. 68) to jsou: organizace úvěrového úseku, stanovení úvěrových limitů, hodnocení úvěrových návrhů, stanovení ceny úvěru, schvalování úvěrů, sledování úvěrového rizika, vymáhání nesplacených pohledávek banky.

Podstatnou součástí řízení úvěrového rizika je na základě úvěrových analýz určení bonity klienta a zařazení úvěrových obchodů do odpovídající ratingové kategorie.

„Bonitou klienta se rozumí souhrnné označení pro kvalitu právních, finančních a ekonomických charakteristik klienta, které jsou důležitými indikátory jeho schopnosti a ochoty splnit závazek vůči bance.

Ratingem se rozumí proces stanovení bonity klienta a její vyjádření pomocí pevně stanovené stupnice.

Podle toho, kdo ratingové hodnocení vytvoří, lze rozlišit dvě základní formy ratingu:

- Externí rating, který je stanoven externí ratingovou agenturou
- Interní rating, který stanoví banka sama“ (Kašparovská, 2006).

Jak uvádí Kašparovská (2006, s. 75-76), bývá externí a interní rating vyjadřován pomocí stupnice, která může být různě široká. Jednotlivé stupně se v případě externích ratingů zpravidla vyjadřují pomocí písmen (AAA, BB apod.), ale mohou být vyjádřeny i pomocí jiného označení. Každý stupeň pak reprezentuje určitou míru investičního rizika. K významným externím ratingovým agenturám patří Standard & Poor's, Moody's, Fitch IBCA atd.

Pro stanovení stupňů interního ratingu banky používají zpravidla kombinaci metod (např. expertní hodnocení interních specialistů na danou oblast, matematicko-statistické metody).

Interní ratingový nástroj v případě korporátní klientely podává hodnocení na základě finančních informací a tzv. soft faktorů, kterými jsou např. kvalita managementu, kvalita účetnictví aj.

V případě uzavření úvěrového obchodu s klientem, je úvěr klasifikován určitým ratingovým stupněm. Stupeň ratingu vyjadřuje nejen míru rizika, která je spojena s daným úvěrovým případem, ale rovněž ovlivňuje i parametry úvěru, jimiž jsou např.:

- Výše úrokové sazby: rizikovější rating → vyšší riziková přírážka k úrokové sazbě
- Požadavky na zajištění úvěru: rizikovější rating → vyšší požadavky banky na výši zajištění a jeho kvalitu

Způsob a frekvence sledování úvěru: s rizikovějším ratingem roste frekvence monitorování a hloubka kontroly údajů, poskytnutých klientem.

Obrázek 4 Interní rating, externí rating a kategorie ČNB

	Interní rating	Externí rating	Kategorie ČNB
Investiční stupeň	1 Extrémně silný	AAA	1
	2 Velmi silný	AA	
	3 Silný	A	
	4a Dobrý	BBB+	
	4b Velmi uspokojivý	BBB	
	4c Uspokojivý	BBB.	
	5a Nižší střední riziko	BB+	
	5b Střední riziko	BB	
	5c Vyšší střední riziko	BB-	
	6a Zranitelný	B+	
Spekulativní stupeň	6b Velmi zranitelný	B	2
	7 Slabý	B-	
	8 Riziko ztráty	CCC, CC	
	Default	D	
	R Selhání		3-5

Zdroj: Česká spořitelna, a.s., Řízení úvěrových rizik v praxi, odborný seminář pro novináře 23.4.2010

3.3.1. Přístupy k úvěrové analýze

„Je pochopitelné, že ne všechny banky používají stejné systémy úvěrových analýz, nicméně základní obsahové náležitosti jsou dosti podobné. Při popisu úvěrové analýzy obvykle vychází z tzv. **Cs of Credit**, které zahrnují nejdůležitější oblasti důležité pro rozhodnutí či zamítnutí úvěru. Tento název je odvozen z pěti anglických slov, které začínají na „C“.

- **Character** (charakter) – zahrnuje hodnocení osobních kvalit a vlastností klienta (akcionářů, managementu firmy apod.). Celkově se dá říci, že cílem je posoudit vůli klienta splácet svůj závazek bance a jeho věrohodnost jako protistranu v úvěrovém vztahu;
- **Capacity** (kapacita) – zde se posuzuje především budoucí cash flow klienta čili jestli klient má dostatečné zdroje ke splácení jistiny a úroků;
- **Capital** (kapitál) – tato oblast se zabývá hodnocením celkové finanční a majetkové situace klienta, jeho postavením na trhu, dále např. i schopností krytí případných ztrát plynoucích z neočekávaných problémů firmy;
- **Conditions** (podmínky) – z názvu je patrné, že předmětem zkoumání této části budou ekonomické podmínky, resp. jejich změny (změna výše úrokových sazeb, vliv hospodářského cyklu, ale i výkyvy nabídky a poptávky v daném odvětví apod.);
- **Collateral** (zajištění) – představuje zajištění úvěru. Cílem je posoudit kvalitu, likviditu, cenovou stabilitu záručních instrumentů a jejich dostatečnost z hlediska krytí poskytnutého úvěru“ (Černohorský, 2011).

Dalším z přístupů k úvěrové analýze je dle Price Waterhouse (1994) **analýza obchodního a finančního rizika**. Schéma jednotlivých fází úvěrové analýzy u podnikové klientely je uvedeno v metodické části, v Obrázku 1. Tento přístup uvádí i Černohorský (2011).

Po posouzení obou uvedených přístupů k úvěrové analýze podnikové klientely je zřejmé, že se do určité míry prolínají. Přístup k úvěrové analýze na základě analýzy obchodního a finančního rizika dle Price Waterhouse (1994) shledávám komplexnějším a z tohoto důvodu bude detailněji popsán v následující kapitole a použit k vypracování úvěrové analýzy zvoleného podnikatelské subjektu v praktické části této práce.

3.3.2. Analýza obchodního rizika

Jak uvádí Price Waterhouse (1994, s. 105 a násl.) o úvěruhodnosti podnikatelského subjektu nelze objektivně rozhodnout bez pochopení obchodního rizika, které ovlivňuje jeho činnost.

Ve fázi hodnocení žádosti o úvěr je třeba provést i analýzu obchodního rizika a zabývat se otázkami, které bezprostředně s tímto rizikem souvisejí:

- Zhodnocení vnějšího prostředí
- Kvalita a zkušenosti managementu
- Historie a kvalita vztahu mezi bankou a klientem
- Úvěrový návrh

Vnější prostředí

V případě hodnocení vnějšího prostředí, je třeba se zaměřit na prostředí, ve kterém se daný podnikatelský subjekt pohybuje.

- Sektorové analýzy – mohou být zpracovány jak samotným podnikatelským subjektem, tak může být využito tiskových a obchodních komentářů, statistických publikací. V neposlední řadě je třeba rovněž porovnat výsledky podnikatelského subjektu s odpovídající konkurencí. Většina obchodních bank si v rámci svého analytického oddělení zpracovává vlastní analýzy tržních odvětví.

Klasifikace odvětví:

„Kategorie A – stabilní růst, vyspělá odvětví s překážkami vstupu, odvětví s vysokými maržemi.

Kategorie B – vyspělá zisková odvětví. I když vykazují mnoho charakteristik shodných s kategorií A, mohou tato odvětví trpět vysokou konkurencí nebo jiným problémem. Nově vznikající odvětví. Ačkoli jsou tato odvětví potenciálně riskantní, skýtají možnost vysokých výnosů.

Kategorie C – upadající odvětví, nízké marže“ (Price Waterhouse, 1994).

- Existující a potenciální trhy, jejich podíl – trhy jsou jasně vymezeny (domácí, lokální, národní, mezinárodní, světový), podíl klienta na trhu a konkurence klienta jsou známy. Ke zhodnocení postavení subjektu vůči konkurenci je doporučeno použít i jiné ukazatele než velikost tržního podílu, např. ziskovost, výnosnost vloženého kapitálu atd.

- Geografické riziko – je využíváno systému klasifikace jednotlivých zemí:

Klasifikace zemí:

„Kategorie A – politicky, finančně a sociálně stabilní země. Vyhledávané oblasti pro poskytování úvěrů.

Kategorie B – v zásadě stabilní země, ale méně vyhledávané oblasti pro poskytování úvěrů.

Kategorie C – nikoliv nestabilní země, nicméně politické nebo ekonomické podmínky vykazují jisté rysy signalizující možnost vzniku rizika.

Kategorie D – politická a ekonomická situace vzbuzuje obavy ohledně splácení závazků.

Kategorie E – země, které provedly nebo se chystají provést odklad dluhu nebo vyjednávají o restrukturalizaci dluhu“ (Price Waterhouse, 1994).

- Výrobky a služby – subjekt by měl produkovat takové výrobky, které mu budou poskytovat trvalou konkurenční výhodu. Měl by investovat do výzkumu, nových technologií, aby nedošlo k zastarání produktového portfolia. „Podnik má tedy konkurenční výhodu, pokud je schopen dodávat relativně stejně kvalitní výrobek či službu jako konkurence s nižšími náklady nebo kvalitou jeho výrobků (resp. služeb) přesahuje kvalitu produktů konkurence.“¹
- Odběratelé/dodavatelé – zde je třeba zaměřit se na závislost subjektu na jednotlivých odběratelích a dodavatelích. Ne ve všech odvětvích lze mít diversifikované riziko závislosti, proto je třeba mít ošetřenu i případnou nahraditelnost při výpadku jednoho nebo více hlavních dodavatelů/odběratelů. V dodavatelsko – odběratelských vztazích je rovněž podstatná časová struktura pohledávek a závazků a jejich reálná splatnost. V případě nedodržení lhůt splatnosti na straně pohledávek dochází k narušení plynulosti cash flow, což může vyústit až v druhotnou platební neschopnost.
- Ekonomický výhled odvětví - ke zhodnocení ekonomického výhledu lze využít jak analýzy příslušného odvětví, tak ekonomické údaje a komentáře, které pomáhají v hodnocení schopnosti subjektu přestát pokles ekonomické aktivity, např. v období hospodářské recese.

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Porterova_anal%C3%BDza_p%C4%9Bti_sil

Kvalita a zkušenosti managementu

Schopný a zkušený management je základem pro úspěšně fungující podnikatelský subjekt. Subjekt, který nedisponuje kvalitním managementem zejména v oblasti prodeje, výroby a financí může být velmi sensitivní ke změnám prostředí. Banka se při posuzování úvěrového návrhu zajímá nejen o vlastnickou strukturu, kvalitu finančního řízení, zkušenosti vedoucích pracovníků, jejich věk a kondici, ale i potenciální nástupnictví.

Historie a kvalita vztahu

V tomto případě banka hodnotí nejen délku a intenzitu vztahu, ale také využití jak aktivních, tak pasivních bankovních produktů, objem platebního styku realizovaný přes běžné účty klienta u banky, využívání produktů dceřiných společností banky aj.. V případě nových klientů, se kterými nemá banka zkušenost, se ověření informací poskytnutých novým klientem věnuje vyšší pozornost.

Úvěrový návrh

Obsahuje všechny relevantní informace, vztahující se k navrhovanému obchodu, jako jsou např.:

- Účel úvěru – jasně a srozumitelně definovaný, např. zda je jedná o úvěr provozní či investiční, v každém případě by účelovost měla být v souladu s politikou financující banky.
- Výše úvěru – by měla být v souladu s úvěrovou kapacitou o úvěr žádajícího subjektu, tzn. aby generoval dostatek prostředků k pokrytí nejen nákladů spojených s využíváním cizího kapitálu (ukazatel úrokového krytí), ale i budoucích splátek úvěrů (ukazatel krytí dluhové služby).
- Lhůta splatnosti – by měla odpovídat účelu úvěru. U provozních úvěrů je obvyklá lhůta splatnosti jeden rok. V případě pozitivního stanoviska risk managementu banky v rámci roční revize úvěrového vztahu je úvěr prolongován na další období, buď v jeho původním, redukovaném nebo navýšeném objemu. U dlouhodobých investičních úvěrů je za obvyklou považována doba 10 let.
- Spoluúčast klienta na financování – je vyžadována u investičních úvěrů, banka neponese riziko financování 100 % nákladů projektu. Výše finanční spoluúčasti klienta je dána charakterem a účelovostí úvěru.
- Způsob čerpání – zda bude úvěr čerpán jednorázově, opakovaně (např. u revolvingového úvěru) nebo postupně dle plnění odkládacích podmínek čerpání.

- Závazková provize – jedná se o poplatek za rezervaci zdrojů z nevyčerpané části úvěru, splatný měsíčně, případně kvartálně.
- Úroková marže – by měla být nejen konkurenceschopná, ale i v souladu s interními požadavky banky na ziskovost produktu. Dále by měla reflektovat jak hodnocení bonity klienta, tak výši nezajištěného kapitálu banky.
- Cena za zpracování úvěru, ostatní poplatky – zde by se měla ohodnotit náročnost zpracování úvěrové transakce, čas, který byl k posouzení transakce spotřebován, případně náročnost zajišťovací dokumentace. V případě ostatních poplatků se jedná např. o poplatek za vedení úvěrového účtu, poplatek za monitoring pohledávek v případě, že úvěr je zajištěn zástavou pohledávek z obchodního styku klienta.

V rámci úvěrového návrhu je navrhována rovněž struktura zajištění požadovaných úvěrů, která je následně posuzována příslušným pracovníkem úvěrového úseku banky.

Součástí úvěrových návrhů jsou i úvěrové covenanty což jsou smluvní ujednání smlouvy o úvěru spočívající nejen v informačních povinnostech (např. předkládání finančních výkazů, seznamů pohledávek z obchodního styku, knihy zakázek) ale i ve finančních povinnostech úvěrovaného subjektu (např. požadovaná minimální úroveň úrokového krytí, výše dluhové služby, výše vlastního kapitálu aj.). Neplnění těchto smluvních povinností může být i příčinou okamžitého splacení úvěru.

Analýza obchodního rizika je tedy subjektivní úsudek schvalovatele, vycházející z analýzy výše uvedených faktorů.

3.3.3. Analýza finančního rizika

„Po zhodnocení obchodního rizika klienta a seznámení se s prostředím, v němž klient působí, s jeho vedením, konkurenčním postavením a s obsahem úvěrového návrhu může proces analýzy pokročit do kvantitativní fáze finanční analýzy“ (Price Waterhouse, 1994).

Finanční analýza slouží jak k hodnocení a řízení finanční situace podnikatelského subjektu, tak má svůj nezastupitelný význam pro samotné poskytnutí úvěru a také pro následné monitorování nesplacených pohledávek banky. Proto by banky měly během trvání úvěrového vztahu vyžadovat pravidelné předkládání finančních výkazů.

Uživatelé finanční analýzy

Dle finanční analýzy je posuzována finanční důvěryhodnost podnikatelského subjektu ostatními uživateli, kterými dle Grünwalda (2007, s. 27 a dále) jsou:

- Banky a ostatní věřitelé – banky si před poskytnutím úvěru prověřují bonitu dlužníka. Cílem je zjistit, zda má žadatel o úvěr dostatek finančních zdrojů jak ke splácení stávajících závazků, tak pro případné navýšení úvěrové angažovanosti a zda i v budoucnu bude disponovat jejich dostatečným množstvím.
- Obchodní partneři – dodavatelé, jsou obchodními věřiteli, pro které je podstatné to, zda podnikatelský subjekt bude schopen dostát svým závazkům z titulu splatných závazků. Odběratelé – jde o zákazníky, kteří potřebují mít jistotu, že jejich dodavatel bude plně schopen dostát svým závazkům a že nebudou mít problém s vlastním zajištěním výroby.
- Konkurenti – se zajímají o finanční hospodaření podobných podnikatelských subjektů, případně celého odvětví za účelem srovnání s jejich dosaženými výsledky, zejména v oblasti, rentability, ziskové marže, cenotvorby.
- Stát a jeho orgány – zajímají se o finančně-účetní data nejen z důvodu kontroly plnění daňových povinností, ale i např. z důvodu tvorby statistik.
- Zaměstnanci – chtějí mít jistotu zaměstnání, mzdovou a sociální perspektivu.
- Výše uvedený výčet zájmových skupin není konečný, dalšími zájemci o finanční analýzu mohou být např. daňoví poradci, burzovní makléři, novináři aj.

Zdroje informací

Ke zpracování finanční analýzy je třeba dostatečné množství dat. Potřebná data lze získat z různých informačních zdrojů, např. Grünwald (2007) uvádí:

- Rozvaha – je přehled majetku podniku a zdrojů jeho krytí, jedná se tedy o položky aktiv a pasiv, zachycuje jejich stav ke konkrétnímu časovému okamžiku, v peněžním vyjádření.
- Výkaz zisků a ztrát – je přehledem nákladů a výnosů za jednotlivé činnosti a jejich podílu na tvorbě hospodářského výsledku běžného období.
- Příloha k účetní závěrce – Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, je nedílnou součástí účetní závěrky. Informace v ní uvedené, přispívají k objasnění faktů, které jsou důležité pro externí uživatele účetní závěrky, pomáhají k vytvoření úsudku nejen o finanční

situaci podnikatelského subjektu, ale umožňuje provést srovnání s historickým vývojem a predikovat budoucí možný vývoj daného subjektu.

- Výroční zpráva – povinné náležitosti výroční zprávy, jsou upraveny zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. Výroční zprávu vyhotovují ty podnikatelské subjekty, které musí mít ze zákona ověřenu účetní závěrku auditorem, tyto společnosti mají tzv. informační povinnost.
- Přehled o peněžních tocích – informuje o tom, co se v rámci podnikatelského subjektu děje s penězi a jejich ekvivalenty, zda pocházejí z výdělečné činnosti podniku (vlastní zdroje) či ze zdrojů externích. Ze zákona nevyplývá povinnost sestavování tohoto výkazu.

K vyhotovení finanční analýzy jsou vyjma výše uvedeného vyžadovány např. přehledy pohledávek a závazků podnikatelského subjektu v časovém členění, přehled pohledávek a závazků ve skupině, přehled úvěrů u jiné finanční instituce, včetně informace o jejich splatnosti, informace o přijatých a poskytnutých zárukách, přehled leasingů. Tento výčet není výčtem konečným. Rovněž záleží na povaze transakce.

3.4. Zajištění úvěrového rizika

„Pojmem zajištění úvěrů v širším slova smyslu rozumíme veškerá opatření prováděná bankou s cílem zajistit řádné splacení úvěru, včetně úroků“ (Revenda, 2005).

Členění úvěrového zajištění dle Revendy (2005, s.136) je následující:

1. Podle povahy (formy) zajištění se rozlišuje zajištění osobní a věcné (reálné):
 - Osobní zajištění, kdy bance ručí za její pohledávku kromě příjemce úvěru ještě další, třetí osoba (ať už fyzická nebo právnická);
 - Věcné zajištění dává bance právo na určité majetkové hodnoty toho, kdo zajištění poskytuje (zpravidla příjemce úvěru);
2. Podle svázanosti zajištění se zajišťovanou pohledávkou rozlišujeme zajištění akcesorické a abstraktní:
 - Akcesorické zajištění je takové, kdy zajištění je těsně a nerozlučně spojeno se zajišťovanou pohledávkou. Zanikne-li pohledávka, zaniká i zajištění;

- Abstraktní zajištění naproti tomu představuje samostatně stojící právo, které je nezávislé na zajišťované pohledávce. S uspokojením pohledávky zajištění nezaniká, subjekt poskytující zajištění má však právo na jeho vrácení.

„Při posuzování zajištění úvěru musejí banky zvažovat následující skutečnosti:

- Soudní vymahatelnost práva banky k předmětu zajištění, garantované adekvátní právní dokumentací k předmětu zajištění
- Objektivitu ocenění předmětu zajištění, to znamená posoudit:
 - Vhodnost druhu zajištění
 - Odborné ocenění hodnoty přijatého zajištění
 - Odborné ocenění pravosti předmětů zástavy
 - Stanovení likvidační hodnoty
 - Odhad nákladů spojených s realizací zajištění v případě nuceného prodeje
- Likviditu zajištění – závisí na tom, jak snadno lze předmět zajištění realizovat, tj. zpeněžit
- Stabilitu hodnoty předmětu zajištění – např. u akcií může být proměnlivá
- Možnost kontroly prostřednictvím řádné dokumentace a bezpečného uložení předmětu zajištění“ (Bankovníctví, 2006).

K zajištění úvěrů je používána celá řada zajišťovacích instrumentů, které jsou v souladu s charakterem úvěrové transakce a v případě podnikové klientely také předmětem individuální dohody.

3.4.1. Formy zajištění

Zástava bankou akceptovaných pohledávek

Do této skupiny patří např. pohledávky klientova běžného účtu, ať již u financující nebo jiné banky, nebo pohledávky z obchodního styku. Dle Revendy (2005, s. 138-139) spočívá postoupení (cese) pohledávek z obchodního styku v prohlášení příjemce úvěru, v němž jako dosavadní věřitel postupuje novému věřiteli (bance) své pohledávky vůči třetí osobě jako zajištění přijatého úvěru. Banka požaduje, aby úhrada postoupených pohledávek byla realizována ve prospěch běžného účtu, která má u ní klient veden.

V případě, že je cese oznámena poddlužníkovi, jedná se o otevřenou cesi (oznámení bývá nejčastěji uváděno na fakturách, které jsou vystavovány dlužníkem).

Tichá cese není poddlužníkům oznamována.

Postoupené pohledávky jsou používány jako krytí poskytnutého úvěru, je sledována jejich výše (nejčastěji na měsíční bázi) a také jejich úhrada. V rámci finančních kovenantů bývá obvyklá podmínka realizace minimálního platebního styku přes běžné účty klienta u úvěrující banky. Plnění této podmínky je kontrolováno minimálně v rámci roční revize úvěrového vztahu.

Zástava nemovitosti

Zástava nemovitosti vzniká na základě zástavní smlouvy, která je uzavřena mezi bankou a zástavcem vložím zástavního práva do katastru nemovitostí. V praxi probíhá čerpání úvěru buď na základě zaknihování návrhu na vklad zástavního práva, které je provedeno do 24 hodin od podání návrhu na vklad, včetně zástavních smluv na podatelnu příslušného katastrálního úřadu, tzv. „plomba“ nebo proti zapsanému zástavnímu právu. V případě výskytu chyby v zástavní smlouvě, dojde k přerušení procesu zápisu zástavního práva a katastrální úřad vyzve zúčastněné strany k odstranění nedostatků např. doložením chybějících dokumentů, doložení ověřených podpisů. Přerušení procesu zápisu způsobuje prodloužení doby zápisu zástavy a v některých případech může i odložit čerpání úvěru.

Zástava věcí movitých

Zástavní právo k movitým věcem vzniká na základě zástavní smlouvy, která je uzavřena mezi bankou (věřitel) a zástavcem (dlužník) a rovněž předáním předmětu zástavy zástavnímu věřiteli, případně vyznačením vzniku zástavního práva v listině, která dokládá vlastnictví zástavce k předmětu zástavy.

Zástava pohledávek z pojistného plnění

V případě, že je předmětem zástavy nemovitost (budova), případně věc movitá, je třeba uzavřít smlouvu o zástavě pohledávek z pojistného plnění. V případě pojistné události je částka odpovídající pojistnému plnění poukázána ve prospěch účtu financující banky. V případě, že k danému okamžiku banka neviduje pohledávky po splatnosti, je částka pojistného plnění poukázána ve prospěch účtu dlužníka. V opačném případě je částka pojistného plnění použita na úhradu nesplacených pohledávek banky.

Bianko směnka

Bianko směnka klienta/směnečného dlužníka – výstavce směnky je klient/směnečný dlužník. Směnečný ručitel svým podpisem, u kterého je doplněna avalizační doložka „per aval“, přebírá závazky směnečného dlužníka. Ke směnce se vyhotovuje rovněž dohoda o

vyplňovacím právem směnečným, která mimo jiné definuje pohledávky banky, které jsou směnkou zajištěny.

Patronátní prohlášení

Patronátní prohlášení je dokument, který je vystaven mateřskou společností a slouží k zajištění úvěru dceřiné společnosti. Dokládá spojitost mezi mateřskou a dceřinou společností.

Přijaté bankovní záruky

Přijátá bankovní záruka – jedná se o velmi bonitní zajišťovací instrument. V záruční listině vystavující banka prohlašuje, že v případě, kdy nebude uhrazena úvěrová pohledávka dlužníkem, uspokojí věřitelkou banku.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.

V České republice jsou hojně využívány záruky vystavené Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s. (dále jen „ČMZRB“). Záruky vystavené touto institucí pomáhají malým a středním podnikům získat bankovní úvěr, ať již na profinancování investičního záměru nebo provozních potřeb.

Oblibu ČMZRB záruk potvrzuje níže uvedená tabulka, která uvádí objemy vystavených M-záruk v programu Záruka 2015 až 2023 dle jednotlivých bank v roce 2017.

Obrázek 5 M-záruka – Program ZÁRUKA 2015 až 2023 (mil. Kč.)

Banky	I. - XII. 2017
Česká spořitelna	1 115,6
Českoslov. obchodní banka	451,7
Equa bank	7,4
MONETA Money Bank	146,8
Komerční banka	1 091,8
Oberbank AG	18,2
Raiffeisenbank	510,1
Volksbank Raiffeisenbank Nordober.	12,8
Sberbank CZ	61,9
UniCredit Bank CR and Slovakia	514,2
Waldviertler Sparkasse Bank AG	4,8

Zdroj: <https://www.cmzrb.cz/nasi-partneri/2017>

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (dále jen „PGRLF“)

Nabídka programů PGRLF zahrnuje programy pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství, týkající se nejen primárních podpor ve formě subvencí části úroků z úvěrů a podpory ve formě úvěrů poskytnutých PGRLF, ale také podporu ve formě zajištění úvěrů. Cílem je přispět k dostupnosti prostředků na financování např. investičních záměrů, projektů informačních a propagačních opatření na podporu zemědělských produktů a potravinářských výrobků vyrobených ze zemědělských produktů na vnitřním trhu Evropské unie.²

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (dále jen „EGAP“) je úvěrová pojišťovna se zaměřením na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika spojená s financováním vývozu zboží, služeb a investic z České republiky.

Politická rizika mají z pohledu účastníků obchodu povahu vyšší moci. Patří mezi ně splácení, nebo také politické události v zemi dlužníka v podobě revolucí, válek, generálních stávek apod. Komerční rizika jsou spojena přímo s dlužníkem a mají podobu platební neschopnosti nebo odepření zaplacení pohledávky.

„EGAP pojišťuje zejména bankovní úvěry se splatností delší než 2 roky na financování vývozu velkých energetických, strojních a technologických zařízení, investičních celků, dopravních staveb a investic, a to především do zemí, kde politické, ekonomické a právní prostředí přináší větší míru nejistoty a vyšší riziko nezaplacení na straně kupujících.“³

Toto není finální výčet možných zajišťovacích instrumentů. Jsou uvedeny ty, které jsou autorkou této práce považovány za nejpoužívanější.

² <https://www.pgrlf.cz/programy/uvery-a-zajisteni/zajisteni-uveru/>

³ Zdroj: <http://www.egap.cz/o-spolecnosti/profil/index.php>

Banky mají vypracovány katalogy zajišťovacích prostředků, ve kterých jsou definovány typy zajišťovacích prostředků, včetně jejich maximální uznatelné hodnoty zajištění. Nominální hodnota, která je stanovena např. na základě znaleckých posudků je přepočtena odpovídajícím koeficientem na hodnotu efektivní, tedy realizovatelnou hodnotu zajištění.

Zajištění je obecně považováno za sekundární zdroj splácení, které může být realizováno v případě selhání primárního zdroje splácení pohledávek, tj. cash flow.

3.4.2. Srovnání zajišťovacích instrumentů dle likvidnosti realizace zajištění

V případě realizace zajištění z titulu jednotlivých zajišťovacích instrumentů byly jako nejlíkvinnější vyhodnoceny:

- Zástava pohledávek z běžného účtu klienta/dlužníka: v případě realizace této formy zástavy banka ihned blokován zůstatek účtu. Kreditní zůstatek je použit na úhradu nesplacených pohledávek banky nebo jejich části.
- Zástava pohledávek z obchodního styku klienta/dlužníka: banka používá inkaso z titulu těchto pohledávek až v momentě nesplaceného úvěru nebo jeho části. V praxi to znamená, že běžný účet je blokován pro odchozí transakce. V případě otevřené cese pohledávek má poddlužník povinnost provést úhradu ve prospěch účtu dlužníka u úvěrující banky.
- Vinkulace pojistného plnění: v případě pojistné události obdrží financující banka pojistné plnění na interní účet a rozhodne, zda jej přepoše ve prospěch účtu klienta/dlužníka nebo zda bude použito na umoření pohledávky po splatnosti nebo její části.
- Přijaté bankovní záruky: abstraktní povaha bankovní záruky je jejím nejdůležitějším charakteristickým znakem, tzn. že není pevně vázána na zajišťovaný závazek, ale povinnost banky je dána v záruční listině. Po přijetí žádosti o uplatnění záruční listiny je přezkoumána formální stránka žádosti a pokud nejsou nalezeny nesrovnalosti banky, která je výstavem záruční listiny, plní na první výzvu a bez námitek.
- Bianco směnka: v případě zajištění bankovního úvěru má depotní charakter, tzn. že je uložena u úvěrující banky, která v případě řádného a včasného nesplacení úvěru vyplní do směnky jeho dlužnou část, včetně příslušenství a předloží ji k proplacení.

- Zástava věcí movitých: v případě realizace této formy zástavy záleží, zda byly předměty, které jsou předmětem zástavy odevzdány zástavnímu věřiteli (bance) do úschovy, např. umělecké sbírky, starožitnosti, šperky atd., tj. předměty, které mají listinu osvědčující vlastnictví k předmětu zástavy nebo zda bylo vyznačeno zástavní právo v listině, která osvědčuje vlastnictví zástavce k předmětu zástavy a předmět byl ponechán dlužníkovi k nakládání, např. výrobní technologie. U realizace zajištění výrobních celků je proces prodeje obecně delší.
- Zástava nemovitostí z hlediska uznatelnosti zajištění nejefektivnější instrument, avšak z hlediska realizace zajištění nejméně likvidní. Při realizaci tohoto zajištění vznikají bance nejen náklady spojené s prodejem zastaveného objektu např. ve formě znaleckých posudků, ale samotný prodej objektu může být realizován i v průběhu několika let.

Další způsoby eliminace úvěrového rizika

Úvěrová analýza se významně podílí na identifikaci úvěrového rizika a jeho eliminaci, avšak není to způsob jediný. Z důvodu rozsahu této práce je uveden pouze stručný výčet:

- Stanovení úvěrových limitů pro odvětví – oddělení riziko managementu banky stanoví limity pro jednotlivá hospodářská odvětví např. zemědělství, strojírenství, zpracovatelský průmysl, stavebnictví.
- Stanovení úvěrových limitů pro země – banky, podnikající na území více států stanovují dílčí limity dle jednotlivých zahraničních poboček.
- Sledování úvěrového rizika – úvěrový vztah je bankou přezkoumáván minimálně jednou ročně. Pokud se objeví zhoršení ekonomické nebo obchodní pozice dlužníka, včasný zásah spočívající např. ve snížení provozních úvěrů nebo vyžadování dodatečného zajištění přispívá ke snížení rizika z titulu neuhrazených pohledávek banky ve stanoveném termínu a výši.

4. Praktická část

4.1. Představení společnosti

Obchodní jméno: xyz, s.r.o. (dále jen „Společnost“, „Klient“, „Zvolený subjekt“)

Společnost byla zapsána do Obchodního rejstříku dne 31.3.1992

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Základní kapitál: CZK 200.000,-

Předmět činnosti:

- Povrchové úpravy a svařování kovů
- Výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd
- Příprava a vypracování technických návrhů
- Výroba strojů a zařízení pro všeobecné účely

CZ NACE: 25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení.

Základní obory činnosti od roku 1992 jsou:

- 1) Povlakování technologií PVD (Physical Vapour Deposition)⁴
- 2) Výroba součástí povlakovacích zařízení, výroba odmašťovacích zařízení, zařízení pro odstraňování povlaků

Společníci:

- 1) Xxx, B.V., Nizozemské království, 50% obchodní podíl, tato společnost patří mezi globální subjekty zabývající se technologií PVD
- 2) Xxx, s.r.o., Česká republika 50% obchodní podíl

⁴ PVD, physical vapour deposition – nanášení odpařením z pevné fáze, je technologie přípravy zhruba 2µm (dvě tisícinny milimetru) tenkých vrstev vynikajících fyzikálními i chemickými vlastnostmi. Nízkým třením, vysokou tvrdostí, odolností vůči otěru, vysoké teplotě (standardně 550°C, ale i 750°C a více), korozi i kyselinám. Jsou přímou cestou ke zvýšení produktivity. *Zdroj: <https://www.pvd.cz>*

4.2. Kontrola souladu s pravidly financování úvěrující banky

Než banka přistoupí k hodnocení finančního rizika, provádí prověrky týkající se souladu s pravidly financování, zahrnující např. níže uvedené oblasti:

Kontrola se souladem s úvěrovou politikou a úvěrovými principy banky

- Pokud je úvěrový případ v rozporu s úvěrovou politikou a jejími úvěrovými principy, nemělo by být financování obchodní linií banky nabízeno. Např. v roce 2013, kdy jsme se setkali s recesí ve stavebnictví, mnohé banky velice striktně zvažovaly jakékoli navýšení limitů i u stávajících klientů, podnikajících v tomto průmyslu. Financování případných nových klientů z tohoto odvětví bylo v rozporu s jejich úvěrovou politikou. Mezi nepreferované sektory patří např. gambling, zbrojní průmysl a další.

Kontrola v insolvenčním rejstříku

- Zde je možné zjistit, zda s právnickou nebo fyzickou osobou probíhá insolvenční řízení, případně jejich historii. Po zadání identifikačních údajů je zobrazen počet nalezených dlužníků, platných ke dni a hodině dotazu.
- V posledních letech se můžeme setkat s termínem šikanózní insolvence. Bohužel se v České republice jedná o poměrně častý jev, kdy na základě smyšlených či zkreslených informací je podán insolvenční návrh.⁵

Překročení úvěrových limitů víceúčelových linek

- Banka kontroluje případné překročení úvěrových linek, které může vzniknout např. v případě možnosti čerpání limitu v cizí měně. V důsledku vývoje kurzu měny čerpaného limitu může dojít k přečerpaní limitu.

Kontrola v Centrálním registru úvěrů

- V centrálním registru úvěrů, provozovaném Českou národní bankou, jsou k dispozici data týkající se všech úvěrových produktů, čerpaných konkrétním

⁵ Na začátku července 2017 nabyla účinnosti novela insolvenčního zákona, která má zamezit praktikám podvodných oddlužovacích společností. Podle ministerstva spravedlnosti zákon zlepšil ochranu dlužníků, kteří usilují o osobní bankrot. Novela míří také proti takzvaným šikanózním insolvenčním návrhům.
Zdroj: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/2171200-zmena-pravidel-pro-oddluzeni-i-opatreni-proti-insolvenzni-sikane-od-cervence-plati>

subjektem, ať již se jedná o položky rozvahové či podrozvahové. K datu dotazu jsou vyobrazeny informace jako jsou: počet financujících bank, výše limitů, výše čerpání.

Kontrola neuhrazených závazků vůči státním institucím

- Banka si v rámci úvěrové analýzy ověřuje i případné závazky po splatnosti vůči státním institucím. Žadatel o úvěr může být požádán o předložení potvrzení o bezdlužnostech u příslušného finančního úřadu, České správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven. Doložení bezdlužností, prokazující nulové závazky po splatnosti vůči státním institucím může být i odkládací podmínka čerpání. V případě, že je bezdlužnost pozitivní, tedy existují neuhrazené pohledávky státních institucí, může banka čerpání úvěru odepřít.

Kontrola splatnosti pohledávek vůči bance, případně dceřiným společnostem banky

- Banka si ověřuje řádné splácení jak pohledávek svých, tak pohledávek dceřiných společností. V případě zjištění, že v historii opakovaně docházelo k neuhrazení pohledávek ve stanových termínech, může být žádost o úvěr, případně leasing zamítnuta.

Dohlídky konané u klienta

- V rámci monitoringu klientů se můžeme rovněž setkat s termínem dohlídka. Dohlídka je nejčastěji prováděna pracovníkem obchodního úseku banky, který následně vyhotoví protokol z dohlídky.
- Protokol z dohlídky obsahuje mimo jiné datum a výsledek dohlídky, včetně informací týkajících se kontroly zajištění. Součástí bývá i fotodokumentace, pořízená v místě výkonu dohlídky.

4.3. Úvěrový návrh – struktura financování

Z důvodu udržení špičkové kvality výrobků a služeb je nutná obnova a nákup výrobních technologií a rozšíření výrobních prostor. Z tohoto důvodu Společnost požádala o investiční financování.

Na základě rozhovorů s Klientem a předložených žádostí o úvěr byla navrhnutá níže uvedená struktura financování:

4.3.1. Investiční úvěr „1“ – výstavba nové výrobní haly

Celkové náklady projektu tvoří CZK 80 000 tis., z toho Společnost bude 25 % nákladů financovat z vlastních zdrojů. Na zbývající část, tj. 75 % nákladů projektu hodlá využít financování cizími zdroji ve formě investičního úvěru.

Tabulka 1 Náklady Projektu

Náklady Projektu v tis. CZK	
Vlastní zdroje	20 000
Cizí zdroje	60 000
Celkem	80 000

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Výše Investičního úvěru „1“ je v souladu s úvěrovou kapacitou Společnosti. Ta je schopna vygenerovat dostatečné cash flow k pokrytí ročních splátek, včetně úroků.

Splatnost úvěru – jedná se o střednědobý úvěr, s lhůtou splatnosti 5 let.

Období čerpání – délka 1 rok. V tomto intervalu budou peněžní prostředky průběžně čerpány ve prospěch účtu Společnosti, případně přímo na účty dodavatelů Projektu. Klient má zkušenost s investiční výstavou a potvrdil, že délka období čerpání bude dostatečná k realizaci výstavby Projektu.

V praxi se může nastat situace, kdy úvěrovaný subjekt žádá o prodloužení doby čerpání, např. z důvodu dlouhé zimy, opoždění subdodávek aj. V tomto případě je důležité, aby nedošlo k úpravě (prodloužení) doby splatnosti, to může být na straně banky považováno za negativní jev, který může vyústit i ve zhoršení ratingového stupně.

Úroková sazba

Marže banky musí být jednak konkurenceschopná a jednak musí pokrýt náklady na alokaci kapitálu a generovat zisk. Marže úvěru je závislá nejen na ratingovém stupni, ale také na struktuře zajištění, vztahující se k produktu, na délce splatnosti úvěru, využití ostatních produktů banky (tzv. cross selling). V bankovníctví se pro stanovení její výše používají kalkulátory, které po zadání výše uvedených informací stanoví výši odpovídající minimální marži.

Závazková provize

Její výše je rovněž závislá na stupni ratingu. Existují doporučené hodnoty její výše pro každý ratingový stupeň, nicméně výjimky jsou možné a u korporátních klientů zcela obvyklé.

Tabulka 2 Struktura investičního úvěru „1“

Investiční úvěr „1“	Navrhovaná transakce
Účel	Výstavba výrobní haly (dále jen „Projekt“)
Částka	CZK 60.000.000,-, celkové náklady CZK 80.000.000,-
Splatnost	5 let
Úrokové období	měsíční
Období čerpání	1 rok
Splátkový kalendář – viz. Příloha 4	CZK 1.000.000,-, měsíčně
Úroková sazba	1M PRIBOR ⁶ + 2,3% p.a.
Závazková provize	0,2 % p.a.
Finanční závazky	<ul style="list-style-type: none">• Realizovat u banky min. 50% platebního styku• Equity ratio min. ve výši 50 %• KDS min. 1,5x pro 2017 a dále• Vytvořit fond krytí dluhové služby ve výši CZK 3.000.000,-• Nové bankovní úvěry/leasingy/ručení s písemným souhlasem Banky• Výplata dividend vyšší než CZK 7.000.000,- s písemným souhlasem Banky
Ostatní závazky	<ul style="list-style-type: none">• Předkládání finančních výkazů v podobě výkazu zisků a ztrát, rozvahy na kvartální bázi• Předkládání zakázkové náplně na měsíční bázi• Předložení znaleckého posudku k nové výrobní hale s cenou obvyklou ve výši min. CZK 60.000.000,- do 6 měsíců po ukončení období čerpání

⁶ PRIBOR (PRague InterBank Offered Rate) je odhad úrokové sazby, za kterou by byla referenční banka ochotna poskytnout depozitum jiné bance na mezibankovním trhu. Zdroj:

https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/tiskove_zpravy_cnb/2015/20150415_co_je_pribor.html#1

	<ul style="list-style-type: none"> • Předložení kolaudačního rozhodnutí do 9 měsíců po ukončení období čerpání • Zápis zástavního práva ve prospěch Banky zapsána do katastru nemovitostí nejdéle do 3 měsíců od zahájení období čerpání • Zástava pohledávek z pojistného plnění, vztahující se k Projektu nejdéle do 3 měsíců od zahájení čerpání
Odkládací podmínky čerpání	<ul style="list-style-type: none"> • Předložení stavebního povolení s nabytou právní mocí, vztahujícího se k Projektu • Doložit proinvestování vlastních zdrojů ve výši min. CZK 10.000.000,- • Ke každému čerpání doložit dokumenty, prokazující účelovost úvěru (faktury, objednávky)

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Finanční závazky, ostatní závazky

Jsou navrhovány obchodním oddělením banky. Jejich hodnoty mohou být zpřísněny risk managementem banky, případně mohou být rozšířeny o další.

Měly by odpovídat danému produktu, tj. např. v případě investičních úvěrů ošetřit minimální úroveň ukazatele krytí dluhové služby. Dále ošetřit finanční stabilitu např. požadavkem minimální úrovně podílu vlastního kapitálu a celkových aktiv.

Příchozí platby jsou zdrojem splácení pohledávek z titulu poskytnutých úvěrů, z tohoto důvodu je realizace platebního styku přes účty financující banky standardní závazek, ať již v plné výši platebního styku nebo výši odpovídající poměru cizího financování.

Dalším z finančních závazků může být např. omezení výplaty dividend. Tímto závazkem chce mít banka ošetřen dostatečný podíl vlastních zdrojů. V případě společností, kde není podíl vlastních zdrojů tak vysoký jako v případě Společnosti, je na místě povolit výplatu dividend s písemným souhlasem banky, na základě žádosti úvěrovaného subjektu. V případě společností, kde je více než komfortní úroveň vlastních zdrojů může být tento závazek limitován hranicí výplaty dividend. Např. v případě Klienta, výplata do CZK 7 000 tis. bez souhlasu banky.

Ostatní závazky se obvykle vztahují k realizaci Projektu a plnění podmínek vztahujících se k zajištění úvěrů. Např. zástavu nemovitosti nelze v případě investiční výstavby provést k datu podpisu úvěrové smlouvy, ale až po zahájení stavebních prací.

Odkládací podmínky čerpání

V případě nesplnění těchto podmínek není úvěr bankou čerpán, z tohoto důvodu je nutná správná příprava struktury financování, která je v souladu s časovým harmonogramem výstavby.

4.3.2. Investiční úvěr „2“ – nákup nových technologií

Společnost si je vědoma, že musí být schopna držet svou konkurenceschopnost, která rovněž spočívá i ve strojním vybavení. Z tohoto důvodu pravidelně investuje do nových technologií. V souvislosti s tímto záměrem požádala o investiční úvěr na nákup technologií.

Celkové náklady na pořízení nových technologií jsou CZK 25 000 tis., z toho CZK 5 000 tis. tvoří vlastní zdroje. Cizí zdroje jsou ve výši CZK 20 000 tis. – Investiční úvěr „2“

Tabulka 3 Náklady Technologie

Náklady Technologie v tis. CZK	
Vlastní zdroje	5 000
Cizí zdroje	20 000
Celkem	25 000

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Tabulka 4 Struktura investičního úvěru „2“

Investiční úvěr „2“	Navrhovaná transakce
Účel	Nákup technologie (dále jen „Technologie“)
Částka	CZK 20.000.000,-
Splatnost	3 roky
Úrokové období	měsíční
Období čerpání	1 rok
Splátkový kalendář – viz. Příloha 5	CZK 555.556,-, měsíčně
Úroková sazba	1M PRIBOR + 1,9% p.a.
Závazková provize	0,2% p.a.
Finanční závazky	<ul style="list-style-type: none">• Realizovat u banky min. 50% platebního styku• Equity ratio min. ve výši 50%• KDS min. 1,5x pro 2017 a dále• Nové bankovní úvěry/leasingy/ručení s písemným souhlasem Banky• Výplata dividend vyšší než CZK 7.000.000,- s písemným souhlasem Banky

Ostatní závazky	<ul style="list-style-type: none"> • Předkládání finančních výkazů v podobě výkazu zisků a ztrát, rozvahy na kvartální bázi • Předkládání zakázkové náplně na měsíční bázi • Zástava Technologie do 3 měsíců po ukončení období čerpání • Zástava pohledávek z pojistného plnění, vztahující se k Technologii nejdéle do 3 měsíců po ukončení období čerpání
Odkládací podmínky čerpání	<ul style="list-style-type: none"> • Doložení kupní smlouvy, uzavřené mezi klientem a výrobcem technologie • Doložení závazné objednávky, vztahující se k technologii • Doložit proinvestování vlastních zdrojů ve výši min. CZK 5.000.000,-, vztahujících se k technologii • Ke každému čerpání doložit dokumenty, prokazující účelovost úvěru (faktury, objednávky, kupní smlouvy)

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

4.3.3. Treasury limit

Společnost patří mezi exportéry, 86 % její produkce je umístěno na zahraničních trzích. Inkaso plateb probíhá převážně v EUR. Z důvodu plateb v rámci České republiky je nutná konverze do CZK. Z tohoto důvodu je pro zajištění rizik směnných kurzů navrhnout treasury limit.

Tabulka 5 Struktura treasury limitu

Treasury limit	Navrhovaná transakce
Účel	Zajištění kurzových rizik
Částka	CZK 10.000.000,-
Splatnost	12 měsíců
Zajištění	Bez zajištění

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Treasury limit lze využít pro:

- Termínové operace (forward-outright) - jedná se o nákup nebo prodej prostředků jedné měny za stanovený objem měny druhé, při pevně stanoveném směnném kurzu. Vypořádání prostředků na účtech proběhne později než druhý pracovní den, ode dne sjednání obchodu.
- Spotové operace – nákup nebo prodej cizí měny za aktuální kurz v daném okamžiku. Vypořádání v rámci účtů se realizuje zpravidla promptně, nejpozději do druhého pracovního dne.

4.3.4. Návrh struktury zajištění k navrhovanému financování

V případě úvěrů se rovněž setkáváme s inherentním rizikem, které spočívá v tom, že dlužník nebude schopen splatit část jistiny, včetně úroků. Zajištění úvěrů toto riziko snižuje. Pro banku není obvykle ziskové realizovat prodej předmětu zástavy. Většina dlužníků se v případě zajištěných úvěrů snaží vyhnout ztrátě zastavených aktiv a snaží se s bankou spolupracovat a dohodnout např. na restrukturalizaci úvěrů. Snaha dlužníka nepřijít o majetek eliminuje riziko nesplnění závazku.

Investiční úvěr „1“

Zástava nemovitosti „Projektů“ – bude realizovatelná až v okamžiku výstavby a zápisu rozestavěné budovy do katastru nemovitostí. Po ukončení výstavby a doložení kolaudačního rozhodnutí bude přepočtena realizovatelná hodnota zajištění.

Zástava pohledávek z pojistného plnění – zde je nutné s příslušnou pojišťovnou uzavřít pojistnou smlouvu rovněž již v okamžiku realizace výstavby. Následně bude pojistná smlouva doložena bance, která připraví zmíněnou smlouvu o Zástavě pohledávek z pojistného plnění. V případě pojistné události, způsobené na financované nemovitosti je výše pojistného plnění poukázána ve prospěch interního účtu banky, která jej v případě řádné platební morálky poukáže ve prospěch účtu dlužníka. Pokud banka eviduje vůči dlužníku nesplacenou pohledávku, bude výše pojistného plnění použita na úhradu nesplacené pohledávky.

Bianco směnka, vystavená dlužníkem – v případě Společnosti není avalizační doložka vyžadována. U dlužníků s nižší úvěruhodností jsou osobní avaly ve většině případů vyžadovány, výše směnečného ručení může být limitována, nebo je bez omezení.

Zástava běžného účtu – fondu krytí dluhové služby – princip spočívá v tom, že dlužník v průběhu doby splatnosti má povinnost ročně přispívat do tohoto fondu určitou částku. Pokud se v průběhu této doby vyskytne problém se splácením jistiny a úroků, je využit právě tento fond krytí dluhové služby. Případně se zdroje použijí na úhradu poslední splátky/splátek úvěru.

Investiční úvěr „2“

Zástava technologie formou notářského zápisu do Rejstříku zástav, který je veden Notářskou komorou České republiky. K provedení zápisu je třeba přesná identifikace věci movité, která je předmětem zástavy, tzn. označení, výrobní číslo, inventární číslo, značka, typ, popis, zástavce. V případě refinancování nákupu technologie máme na základě vyžádaného výpisu z Rejstříku zástav kontrolu, že určitá věc není již jako zástava evidována.

Zástava pohledávek z pojistného plnění – zde je uplatňován stejný princip jako u investičního úvěru „1“.

Bianco směnka vystavená dlužníkem – zde je uplatňován stejný princip jako u investičního úvěru „1“.

4.4. Analýza obchodního rizika

4.4.1. Vnější prostředí

Společnost se zabývá strojírenskou výrobou. V rámci klasifikace odvětví se, na základě sektorových analýz k prosinci 2017⁷, toto odvětví řadí do kategorie A, tj. odvětví se stabilním růstem, vysokými maržemi.

V části finanční analýzy je u vybraných poměrových ukazatelů provedeno srovnání zvolené Společnosti s výsledky odvětví v letech 2014-2016, v oblasti produktivity práce, likvidity, finanční stability, rentability aj. Výsledky Společnosti téměř ve všech případech převyšují dosažené výsledky odvětví.⁸

Za sledované období bylo v průměru 86 % produkce umístěno na zahraničních (mezinárodních, světových) trzích. Podíl Společnosti na trhu daného odvětví je odhadnut na menší než 20 %.

Z hlediska geografického rizika, se Společnost řadí rovněž do kategorie A. Úvěry dle navržené struktury financování budou v případě jejich schválení poskytnuty na území České republiky, která patří mezi politicky, finančně a sociálně stabilní země.

⁷ CEEC Research, Studie českého strojírenství 2017/H2, Sektorová analýza České spořitelny a.s. 11/2017

⁸ Ministerstvo průmyslu a obchodu, Finanční analýza podnikové sféry za rok 2016

Výrobky a služby

Strojírenství je vysoce soutěživé, diversifikované odvětví, s vysokými potřebami investičních statků (stroje, budovy, technologie). Společnost pravidelně investuje do nových technologií, ale také vlastního výzkumu, což je k udržení konkurenční výhody zcela nezbytné.

Odběratelé/dodavatelé

Společnost má dle údajů z účetní závěrky k 31.12.2016 významný podíl tržeb se svým zahraničním společníkem. Vzhledem k tomu, že se jedná o spřízněnou osobu, není výpadek tohoto odběratele předpokládán.

Mezi další předpokládané odběratele budou patřit společnosti, podnikající v oblasti automobilového průmyslu, obráběcích strojů, optiky a další. Z uvedeného je zřejmé, že Společnost není závislá na odběratelích z jednoho odvětví, ale z hlediska uplatnitelnosti svých výrobků a služeb je možnost jejich umístění dobře diversifikovaná.

I ve struktuře dodavatelů vidíme významný podíl společnosti, která patří mezi spřízněné strany, z tohoto důvodu není výpadek tohoto subjektu pro Společnost rizikem. Mezi další dodavatele bude pravděpodobně patřit několik dalších subjektů, jejichž podíl na celkových nákladech bude menší než 10 %, tj. dodavatelská struktura je rovněž dobře diversifikovaná.

Ekonomický výhled odvětví

Na základě sektorových analýz, zmíněných výše, je předpokládám pozitivní vývoj strojírenského sektoru. V případě automobilového průmyslu se očekává neutrální výhled. Více informací k ekonomickému výhledu odvětví je v kapitole projekce.

4.4.2. Kvalita a zkušenosti managementu

Je zřejmé, že Společnost disponuje zkušeným a schopným managementem. Byla založena v roce 1992 a dlouhodobě se jí daří zajistit nejen zakázkovou naplněnost, ale také dosahovat vysoké přidané hodnoty. To je bezpochyby způsobeno tím, že Společnost má vlastní výzkum a vývoj a je schopna pružně reagovat na případné změny v požadavcích trhu. Management Společnosti si je rovněž vědom toho, že je nutné neustále hledat nové cesty pro využití PVD technologií v nových odvětvích, investovat do výzkumu a inovací.

4.4.3. Historie a kvalita vztahu

Z dat uvedených v účetních závěrkách Společnosti, je zřejmé, že využívá služeb několika bankovních institucí, a to jak v oblasti vedení běžných účtů, poskytování úvěrů tak produktů týkajících se obchodování na finančních trzích. Z tohoto se dá usoudit, že Společnost má svou úvěrovou historii minimálně u dvou bankovních ústavů, u kterých čerpala investiční úvěry, a které byly řádně a včas splaceny. Vzhledem k vysokému objemu finančních prostředků bude využívat i různé podoby spořicího účtů.

4.5. Analýza finančního rizika

Finanční analýza je provedena na základě dat uvedených ve výroční zprávě, zprávě auditora k výroční zprávě a účetní závěrky za období k 31.12.2014, 31.12.2015, 31.12.2016.

4.5.1. Analýza výkazu zisků a ztrát

Tržby

Tržby jsou sledovány z důvodu jejich stability. V případě jejich významného poklesu dochází k nepříznivému vývoji cash flow, což může zapříčinit neschopnost dostát závazkům jak v dodavatelsko odběratelských vztazích, tak neschopnost splácet dlouhodobé bankovní úvěry. I opačný trend v jejich vývoji, tedy významný růst, může znamenat pro podnikatelský subjekt nepříznivý jev. Jeho produkční možnosti nemusí dostačovat požadavkům trhu, což může negativně ovlivnit schopnost včasných dodávek.

Jak je z Tabulky 6 zřejmé, tržby mají v případě Společnosti volatilní charakter, což je způsobeno orientací na zakázkovou výrobu.

Poskytované služby, které spočívají zejména v povlakování technologií PVD tvoří za sledovaná období v průměru 60 % celkových tržeb.

Předmětem strojírenské výroby je výroba součástí povlakovacích zařízení, případně kompletních PVD zařízení. Ve sledovaném období činí v průměru 40 % celkových tržeb.

Tabulka 6 Vývoj struktury tržeb Společnosti v letech 2014–2016

Struktura tržeb						
V tis. CZK	2014	%	2015	%	2016	%
Strojírenská výroba	112 142	35,47%	148 453	46,25%	112 058	39,01%
Z toho zahraničí	106 184	94,69%	147 834	99,58%	111 419	99,43%
Z toho tuzemsko	5 958	5,31%	619	0,42%	639	0,57%
Služby	204 059	64,53%	172 535	53,75%	175 173	60,99%
Z toho zahraničí	162 370	79,57%	113 787	65,95%	157 722	90,04%
Z toho tuzemsko	41 689	20,43%	58 748	34,05%	17 451	11,06%
Celkem	316 201	100,00%	320 988	100,00%	287 231	100,00%
Z toho export	268 554	84,93%	261 621	81,50%	269 141	93,70%

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Průměrně 86 % produkce je prodáno na zahraničních trzích.

Kovové povlakování je špičková technologie, která se využívá např. při výrobě tvářecích a obráběcích nástrojů, dekorativních povlaků s vysokou stálostí, speciálních povlaků např. v lékařství, elektrotechnice aj..

Rentabilita tržeb

Jak uvádí Grünwald (2007), rentabilita patří k nejdůležitějším charakteristikám podnikatelské činnosti.

Dosažené hodnoty rentabilit jsou důležité pro vlastníky společností, banky a v neposlední řadě k porovnání s výkonností konkurence, případně celého odvětví.

Rentabilita tržeb neboli provozní ziskové rozpětí udává, kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb.

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{Zisk před úroky a daněmi}}{\text{Tržby}}$$

(1)

Zdroj: Grünwald, 2007

Tabulka 7 Vývoj provozního ziskového rozpětí Společnosti a odvětví v letech 2014-2016

Provozní ziskové rozpětí Společnosti			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Tržby (T)	308 753	320 968	287 231
Zisk před úroky a daněmi (ZUD)	85 557	111 362	91 356
Provozní ziskové rozpětí Společnost	27,7 %	34,7 %	31,8 %
Provozní ziskové rozpětí odvětví	9,8 %	9,6 %	8,2 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

V roce 2016 Společnost vydělala jednou korunou tržeb 0,32 koruny zisku. V porovnání ukazatele s průměrnými hodnotami odvětví, vidíme, že Společnost dosahuje téměř čtyřikrát vyšší hodnoty. Na výši ziskovosti má bezpochyby vliv fakt, že Společnost disponuje vlastním výzkumem a vývojem a dosahuje vyšších marží. Touto konkurenční výhodou většina firem z odvětví nedisponuje.

Přidaná hodnota

Přidaná hodnota neboli hrubá marže je rozdíl mezi výrobou a výrobní spotřebou. Snížení její hodnoty znamená zvýšení cen vstupů výrobních nákladů, což má přímý vliv na ziskovost podnikatelských subjektů. Z tohoto důvodu by měly být všechny nákladové položky sledovány a kontrolovány. Např. růst cen elektrické energie, jejíž spotřeba v případě výrobních společností činí podstatnou nákladovou položku, lze ošetřit jejím nákupem s pevnou cenou na dohodnutá období. Tento produkt nejen že je v posledních letech hojně nabízen energetickými společnostmi, ale také využíván jak podnikatelskými subjekty, tak domácnostmi.

V případě Společnosti, dosahuje přidaná hodnota za sledované období průměrné úrovně 56,7 %. V roce 2016 dosáhla 58,3 % celkového obrátu.

Tabulka 8 Vývoj přidané hodnoty Společnosti v letech 2014-2016

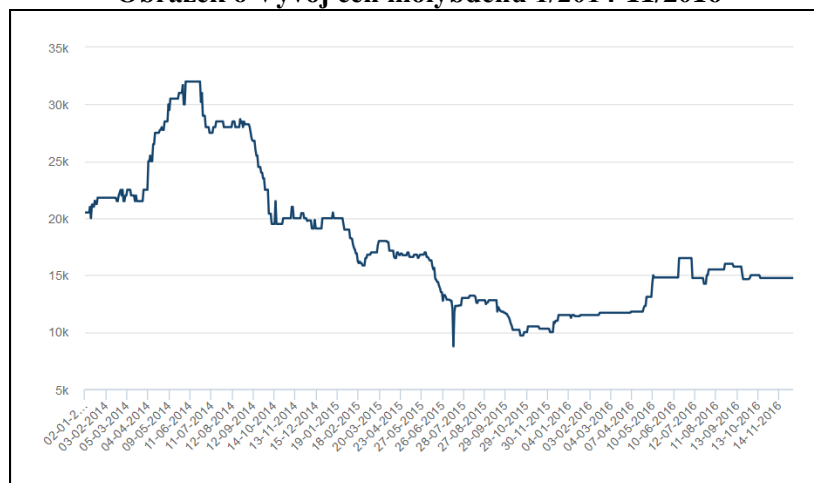
Vývoj přidané hodnoty Společnosti						
V tis. CZK	2014	%	2015	%	2016	%
Celkový obrat	308 753	100	320 647	100	287 231	100,00
Spotřeba materiálu a energie	79 389	25,7	59 703	18,6	43 863	15,3
Služby	65 754	21,3	76 062	23,7	75 995	26,5
Přidaná hodnota	163 610	53,0	184 882	57,7	167 373	58,3

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Výši přidané hodnoty ovlivňuje:

- Zakázková naplněnost výroby produktů a služeb, kde jsou rozdílné úrovně marží, dle jednotlivých zákazníků vyjednávány separátně.
- Cena materiálu, high-tech výroba znamená vysoké požadavky na kvalitu nakupovaného materiálu. Pro názornost, je v Obrázku 6 uvedena cena molybdenu, který se také využívá při povlakování technologií PVD.

Obrázek 6 Vývoj cen molybdenu 1/2014-11/2016

Zdroj: <https://www.lme.com/en-GB/Metals/Minor-metals/Molybdenum#tabIndex=2>

- Služby – nemáme k dispozici analytický účetní zápis této nákladové skupiny, nicméně, součástí mimo jiné budou leasingové splátky, náklady na vědu a výzkum, které k 31.12.2016 činily CZK 18 634 tis. a další.

Produktivita práce

Produktivita práce ukazuje efektivnost využití výrobních zdrojů. Konkrétně je produktivita ovlivněna kvalifikací práce, ale také produktivitou ostatních výrobních faktorů, které Společnost současně zapojuje do výroby, jako jsou organizace řízení, technologie, motivace zaměstnanců.

V Tabulce 9 je uveden výpočet produktivity práce z přidané hodnoty pracovníka ku počtu zaměstnanců. Průměrná přidaná hodnota na pracovníka je CZK 2 168 tis., výkyvy v její výši se dají vysvětlit zakázkovým charakterem výroby.

Tabulka 9 Vývoj produktivity práce Společnosti a odvětví v letech 2014–2016

Produktivita práce			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Osobní náklady	50 331	54 171	57 264
Počet zaměstnanců	80	79	79
Přidaná hodnota	163 610	184 882	167 373
Přidaná hodnota na pracovníka – Společnosti	2 045	2 340	2 119
Přidaná hodnota na pracovníka – odvětví	930	977	1 061

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Pokud by byla hodnota tohoto ukazatele v případě Společnosti nižší, než je průměr odvětví, bylo by třeba provést např. analýzu pracovních podmínek, případně pracovních postupů.

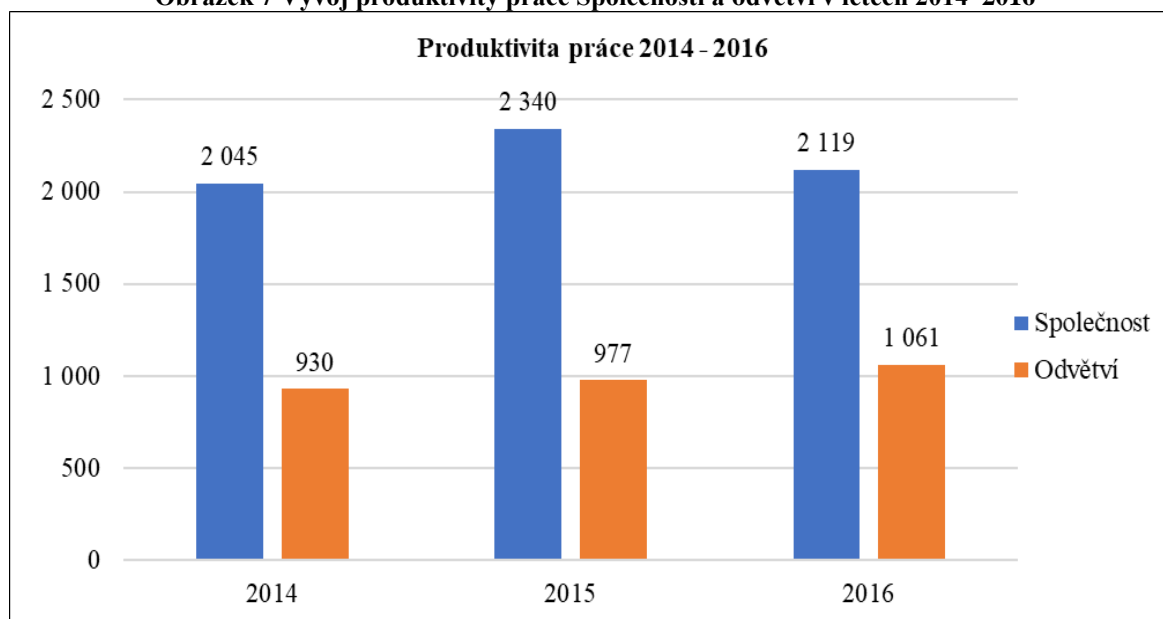
Průměrná přidaná hodnota na pracovníka v rámci odvětví je ve sledovaném období CZK 989 tis.

V porovnání průměrných hodnot přidané hodnoty na pracovníka v případě Společnosti s úrovní dosaženou odvětvím je patrné, že Společnost dosahuje dvojnásobné hodnoty ve srovnání s průměrem odvětví.

Tyto hodnoty jsou bezpochyby ovlivněny vysokou marží, kterou se Společnosti daří dlouhodobě dosahovat.

Společnost se dlouhodobě daří propojovat **trojúhelník výzkumu – vývoje – inovací** a vzhledem ke spolupráci s vysokými školami má dostatek kvalifikovaných zaměstnanců, což přispívá nejen k udržení kvality výroby, ale i konkurenceschopnosti.

Obrázek 7 Vývoj produktivity práce Společnosti a odvětví v letech 2014–2016

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Nezaměstnanost v České republice je dlouhodobě na svých minimech. K prosinci 2016 činila 3,6 %.

Strojírenské odvětví se dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, na trhu práce chybí lidé s technickým vzděláním.

Mnohé velké společnosti vidí řešení v nedostatku kvalifikovaných pracovních sil v investicích do Průmyslu 4.0. (je označení pro současný trend digitalizace, s ní související automatizace výroby a změn na trhu práce, které s sebou přinese⁹.)

4.5.2. Analýza rozvahy

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity dle Grünwalda (2007) hodnotí vázanost kapitálu v jednotlivých formách majetku, měří schopnost využívat vložených prostředků. Jsou charakterizovány buď rychlostí obrátu, resp. obratovostí (počtem obrátek – tj. kolikrát se obrátí konkrétní položka majetku za stanovený časový interval) nebo dobou obrátu (doba, po kterou je majetek vázán, resp. za jak dlouho proběhne jeho přeměna).

⁹HOLANOVÁ, Tereza. *Nová průmyslová revoluce. Nezaspěte nástup Práce 4.0. Aktuálně.cz [online]. 2015-07-29 [cit. 2015-09-20]*

Obrat pohledávek

Kvalita pohledávek se zpravila hodnotí dle jejich časové struktury. Ta pro účely zpracování této práce není k dispozici, nicméně se dá konstatovat, že na základě doby obratu pohledávek viz. Tabulka 10 bude většina z jejich objemu inkasována v době jejich splatnosti, případně do 30 dní po datu splatnosti. Předpokládaná doba splatnosti faktur je 60-90 dní, což v praxi odpovídá standardu mezi obchodními partnery a dobrému fungování dodavatelsko-odběratelských vztahů.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{konečný stav pohledávek}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \quad (2)$$

Zdroj: Berman, 2011

Tabulka 10 Vývoj doby obratu pohledávek Společnosti v letech 2014-2016

Obrat pohledávek			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Tržby	308 753	320 968	287 231
Krátkodobé pohledávky	57 707	68 842	56 282
Obrat pohledávek ve dnech	67	77	71

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Doba obratu pohledávek se pohybuje okolo 70 dní. V roce 2016 zákazníkům Společnosti trvalo průměrně 71 dní, než zaplatili přijaté faktury.

Obrat závazků

Posouzení kvality obchodních závazků firmy se obvykle provádí rovněž na základě jejich časové struktury. Vzhledem k tomu, že není součástí veřejně dostupných zdrojů, je tato položka hodnocena rovněž na základě doby obratu závazků.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} \times 365 \quad (3)$$

Zdroj: www.febmat.com/clanek-doba-obratu-zavazku-doba-odkladu-plateb

Tabulka 11 Vývoj doby obratu závazků Společnosti v letech 2014-2016

Obrat závazků			
	2014	2015	2016
Tržby	308 753	320 968	287 231
Krátkodobé závazky	17 921	20 485	10 888
Obrat závazků ve dnech	21	23	14

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Z Tabulky 11 je zřejmé, že platební morálka Společnosti je excelentní.

Likvidita

„Aktiva zahrnují oběžný majetek, který je přímo v peněžní podobě (krátkodobý finanční majetek), nebo se má proměnit v peněžní prostředky (zásoby, krátkodobé pohledávky) do 1 roku. Schopnost aktiv nabýt peněžní podobu a posloužit k vyrovnání závazků se nazývá likvidnost“ (Grünwald, 2007).

Finanční analýza tradičně věnuje pozornost krytí krátkodobých dluhů (krátkodobých závazků a krátkodobých bankovních úvěrů) likvidním majetkem. Zjišťuje se krátkodobá likvidita podle údajů z rozvahy.

„Krátkodobá likvidita je míra schopnosti podniku uhradit zpeněžením likvidního majetku krátkodobé dluhy (krátkodobé závazky, krátkodobé bankovní úvěry) včas a v plné výši, až nastane jejich splatnost“ (Grünwald, 2007).

$$Pohotov\acute{a}\ likvidita = \frac{\textit{krátkodobé pohledávky} + \textit{krátkodobý finanční majetek}}{\textit{krátkodobé závazky} + \textit{krátkodobé bankovní úvěry}}$$

Zdroj: Grünwald, 2007

(4)

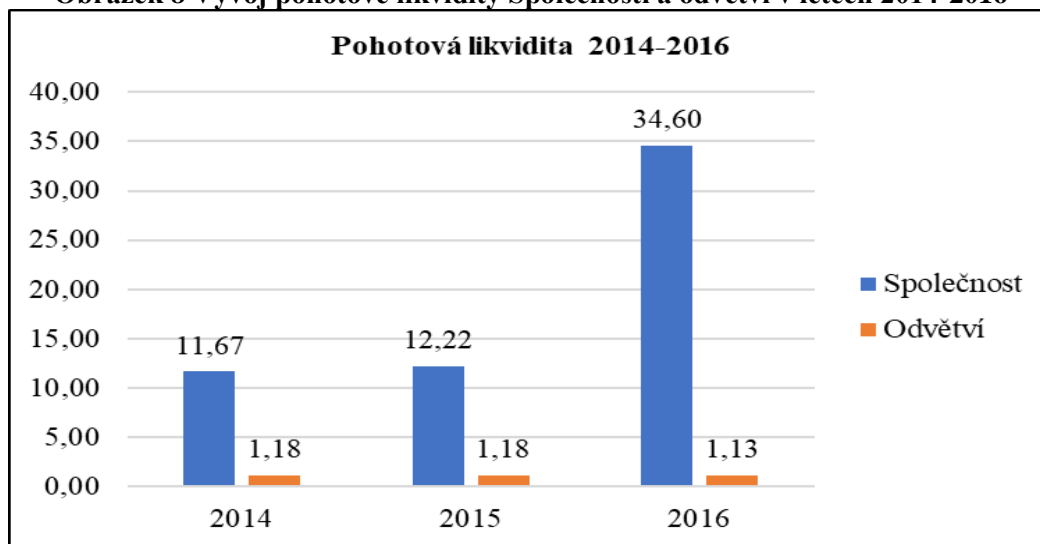
Tabulka 12 Vývoj pohotov\acute{e} likvidity Společnosti a odvětví v letech 2014-2016

Likvidita 2. stupně			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Krátkodobé pohledávky	57 707	68 842	56 282
Krátkodobý finanční majetek	215 982	280 566	320 471
Krátkodobé závazky	17 921	20 485	10 888
Krátkodobé bankovní úvěry	5 534	8 107	0
Pohotov\acute{a} likvidita Společnosti	11,67	12,22	34,60
Pohotov\acute{a} likvidita odvětví	1,18	1,18	1,13

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Z Tabulky 12 je zřejmé, že platební schopnost Společnosti je excelentní, dosahuje vysokých hodnot tohoto ukazatele, což je způsobeno akumulací krátkodobého finančního majetku na běžných účtech společnosti. Vzhledem k tomu, že se jedná o vysoké úložky a úrokové sazby na běžných i spořicíh účtech bank jsou na minimech, bylo by ekonomičtější část úložek investovat do aktiv s vyšší výnosovou mírou.

Obrázek 8 Vývoj pohotové likvidity Společnosti a odvětví v letech 2014-2016

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Jak uvádí literatura, doporučená hodnota tohoto ukazatele je 1,0. V tomto případě by zpeněžené krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek byly dostačující k úhradě krátkodobých závazků, ať již se jedná o závazky z obchodního styku, či závazky vůči finančním institucím. Ve sledovaném období 2014–2016 se průměrná hodnota tohoto ukazatele v případě odvětví pohybovala na úrovni 1,16.

Pracovní kapitál

„Pracovní kapitál (PK) je kapitál, který podnikatelský subjekt potřebuje ke své činnosti a který neustále obíhá. Tvoří jej zásoby, pohledávky a finanční majetek.

Je nutné sledovat jeho výši, protože jeho nadbytek zvyšuje nákladovost a nedostatek může omezit provozní činnosti podniku“ (Grünwald, 2007).

$$PK = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} - \text{krátkodobé bankovní úvěry} \quad (5)$$

Zdroj: Grünwald, 2007

Úroveň trendu vývoje pracovního kapitálu je ve sledovaném období 2014-2016 rostoucí. Na růstu této položky se významně podílí nárůst krátkodobého finančního majetku, konkrétně se jedná o peněžní prostředky na účtu Společnost.

Tabulka 13 Vývoj pracovního kapitálu Společnosti v letech 2014-2016

Pracovní kapitál (PK)			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Oběžná aktiva	292 428	366 283	392 261
Krátkodobé závazky	17 921	20 485	10 888
Krátkodobé bankovní úvěry	5 534	8 107	0
PK	268 973	337 691	381 373

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Většina společností používá na profinancování potřeb pracovního kapitálu cizí zdroje ve formě bankovních úvěrů, nejčastější zastoupení mají kontokorentní úvěry, jejichž výhoda je zejména v jejich flexibilitě.

Společnosti, které nejsou v dobré finanční kondici je potřeba financování pracovního kapitálu zajištěná např. revolvingovými úvěry, které jsou čerpány po tranších a banka kontroluje účelovost dílčích čerpání. Pro čerpání prostředků z titulu revolvingového úvěru a prokázání účelovosti klient dokládá např. smlouvy o dílo, kupní smlouvy, faktury, objednávky aj.

V případě Společnosti není na základě údajů k 31.12.2016 financování pracovního kapitálu provozním úvěrem na místě, protože disponuje jeho dostatečným množstvím.

Může nastat situace, kdy zákazníci Společnosti nedodrží dobu splatnosti pohledávek nebo zažádají o delší dobu splatnosti faktur. V případě takové situace by měl provozní limit ve formě kontokorentního úvěru své opodstatnění.

Finanční stabilita

„Finanční stabilitu utváří vyvážený vztah vybraných položek aktiv a pasiv. Testuje se analýzou struktury majetku a kapitálu. Finanční stabilita může přispět k tomu, že stávající věřitelé budou ochotni rozšířit svou účast na financování, že další subjekty nabídnou finanční prostředky, a že lze ve finanční tísní počítat s benevolencí věřitelů při povolování odkladu splátek a při obnovování dosavadních úvěrů“ (Grünwald, 2007).

Equity ratio

K hodnocení finanční stability byl použit ukazatel equity ratio (poměr vlastního kapitálu a celkových aktiv). Tento ukazatel ukazuje, jaká část podnikových aktiv je kryta kapitálem vlastníků společnosti.

Tabulka 14 Vývoj ukazatele Equity ratio Společnosti a odvětví v letech 2014–2016

Equity ratio			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Vlastní kapitál	469 794	557 012	602 497
Aktiva	513 125	590 020	626 314
Equity ratio Společnosti	91,6 %	94,4 %	96,2 %
Equity ratio odvětví	50,5 %	51,5 %	52,9 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

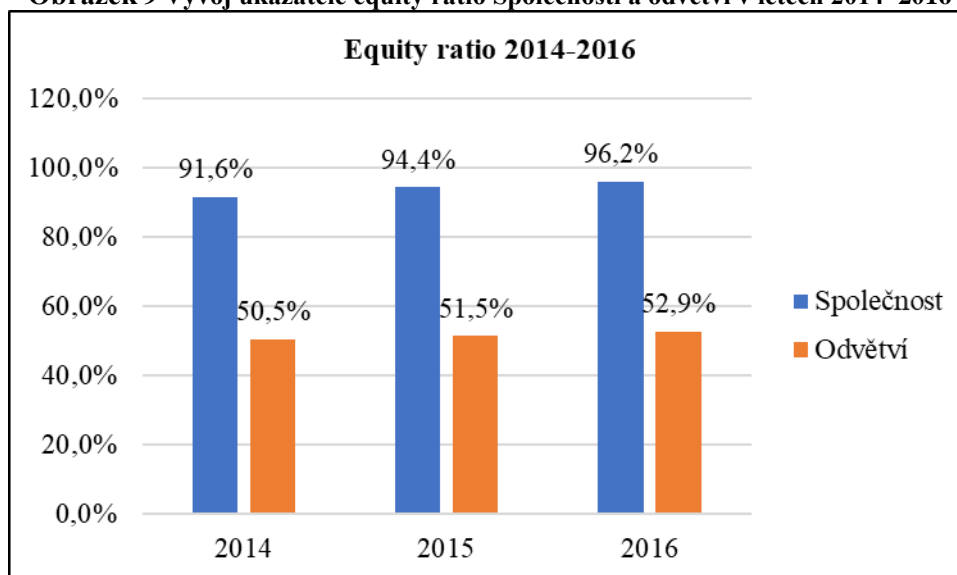
V Tabulce 14 za sledované období 2014-2016 vidíme vysoké hodnoty vlastního kapitálu, který financuje aktiva firmy z více než 90 %.

Tato úroveň je vysoko nad průměrem odvětví. Je zřejmé, že zisky z let minulých zůstávají ve Společnosti.

V dubnu 2016, společníci rozhodli o vyplacení podílu na zisku v částce CZK 30. 986 tis. ze zisku roku 2015.

I přes toto snížení vlastního kapitálu, zůstává equity ratio za rok 2016 na více než komfortní úrovni.

Obrázek 9 Vývoj ukazatele equity ratio Společnosti a odvětví v letech 2014–2016

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Solventnost

„Solventnost (angl. Solvency) se charakterizuje pravděpodobností, že podnik bude schopen včas a v plné výši uhradit úbytek stávajících dluhů, jakož i úroky ze všech stávajících úročených dluhů, aniž by se muselo sáhnout na majetek“ (Grünwald, 2007).

Solventnost Společnosti je testována ukazatelem krytí dluhové služby. Úroveň tohoto ukazatele by měla být minimálně 1. Z níže uvedené Tabulky 15 vidíme, že zisk ve formě EBIDA pokrývá v roce 2016 roční splátky úvěrů, včetně úroků 11,63x.

$$\text{Krytí dluhové služby} = \frac{\text{zisk po zdanění} + \text{odpisy} + \text{úroky}}{\text{úroky} + \text{splátky v daném roce}} \quad (6)$$

Zdroj: Grünwald, 2007

Tabulka 15 Vývoj ukazatele krytí dluhové služby Společnosti v letech 2014-2016

Krytí dluhové služby (KDS)			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Zisk po zdanění (Z)	71 840	92 217	76 471
Odpisy	32 488	18 111	18 264
Úroky z úvěrů	661	323	42
EBIDA	104 989	110 651	94 777
Roční splátky úvěrů	15 334	5 756	8 107
KDS	6,56x	18,20x	11,63x

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

V roce 2014 činily roční splátky z titulu dlouhodobých úvěrů CZK 15.334 tis. K 1.1.2014 společnost čerpala investiční úvěry u dvou finančních institucí.

K 31.12.2014 byl splacen investiční úvěr u ČS, a.s, (výše ročních splátek CZK 10.000 tis.). Druhý z investičních úvěrů, který byl poskytnut českou pobočkou Citibank Europe, s původní splatností v roce 2017, byl v plné výši doplacen již k 31.12.2016.

Ze ziskového účinku finanční páky je zřejmý snižující se podíl cizího kapitálu. Na konci roku 2015 byl zůstatek úvěrů CZK 8 107 tis., který byl v průběhu roku 2016 doplacen. Pokud by Společnost vstupovala do účetního období 2016 s již plně uhrazenými závazky, byla by dosažena rovnost rentability celkového kapitálu a rentability vlastního kapitálu.

4.5.3. Rentabilita vlastního kapitálu

„Ve finanční analýze je velká pozornost věnována měření zhodnocení vlastního kapitálu, rentabilitě vlastního kapitálu, která vyjadřuje efektivnost reprodukce kapitálu vloženého akcionáři či vlastníky. Vlastníci posuzují vytvořený zisk jako výdělek z investovaného kapitálu. Podle tohoto ukazatele mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou, zda přináší dostatečný výnos odpovídající riziku investice“ (Grünwald, 2007).

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100[\%]$$

Zdroj: Grünwald, 2007

(7)

Za sledované období je v roce 2016 hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu na nejnižší úrovni, což je způsobeno postupným splácením cizích zdrojů ve formě bankovních úvěrů.

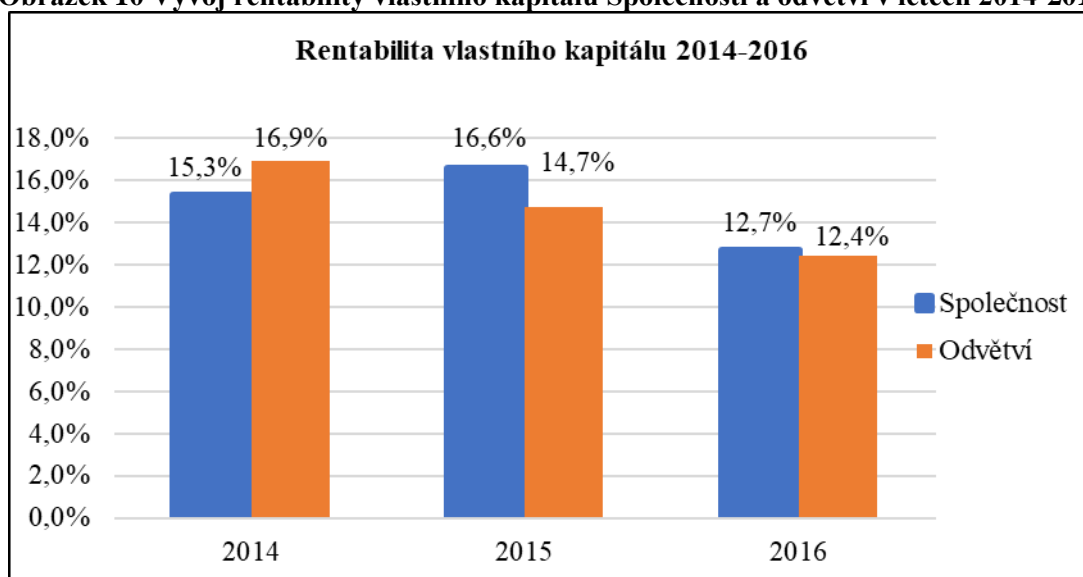
Tabulka 16 Vývoj rentability vlastního kapitálu Společnosti a odvětví v letech 2014-2016

Rentabilita vlastního kapitálu (RVK)			
V tis. CZK	2014	2015	2016
Vlastní kapitál (VK)	469 794	557 012	602 497
Aktiva (A)	513 125	590 020	626 314
Tržby (T)	308 753	320 968	287 231
Zisk před úroky a daněmi (ZUD)	85 557	111 362	91 356
Zisk před daněmi (ZD)	85 215	111 039	91 314
Zisk po zdanění (Z)	71 840	92 217	76 471
RVK Společnosti	15,3 %	16,6 %	12,7 %
RVK odvětví	16,9 %	14,7 %	12,4 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

V Obrázku 10, vidíme zajímavé srovnání vývoje ukazatele rentability vlastního kapitálu. V případě tohoto ukazatele není rozdíl v hodnotách Společnosti a průměru odvětví zásadní. V roce 2016 je téměř na srovnatelné úrovni. Pokud se podíváme znovu na průměrné hodnoty ukazatele equity ratio pro dané odvětví v Tabulce 14, vidíme nižší hodnotu tohoto ukazatele, tudíž větší podíl cizích zdrojů. Z tohoto lze usuzovat, že rentabilita vlastního kapitálu by měla být tedy vyšší.

Obrázek 10 Vývoj rentability vlastního kapitálu Společnosti a odvětví v letech 2014-2016

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu

„Na ukazatel rentability vlastního kapitálu působí dvě hlavní skupiny ukazatelů, a to skupina charakterizující tvorbu produkční síly (rentabilita celkového kapitálu, res. rentabilita aktiv) vyjadřující schopnost aktiv vytvořit zisk před zdaněním a úhradou úroků, tj. ZUD (EBIT), a skupina charakterizující jeho dělení (vliv podílu cizích zdrojů a jejich cena, vliv zdanění)“ (Grünwald, 2007).

$$\begin{aligned}
 RVK &= \frac{\text{Zisk po zdanění}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \\
 &= \frac{ZUD}{T} \times \frac{ZD}{ZUD} \times \frac{Z}{ZD} \times \frac{T}{A} \times \frac{A}{VK}
 \end{aligned}
 \tag{8}$$

Provozní ziskové rozpětí *Úroková redukce* *Daňová redukce zisku* *Obrat aktiv* *Finanční páka*

Zdroj: sestaveno dle Grünwalda, 2007

Tabulka 17 Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu Společnosti v roce 2016

Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu 2016					
12,7 %					
26,6 %	45,9 %	104,0 %	12,7 %		
31,8 %	100,0 %	83,7 %	45,9 %	104,0 %	12,7 %
Provozní ziskové rozpětí	Úroková redukce zisku	Daňová redukce zisku	Obrat aktiv	Finanční páka	

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Rentabilitu vlastního kapitálu ve výše uvedeném srovnání v Tabulce 16, ovlivňuje provozní ziskové rozpětí. Dle výpočtů v Tabulce 7, byla v roce 2016 hodnota provozního ziskového rozpětí v případě Společnosti 31,8 % a v případě průměru odvětví 8,26 %. Pro výpočet úrokové a daňové redukce, obratu aktiv a finanční páky nebyla dohledána potřebná data za dané odvětví, z tohoto důvodu je uvedeno pouze srovnání provozního ziskového rozpětí.

Ziskový účinek finanční páky (equity multiplikátor)

Ziskový účinek finanční páky dle Grünwalda (2007) udává míru, jakou je rentabilita kapitálu vloženého akcionáři „zvětšena“ použitím vypůjčených peněz.

Pokud je hodnota multiplikátoru větší než jedna, pak zvyšování podílu cizích zdrojů ve finanční struktuře podniku má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu vlastníků společnosti.

Tabulka 18 Porovnání RVK Společnosti v případě financování vlastními a cizími zdroji

V tis. CZK	Celkový kapitál	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	ZUD	Úroky z úvěru	ZD	Daň	Z	RVK	RCK
Varianta A	626 314	602 497	23 817	91 356	0	91 314	14 843	76 471	12,69%	12,21%
Varianta B	626 314	522 497	103 817	91 356	1 575	89 739	14 587	75 152	14,38%	12,25%
Varianta C	626 314	442 498	183 817	91 356	3 150	88 164	14 331	73 833	16,69%	12,29%
Varianta D	626 314	362 499	263 817	91 356	4 725	86 589	14 075	72 514	20,00%	12,33%

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Varianta A simuluje financování aktiv vlastními zdroji Společnosti a cizím kapitálem v podobě závazků z obchodních vztahů, ukazatel rentability vlastního kapitálu dosahuje hodnoty 12,69 %.

V případě financování dle Varianty B viz. Tabulka 18, která počítá s navýšením cizího kapitálu formou bankovního úvěru ve výši CZK 80 000 tis., je rentabilita vlastního kapitálu 14,38 %, tedy o 1,69 p. b. vyšší než v případě financování dle varianty A.

Varianty C a D simulují výpočet RVK při rostoucím navýšení cizího kapitálu v podobě bankovních úvěrů.

Výhodnost financování aktiv cizími zdroji potvrzují rovněž výpočty ziskového účinku finanční páky v níže uvedené Tabulce 19. Je zřejmé, že se zvyšujícím se vlastním kapitálem je multiplikátor kapitálu vlastníků nižší. Hodnoty multiplikátoru klesají v důsledku umořování zůstatku úvěrů.

Tabulka 19 Vývoj ziskového účinku finanční páky Společnosti v letech 2014–2016

Rok	$\frac{\text{Zisk před zdaněním}}{\text{Zisk před úroky a daněmi}} \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$
2014	$\frac{85\,215}{85\,557} \times \frac{513\,125}{469\,794} = 1,09 > 1$
2015	$\frac{111\,039}{111\,362} \times \frac{590\,020}{557\,012} = 1,06 > 1$
2016	$\frac{91\,314}{91\,356} \times \frac{626\,314}{602\,497} = 1,04 > 1$
Varianta B	$\frac{89\,739}{91\,356} \times \frac{626\,314}{522\,497} = 1,18 > 1$

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

V případě využití financování Variantou B, je ziskový účinek finanční páky vyšší tj. 1,18.

Z výše uvedených výpočtů vyplývá, že zvyšování podílu cizích zdrojů má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu.

Zadluženost však nelze neustále zvyšovat. Musí být zachována přijatelná hodnota vlastních zdrojů. V bankovníctví existují minimální požadavky na jejich výši.

U výrobních firem by se měl podíl vlastního kapitálu a celkových aktiv pohybovat minimálně na úrovni 30 %.

Pokud by Společnost dosahovala minimálně požadované úrovně equity ratia, tj. 30 %, vlastní kapitál by byl ve výši CZK 200 000 tis., ziskový účinek finanční páky by dosáhl úrovně 3,13. Rentabilita vlastního kapitálu by v tomto případě byla 35,1 %.

Účelem kapitoly je ukázat princip fungování finanční páky ke zvolené struktuře financování.

4.5.4. Cash flow

Cash flow je primárním zdrojem splácení dlouhodobých úvěrů, z tohoto důvodu je mu v bankovní praxi věnována velká pozornost.

„Provozní cash flow říká, kolik peněz firma vydělá z pravidelné činnosti bez vlivu nepeněžních a mimořádných účetních položek.“¹⁰

Můžeme se setkat s různými názvy tohoto ukazatele, jeho výpočet se však bude lišit minimálně.

Provozní cash flow se mimo jiné používá např. ve výpočtu ukazatele krytí dluhové služby. Pokud srovnáme hodnoty výpočtu ukazatele krytí dluhové služby dle vzorce uvedeného v Tabulce 15 s hodnotami výpočtu dle níže uvedeného způsobu v Tabulce 20, vidíme, že získané hodnoty ukazatele se liší minimálně.

Tabulka 20 Vývoj čistého provozní cash flow Společnosti v letech 2014-2016

Čisté provozní cash flow			
V tis. CZK	2014	2015	2016
EBIT	79 795	118 659	89 444
+ Odpisy	32 488	18 111	18 264
= EBITDA	112 283	136 770	107 708
- Změna stavu rezerv a opravných položek	1 354	742	1 986
- Tržby z prodeje LTL majetku a materiálu	491	7 756	668
- Zůstatková cena prodaného LTL majetku a materiálu	0	0	0
- Splatná daň z příjmu	14 836	17 571	13 866
Čisté provozní cash flow – primární zdroj splácení	95 602	110 701	91 188
Úroky z úvěrů	661	323	42
Roční splátky úvěrů	15 334	5 756	8 107
KDS (Čisté provozní cash flow/úroky + splátky)	5,98x	18,21x	11,19x

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Dá se říci, že způsob výpočtu čistého provozního cash flow, používaný v bankovníctví je z důvodu očištění provozního cash flow o nepeněžní a mimořádné účetní položky přísnější, nicméně z důvodu opatrnosti zcela pochopitelný.

¹⁰ http://www.faf.cz/Cash_flow/provozni-cash-flow.htm

4.5.5. Projekce

K provedení analýzy budoucího vývoje společnosti, předkládají žadatelé o úvěr projekci ve formě výkazu zisků a ztrát, rozvahy minimálně pro následující období.

Reálnost dosažení předložené projekce se hodnotí nejen na základě informací poskytnutých daným subjektem, osobní zkušenosti, ale také na základě očekávaného vývoje odvětví.

Pro analýzu odvětví se využívají odvětvové analýzy, které jsou připraveny přímo analytickým oddělením banky, nebo analýzy z veřejně dostupných zdrojů, např.: CEEC Research, analytické materiály a statistiky Ministerstva průmyslu a obchodu aj.

V případě Společnosti projekce v podobě výkazu zisků a ztrát, rozvahy za rok 2017, 2018 a 2019 k dispozici není, nicméně na základě analýzy odvětví a historickému vývoje se dá říci:

- **Tržby**

Zákaznické portfolio Společnosti tvoří společnosti podnikající jak v tradičních oblastech, např. optika, obráběcí stroje, tak v oblastech rozvíjejících se v posledních letech, jako jsou senzorika, automobilový průmysl.

V období 1-9/2017 byla v EU zaznamenána pozitivní poptávka po osobních automobilech s meziročním růstem +3,7 %. Klíčové trhy dosahovaly růstové výkonnosti: Itálie (+9%), Španělsko (+6,7%), Německo (+2,2%), Francie (+3,9%). Odhad vývoje automobilového průmyslu pro 2018 je neutrální.¹¹

Studie českého strojírenství pro rok 2017 očekávala růst tržeb strojírenských firem v průměru o 6,4 %. Tento růst je předpokládán i pro rok 2018.

Na základě výše uvedených informací se dá předpokládat, že Společnost v roce 2017 dosáhla úrovně tržeb minimálně na stejné úrovni roku 2016, spíše je předpokládána růstová tendence.

¹¹ Zdroj: Analýza odvětví ČS, a.s.

- **Marže**

PVD povlakování je špičková technologie, kde budou vždy dosahovány vysoké úrovně marží.

V dubnu 2017 však byly ukončeny intervence České národní banky (kurzový závazek 27 Kč za Euro) a došlo k posílení koruny. Toto se negativně odrazilo ve výši zisku většiny firem. „Negativní dopad na výši marží v roce 2018 potvrdilo 63 procent společností, přičemž převážná většina z nich již tuto ztrátu pocítila – negativní dopad na výši zisku již v roce 2017 potvrdilo 60 procent firem.“¹²

Vzhledem ke skutečnosti, že Společnost má vlastní vývoj a výzkum, pravidelně investuje do inovací, se dá předpokládat, že pokles marží v jejím případě nebude zásadní.

Zvýšení marží se nechá eliminovat např. vyjednáním co možná nejvyšších cen, energetickými úsporami výroby, zajištěním proti kurzovým rizikům aj.

- **Výrobní kapacity**

„Kapacity strojírenských firem jsou v současné době naplněny na 93 procent. Aktuálně mají společnosti nasmlouvané zakázky v průměru na 12,8 měsíce. Polovina (47 procent) firem si slibuje od inovací možnost zvýšeného prodeje koncovým zákazníkům.“¹³

Vzhledem k plánovanému budoucímu vývoji Společnosti, vyžadující hledání nových cest a aplikaci plazmatu v odvětvích jako je energetika doprava, recyklace, medicína bude třeba rozšíření výrobních kapacit Společnosti jak v oblasti investiční výstavby, tak v oblasti pořízení nových výrobních technologií.

Společnost by se v rámci svého budoucího vývoje chtěla rovněž orientovat na automatizaci a robotizaci náročných technologických kroků.

Pro financování výstavby a nákupu nových výrobních kapacit je součástí této práce návrh možné struktury financování, včetně struktury zajištění.

¹² Zdroj: CEEC research, Studie Českého strojírenství 2017/H2, s. 14

¹³ CEEC research, Studie Českého strojírenství 2017/H2, s. 15

4.5.6. Kralicekův Quicktest

„K nejnámějším scoringovým bonitním modelům patří Kralicekův Quicktest z roku 1990.

Scoringové modely jsou nástrojem syntézy poznatků z analýzy výkonnosti (rentability) a analýza finanční pozice (likvidity, solventnosti, finanční stability) za účelem posouzení stavu finanční situace“ (Grünwald, 2007).

Tabulka 21 Kralicekův Quicktest (1990)

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení	Počet bodů	Výpočet	Hodnocení
R1	<i>Vlastní kapitál</i> <hr/> <i>Aktiva</i>	0,3 a více	4	$\frac{602\,497}{626\,314}$ = 0,96	4
		0,2 - 0,3	3		
		0,1 - 0,2	2		
		0,0 - 0,1	1		
		0,0 a méně	0		
R2	<i>Dluhy – Krátkodobý fin. majetek</i> <hr/> <i>Nezdaněné Cash flow</i>	3 a méně	4	$\frac{17\,687 - 13\,573}{112\,933}$ = 0,04	4
		3-5	3		
		5-12	2		
		12-30	1		
		30 a více	0		
R3	<i>Zisk před úroky a zdaněním</i> <hr/> <i>Aktiva</i>	0,15 a více	4	$\frac{91\,356}{626\,314}$ = 0,15	3
		0,12 - 0,15	3		
		0,08 - 0,12	2		
		0,00 - 0,08	1		
		0,00 a méně	0		
R4	<i>Nezdaněné Cash flow</i> <hr/> <i>Provozní výnosy</i>	0,1 a více	4	$\frac{112\,933}{287\,231}$ = 0,39	4
		0,08 - 0,1	3		
		0,05 - 0,08	2		
		0,00 - 0,05	1		
		0,00 a méně	0		

Zdroj: Grünwald, 2007

Ukazatel R1 – jde o ukazatel finanční stability, equity ratio.

Ukazatel R2 – zastupuje skupinu ukazatelů solventnosti

Ukazatel R3 – zástupce ukazatelů rentability a sice rentability aktiv

Ukazatel R4 – hodnotí krátkodobou platební schopnost

$$\text{Hodnocení finanční situace podniku:} = \frac{R1 + R2 + R3 + R4}{4} \text{ [bodů]} \quad (9)$$

Zdroj: Grünwald, 2007

$$\text{Hodnocení finanční situace „Společnosti“} = \frac{4+4+3+4}{4} = 3,75 \text{ bodů}$$

Společnost je velice dobrý podnik, vypočtené hodnoty mohou být použity jako benchmark pro ostatní firmy z oboru.

Finanční analytik si může pro hodnocení bonity firmy vytvořit vlastní model.

Např. ze skupiny ukazatelů solventnosti využít vztahu: čisté provozní cash flow/úroky + splátky z úvěrů.

Pokud bychom jej aplikovali do podoby Kralicekova quicktestu, tak by zápis a vyhodnocení mohl vypadat následovně:

Tabulka 22 Příklad ukazatele pro využití v Kralicekově quicktestu

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení	Počet bodů	Výpočet	Hodnocení
R2	<i>Čisté provozní cash flow</i> <i>Úroky z úvěru + splátky</i>	1,5 a více	4	$\frac{91\ 188}{8\ 149}$ $= 11,19$	4
		1,2 – 1,5	3		
		1,0 – 1,19	2		
		0,8-1,0	1		
		0,8 a méně	0		

Zdroj: sestaveno dle Grünwalda, 2007

Kralicekův Quicktest není náhradou úvěrové analýzy v rozsahu hodnocení finančního a obchodního rizika.

Kralicekův Quicktest může být využíván rovněž pracovníky obchodního oddělení, kteří zpracovávají indikativní nabídku financování mnohdy před schválením navržené transakce. Poskytne jim základní přehled o finanční situaci daného podnikatelského subjektu, která má dopad na stanovení předběžného interního ratingového stupně, od kterého se odvíjí nejen úroková sazba úvěru, závazková provize, ale i cena za poskytnutý úvěr.

4.6. SWOT analýza

Při úvěrové analýze korporátních klientů, jsou vyhodnocovány slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení. V Tabulce 23 jsou shrnuty základní charakteristiky Klienta.

Tabulka 23 SWOT analýza Společnosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Zavedená firma s dlouholetou podnikatelskou historií• Stabilní pozice na trhu• Podnikání v oboru s vysokou přidanou hodnotou• Zkušenosti s realizací investičních projektů• Zavedené standardy – ISO• Vlastní výzkum a vývoj v oblasti plazmových technologií – ISO 14001• Technologické vybavení• Kvalifikovaná pracovní síla• Spolupráce s VŠ• Ekonomicky silný subjekt• Důvěra bank a obchodních partnerů	<ul style="list-style-type: none">• Závislost na odběratelích• Závislost na dodavatelích• Oscilace obratu
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none">• Rozšíření výrobních kapacit – oslovení nových trhů• Aplikace plazmatu v odvětvích energetiky, dopravy, medicíny	<ul style="list-style-type: none">• Náhlá změna preferencí trhu• Odklon od spalovacích motorů• Finanční krize• Měnový kurz• Daňové zatížení• Legislativa EU

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

4.7. Smluvní dokumentace

Po obdržení finálního stanoviska od konečné schvalovací autority banky, dochází k přípravě smluvní dokumentace. Tu v případě zvolené finanční instituce připravuje oddělení dokumentární, ve spolupráci s obchodním oddělením banky.

Příprava smluvní dokumentace spočívá v přípravě nejen smluv úvěrových, ale také smluv zajišťovacích, např. smlouvy o zastavení nemovitosti, smlouva o zastavení technologie, smlouva zastavení pohledávek aj.

Podkladem pro přípravu úvěrové dokumentace je právě úvěrová analýza, resp. její část, a to úvěrový návrh, ve kterém jsou uvedeny všechny náležitosti k přípravě kompletní sady úvěrové dokumentace.

Po podpisu smluvní dokumentace všemi stranami dochází k nastavení úvěrů do systému banky a plnění odkládacích podmínek čerpání. Po jejich splnění následuje na základě žádosti o čerpání, podepsané klientem uvolnění částky úvěru ve prospěch účtu klienta, případně přímo na účet jeho dodavatele.

4.8. Monitorování úvěru

Proces monitoringu začíná po uzavření úvěrové smlouvy a pokračuje v průběhu celého úvěrového vztahu s klientem a do doby, kdy je úvěr splacen, nebo kdy dojde k ukončení vymáhání pohledávky.

Aktivity prováděné při monitoringu klientů

- Monitoring splácení – pravidelné sledování splátkové morálky klienta. Pokud není provedena splátka dle nastaveného splátkového kalendáře, je o tom oddělením úvěrové administrace informováno obchodní oddělení, které upozorní klienta na nutnost dodržování splátkové morálky a požádá o uhrazení pohledávky v co nejkratším možném termínu
- Monitoring finanční situace klienta – povinnosti předkládání finančních výkazů, nejčastěji čtvrtletně.
- Monitoring plnění smluvních podmínek a závazků – průběžné sledování a kontrola, zda klient plní všechny své smluvní závazky v souladu s úvěrovou a zajišťovací dokumentací
- Monitoring zajištění – spočívá zejména v kontrole hodnoty zajištění povinnosti upravit koeficienty zajištění v případě zhoršení klasifikace klienta.

Všechny výše uvedené typy monitoringů jsou u zvolené bankovní instituce zaznamenávány oddělením úvěrové administrace, včetně termínů splnění do interní aplikace plnění smluvních podmínek. Příslušný obchodník je následně informován prostřednictvím interní e-mailové komunikace o blížícím se termínu splnění, případně se může dotázat do interního systému banky, kde uvidí přehled všech svých úvěrových

klientů, včetně seznamu všech podmínek, a to jak minulých, současných i budoucích. Pokud nejsou podmínky splněny k dohodnutému datu, následují eskalace.

Interní aplikace plnění smluvních podmínek je propojena s aplikací internetového bankovníctví klienta. Ten je tedy o blížícím se termínu splnění podmínek z titulu úvěrového vztahu s dostatečným předstihem informován.

Dohlídka u klienta

Dohlídka u klienta je významným zdrojem informací o klientových aktivitách (jak z pohledu obchodního, tak i z hlediska možných rizik pro banku) a měla by být provedena minimálně jednou ročně, u všech klientů. Nejčastěji je prováděna pracovníkem obchodního oddělení banky.

O výsledcích dohlídky je vždy sepsán zápis, který obsahuje zjištěné skutečnosti a opatření dohodnutá s klientem, fotodokumentaci, případně jiné relevantní informace. Tyto zápisy jsou vždy součástí úvěrového spisu.

Roční revize/review

Roční revize jsou součástí celkového procesu monitorování klientů a slouží k posouzení kvality úvěrových produktů.

Roční revize nejsou pouze formální, ale aktivní a důležitou součástí úvěrového procesu. Proto je důležité, aby byly připraveny pečlivě a včas. Zanedbání provedení roční revize včas a v požadované kvalitě může vyústit ve zvýšená rizika pro banku.

Cílem roční revize je zabezpečit, aby daná schvalovací autorita byla schopna porozumět původnímu schválenému rozhodnutí a určit:

- Jestli finanční prostředky poskytnuté na specifický produkt nebo účel byly použity očekávaným způsobem
- Zdali vývoj dlužníka probíhal podle očekávání z finančního i nefinančního hlediska
- Zdali dlužník respektoval všechny dohody s bankou
- Zdali se úvěrové riziko změnilo od posledního schvalování a od poslední roční revize

- Jaké jsou budoucí potřeby dlužníka (např. v následujících 2 letech, nárůst potřeby pracovního kapitálu) a jak tyto potřeby budou financovány.

Z výše uvedeného je zřejmé, že pravidelný monitoring úvěrového vztahu výrazně přispívá k eliminaci úvěrového rizika.

4.9. Česká spořitelna, a.s.

Významnou součástí řídicího a kontrolního systému banky jsou procesy řízení rizik. Základní požadavky na systém řízení rizik jsou definovány vyhláškou České národní banky č. 163/2014 sb., díl 2, § 27.

Česká spořitelna, a.s. (dále také „ČS, a.s.“, „Banka“) v důsledku své obchodní činnosti vystavena mnohým finančním rizikům, jako je riziko úvěrové, tržní, operační, likviditní, obchodní aj.

ČS, a.s. má vypracovanou strategii řízení rizik, schválenou představenstvem banky, která mimo jiné zahrnuje i zásady řízení rizik zahrnující procesy identifikace, měření a monitoringu rizik. Uplatňováním těchto zásad je riziko udržováno v přijatelné výši, tak aby byla zachována efektivnost řízení banky.

Úvěrová politika Banky mimo jiné zahrnuje i základní rámec systému hodnocení (ratingu), stanovení a revize ratingu dlužníka.

Rating je považován za jeden z klíčových nástrojů řízení rizik. Klientský rating odráží pravděpodobnost selhání dlužníka v následujících 12 měsících. Hodnocení dlužníka zohledňuje jeho finanční situaci i nefinanční charakteristiky. U korporátních dlužníků se také hodnotí silné a slabé stránky.

Banka pravidelně provádí revize ratingu. V případě korporátních dlužníků se provádí minimálně jednou ročně.

Ratingové nástroje jsou pravidelně upravovány tak, aby odrážely měnící se ekonomické podmínky, obchodní plány Banky.

„V souladu s regulačními požadavky dohody BASEL III¹⁴ procházení ratingové nástroje pravidelnou roční validací prováděnou úsekem kontroingu úvěrového rizika, kompetenčním centrem Erste Group Bank a interním auditem“ (ČS, a.s., výroční zpráva 2016).

Vedle interního stupně ratingu, je rovněž ke každé expozici přidělována podkategorie rizikovosti. Banka hodnotí pohledávku dle kritérií uvedených v Opatření České národní banky č. 193/1998 a v souladu s touto vyhláškou vede tyto skupiny rizikovosti: standardní, sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové pohledávky.

Pro účely externího vykazování jsou stupně interního ratingu skupiny převedeny do těchto kategorií rizik:

Nízkorizikové: do této skupiny patří zejména entity, které mají zavedený a dlouhodobý vztah, silnou finanční situaci, nejsou v prodlení s platbami

Vyžadující pozornost vedení: klienti, v jejichž úvěrové historii se v minulosti vyskytly opožděné platy nebo selhání, nebo klienti, kteří mají problémy se splácením dluhu ve střednědobém horizontu.

Nestandardní: dlužník podléhá vlivu negativního finančního nebo ekonomického vývoje

Non-performing: bylo splněno jedno nebo více kritérií dle dohody BASEL III, např. splacení pohledávky v plné výši je nepravděpodobné, splátka jistiny nebo úroku je v prodlení více než 90 dnů.

Z níže uvedeného srovnání v Obrázku 11, je zřejmé, že se skupině ve srovnání období 2015 a 2016 podařilo navýšit kategorii nízkorizikových úvěrů, což odpovídá internímu ratingovému stupni 1–6 b, kategorie ČNB 1 a naopak snížit úvěry problémové (interní stupeň ratingu 7–R, kategorie ČNB 2, 3-5).

¹⁴ Basel III představuje pravidla regulace bankovníctví vydaná Basilejským výborem pro bankovní dohled

Obrázek 11 Expozice vůči hrubému úvěrovému riziku dle kategorií rizikivosti 2015, 2016

V mil. Kč	Nízkorizikové	Vyžadující pozornost vedení	Nestandardní	Non-performing	Expozice vůči úvěrovému riziku
Celková expozice k 31. 12. 2016	915 736	67 814	3 941	20 192	1 007,683
Podíl expozice vůči úvěrovému riziku	90,9 %	6,7 %	0,4 %	2,0 %	100,0 %
Celková expozice k 31. 12. 2015	847 451	72 620	5 983	23 139	949 193
Podíl expozice vůči úvěrovému riziku	89,3 %	7,7 %	0,6 %	2,4 %	100,0 %
Změny expozice vůči úvěrovému riziku v roce 2016	68 285	-4 806	-2 041	-2 948	58 490
Změna v %	8,1 %	-6,6 %	-34,1 %	-12,7 %	6,2 %

Zdroj: Česká spořitelna, a.s., Výroční zpráva 2016

Na základě výše provedeného srovnání můžeme konstatovat, že Česká spořitelna, a.s. má funkčně nastaveny úvěrové postupy spočívající v identifikaci, měření, zajištění a sledování úvěrového rizika.

5. Výsledky a diskuse

5.1. Úvěrový návrh

Z důvodu udržení špičkové kvality výrobků a služeb, rozšíření výrobních prostor, Společnost požádala o návrh financování formou investičních úvěrů. Na základě rozhovorů s Klientem a předložených žádostí o úvěr byla navržena následující struktura financování:

Výstavba nové výrobní haly

Tabulka 24 Struktura investičního úvěru „1“

Investiční úvěr „1“	Navrhovaná transakce
Účel	Výstavba výrobní haly (dále jen „Projekt“)
Částka	CZK 60.000.000,-, celkové náklady CZK 80.000.000,-
Splatnost	5 let
Úrokové období	měsíční
Období čerpání	1 rok
Splátkový kalendář – viz. Příloha 4	CZK 1.000.000,-, měsíčně
Úroková sazba	1M PRIBOR + 2,3 % p.a.
Závazková provize	0,2 % p.a.
Finanční závazky	
<ul style="list-style-type: none">• Realizovat u banky min. 50 % platebního styku• Equity ratio min. ve výši 50 %• KDS min. 1,5x pro 2017 a dále• Vytvořit fond krytí dluhové služby ve výši CZK 3.000.000,-• Nové bankovní úvěry/leasingy/ručení s písemným souhlasem Banky• Výplata dividend vyšší než CZK 7.000.000,- s písemným souhlasem Banky	
Ostatní závazky	
<ul style="list-style-type: none">• Předkládání finančních výkazů v podobě výkazu zisků a ztrát, rozvahy na kvartální bázi• Předkládání zakázkové náplně na měsíční bázi• Předložení znaleckého posudku k nové výrobní hale s cenou obvyklou ve výši min. CZK 60.000.000,- do 6 měsíců po ukončení období čerpání• Předložení kolaudačního rozhodnutí do 9 měsíců po ukončení období čerpání• Zápis zástavního práva ve prospěch Banky zapsána do katastru nemovitostí nejdéle do 3 měsíců od zahájení období čerpání• Zástava pohledávek z pojistného plnění, vztahující se k Projektu nejdéle do 3 měsíců od zahájení čerpání	
Odkládací podmínky čerpání	
<ul style="list-style-type: none">• Předložení stavebního povolení s nabytou právní mocí, vztahujícího se k Projektu• Doložit proinvestování vlastních zdrojů ve výši min. CZK 10.000.000,-• Ke každému čerpání doložit dokumenty, prokazující účelovost úvěru (faktury, objednávky)	

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Nákup technologie

Tabulka 25 Struktura investičního úvěru „2“

Investiční úvěr „2“	Navrhovaná transakce
Účel	Nákup technologie (dále jen „Technologie“)
Částka	CZK 20.000.000,-
Splatnost	3 roky
Úrokové období	měsíční
Období čerpání	1 rok
Splátkový kalendář – viz. Příloha 5	CZK 555.556,-, měsíčně
Úroková sazba	1M PRIBOR + 1,9 % p.a.
Závazková provize	0,2 % p.a.
Finanční závazky	
<ul style="list-style-type: none">• Realizovat u banky min. 50 % platebního styku• Equity ratio min. ve výši 50 %• KDS min. 1,5x pro 2017 a dále• Nové bankovní úvěry/leasingy/ručení s písemným souhlasem Banky• Výplata dividend vyšší než CZK 7.000.000,- s písemným souhlasem Banky	
Ostatní závazky	
<ul style="list-style-type: none">• Předkládání finančních výkazů v podobě výkazu zisků a ztrát, rozvahy na kvartální bázi• Předkládání zakázkové náplně na měsíční bázi• Zástava Technologie do 3 měsíců po ukončení období čerpání• Zástava pohledávek z pojistného plnění, vztahující se k Technologii nejdéle do 3 měsíců po ukončení období čerpání	
Odkládací podmínky čerpání	
<ul style="list-style-type: none">• Doložení kupní smlouvy, uzavřené mezi klientem a výrobcem technologie• Doložení závazné objednávky, vztahující se k technologii• Doložit proinvestování vlastních zdrojů ve výši min. CZK 5.000.000,-, vztahujících se k technologii• Ke každému čerpání doložit dokumenty, prokazující účelovost úvěru (faktury, objednávky, kupní smlouvy)	

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Navrhnuté zajištění k výše uvedené struktuře financování, odráží skutečnost, že Společnost je vysoce bonitní subjekt. Pokud by v průběhu období splácení úvěrů došlo k výraznému zhoršení finanční situace, primární zdroj splácení, tj. cash flow by bylo nedostatečné k pokrytí řádných splátek, včetně příslušenství z titulu investičních úvěrů, tak zajištění (zástava nemovitosti, zástava technologie, zástava pohledávek z pojistného plnění, bianco směnka klienta) by bylo v případě jeho realizace dostatečné k pokrytí neuhrazených pohledávek financující banky.

5.2. Výstupy z úvěrové analýzy

Úvěrová analýza zhodnotila jak finanční situaci Společnosti, tak její nefinanční charakteristiky, tj. slabé, silné stránky, příležitosti a ohrožení. Všechny tyto informace vstupují do výpočtu interního ratingového stupně. Kalkulátor ratingu pro potřeby této práce k dispozici není, nicméně na základě výstupů z úvěrové analýzy je interní rating Společnosti odhadován na stupeň 4a (dobrý), což v případě externího ratingu odpovídá stupni **BBB+**, případně 4b (velmi uspokojivý), tj. stupeň externího ratingu **BBB**.

Z hlediska klasifikace odvětví Společnost podniká v odvětví s očekávaným stabilním růstem a vysokými maržemi.

Kladně je rovněž hodnocen fakt, že Společnost má dlouhodobě propojen **trojúhelník výzkumu – vývoje – inovací**. To jí bezpochyby pomáhá v udržení jak konkurenceschopnosti, tak velmi dobrých finančních výsledků.

5.2.1. Rizika zjištěná úvěrovou analýzou

Tabulka 26 Rizika Společnosti, zjištěná úvěrovou analýzou

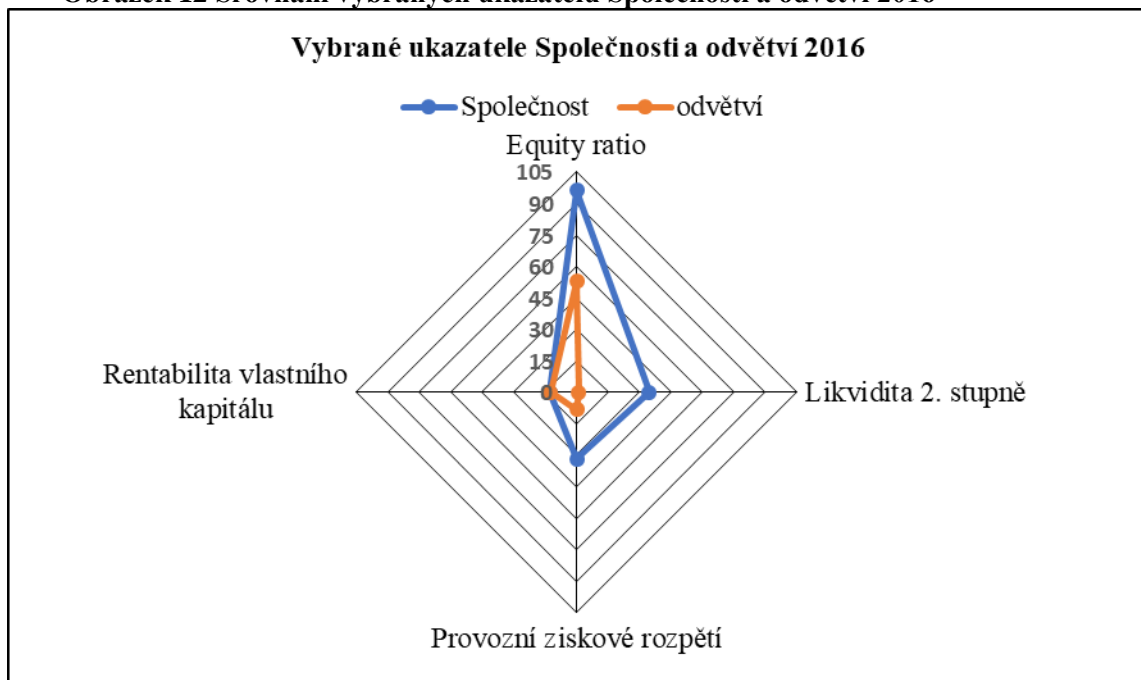
Riziko	Faktory snižující riziko
Závislost na dodavatelích, odběratelích	<ul style="list-style-type: none">- V obou případech se jedná o spřízněnou osobu- Dlouholeté fungující vztahy
Oscilace obratu	<ul style="list-style-type: none">- Zakázková výroba je ošetřena dlouhodobými smlouvami s obchodními partnery, fungujícími vztahy managementu
Riziko krytí dluhové služby	<ul style="list-style-type: none">- Na základě projekce Společnosti bylo zjištěno, že očekávané cash flow bude dostatečné k pokrytí rizika vyplývajícího z dluhové služby.
Riziko zajištění – Investiční úvěr „1“, „2“	<ul style="list-style-type: none">- Oba navrhované investiční úvěry budou zajištěné.- V případě investičního úvěru „1“ bude zřízena zástava nemovitosti, zástava pohledávek z pojistného plnění, bianco směnka, vystavená dlužníkem, zástava fondu krytí dluhové služby- V případě investičního úvěru „2“ bude zřízena zástava technologie formou notářského zápisu do Rejstříku zástav, zástava pohledávek z pojistného plnění, bianco směnka vystavená dlužníkem
Kurzová rizika	<ul style="list-style-type: none">- Zajištěna Treasury limitem, využitelným pro termínové a spotové operace

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

5.2.2. Srovnání vybraných ukazatelů Společnosti a odvětví

V Obrázku 12 je provedeno srovnání vybraných ukazatelů Společnosti a odvětví z oblasti finanční stability, rentability a likvidity. Z grafického zobrazení, je zřejmé, že Společnost v případě ukazatele equity, likvidity 2. stupně, provozního ziskového rozpětí dosahuje v uvedených případech nad průměr daného odvětví.

Obrázek 12 Srovnání vybraných ukazatelů Společnosti a odvětví 2016

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Čím větší plochu mnohoúhelník zaujímá, tím je finanční pozice Společnosti silnější.

5.2.3. Rentabilita vlastního kapitálu

I přes dostatečné vlastní zdroje je k financování Projektu a Technologie doporučeno využít cizího kapitálu ve formě navržených investičních úvěrů „1“ a „2“. Toto doporučení je podloženo výpočtem rentability vlastního kapitálu v Tabulce 27. Při využití financování Variantou B, kde je cizí kapitál navýšen o sumu investičních úvěrů, tedy CZK 80.000 tis., je rentabilita vlastního kapitálu 14,38 %.

Tabulka 27 Rentabilita vlastního kapitálu v případě využití vlastních a cizích zdrojů

V tis. CZK	Celkový kapitál	Vlastní kapitál	Cizí kapitál	ZUD	Úroky z úvěru	ZD	Daň	Z	RVK	RCK
Varianta A	626 314	602 497	23 817	91 356	0	91 314	14 843	76 471	12,69%	12,21%
Varianta B	626 314	522 497	103 817	91 356	1 575	89 739	14 587	75 152	14,38%	12,25%

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

5.2.4. Projekce cash flow

V případě realizace nově navrhnutých investičních úvěrů, se v období 2017 předpokládá průběžné čerpání úvěru, tj. Společnost bude platit pouze úroky ve výši CZK 900 tis. Předpokládaná výše čistého provozního cash flow je na úrovni roku 2016.

V roce 2018 již budou úvěry spláceny pravidelnými měsíčními splátkami, roční úvěrové zatížení bude činit CZK 20 242 tis. Očekávaná výše čistého provozního cash flow pro toto období počítá s 5% nárůstem.

Tabulka 28 Projekce ukazatele krytí dluhové služby pro období 2017-2019

V tis. CZK	2014	2015	2016	Projekce 2017	Projekce 2018	Projekce 2019
Čisté provozní cash flow	95 602	110 701	91 188	91 188	95 747	100 307
Úroky z úvěrů	661	323	42	900	1 575	1 173
Roční splátky úvěrů	15 334	5 756	8 107	0	18 667	18 667
KDS (Čisté provozní cash flow/úroky + splátky)	5,98x	18,21x	11,19x	101,32x	4,73x	5,06x

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Pro rok 2019 je očekáván 10% nárůst čistého provozního cash flow. Hodnota ukazatele krytí dluhové služby 5,06x je dostatečná k pokrytí splátek a úroků z titulu nově poskytnutých investičních úvěrů.

Na základě zpracování úvěrové analýzy, při které byly provedeny následující činnosti tj.:

- odhadnut stupeň interního ratingu,
- zjištěna obchodní a finanční rizika,
- využity výhledy vývoje daného odvětví,

a další postupy související s analýzou, lze konstatovat, že byla zhodnocena bonita Zvoleného subjektu. Tento subjekt je **shledán úvěruhodným**, to znamená schopným dostát závazkům, plynoucím z úvěru, řádně a včas hradit jistinu i úroky v dohodnutých splátkách.

6. Závěr

Pro splnění cíle této práce, kterým bylo prostřednictvím vhodně zvolených analytických metod zhodnocení úvěruhodnosti zvoleného podnikatelského subjektu a návrh zajišťovacích instrumentů pro danou strukturu financování, byla v teoretické části této práce definována teoretická východiska, z oblasti poskytování úvěrů a úvěrových analýz.

Protože úvěrová analýza, tedy určení bonity, která je součástí úvěrového procesu je důležitým nástrojem systému řízení úvěrového rizika, které by se mělo řídit již na úrovni jednotlivých obchodů, je praktická část zaměřena právě na ni.

Po představení zvoleného podnikatelského subjektu, byla provedena kontrola s pravidly úvěrující banky. Po zjištění, že úvěrový případ je v souladu s úvěrovou politikou banky, byl připraven úvěrový návrh, který obsahuje strukturu financování požadavků Společnosti a návrh zajištění k navrhované struktuře financování.

Následně byla provedena analýza obchodního rizika, v rámci, které bylo hodnoceno např. vnější prostředí Společnosti, ekonomický výhled odvětví, kvalita a zkušenosti managementu.

Kvantitativní část úvěrové analýzy, tj. finanční analýza, byla provedena metodou poměrových ukazatelů z oblasti ziskové výkonnosti, a finanční pozice.

Zisková výkonnost Společnosti byla hodnocena pomocí rentability tržeb, přidané hodnoty a produktivity práce.

Ke zhodnocení finanční pozice byly použity ukazatele z oblasti aktivity, likvidity, pracovního kapitálu, finanční stability, solventnosti.

Protože Společnost je velice bonitní subjekt, který disponuje dostatečným vlastním kapitálem k profinancování uvažovaného podnikatelského záměru, byl rovněž proveden výpočet rentability vlastního kapitálu. Z porovnání zjištěných hodnot rentability vlastního kapitálu a vývoje ziskového účinku finanční páky, je zřejmé, že pro financování uvažovaného záměru, je pro Společnost výhodnější použít financování cizími zdroji ve formě navrhnutých investičních úvěrů.

Analýza budoucího vývoje Společnosti je zaměřena na oblast tržeb, marže, výrobních kapacit a v neposlední řadě také projekci cash flow, které je primárním zdrojem splácení investičních úvěrů.

Výstupy z analytické části této práce jsou shrnuty ve výsledkové části, která zhodnotila úvěruhodnost Zvoleného subjektu. Ten byl shledán úvěruhodným, čímž je cíl této práce považován za splněný.

7. Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

Bankovnictví. 6. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2006. ISBN 9788072650996.

BERMAN, Karen, Joe KNIGHT a John CASE. *Finanční inteligence pro manažery: klíč ke skutečné hodnotě čísel*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 9788025137246.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 9788024736693.

DURČÁKOVÁ, Jaroslava. *Mezinárodní finance*. Praha: Management Press, 2000. ISBN 8072610171.

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 9788086929262.

HNILICA, Jiří a Jiří FOTR. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování*. Praha: Grada, 2009. Expert (Grada). ISBN 9788024725604.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573928.

KARSONE, C.V. *Finance and banking developments*. New York: Nova Science Publishers, 2010. ISBN 9781611229288.

JÍLEK, Josef. *Finanční rizika*. Praha: Grada, 2000. Finance (Grada). ISBN 8071695793.

KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 8071793817.

POLIDAR, Vojtěch a Martin MANDEL. *Management bank a bankovních obchodů*. 2. upr.

PRICE WATERHOUSE. *Úvod do řízení úvěrového rizika*. Praha: Management Press, 1994. ISBN 8085603497.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 8072611321.

VLACHÝ, Jan. *Řízení finančních rizik*. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, c2006, 256 s. ISBN 8086754561.

Internetové zdroje

Aktuálně – Aktuálně.cz, kompletní zpravodajství, zprávy z domova i ze světa. *Nová průmyslová revoluce. Nezaspěte nástup Práce 4.0*. [online]. [cit. 2018-03-10]. Dostupné z WWW: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/nova-prumyslova-revoluce-nezaspete-nastup-prace-40/r~97fa2490353311e593f4002590604f2e/>

CEEC, CEEC Research. *Studie českého strojírenství 2017/H2* [online]. (PDF). [cit. 2018-02-26]. Dostupné z WWW: <http://www.ceec.eu/research/mech?iResearchId=156&do=downloadResearch>

Česká národní banka. *Výkon činnosti a obezřetnostní pravidla – vyhláška č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z WWW: https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/legislativa/vyhlasiky/vyhlasika_163_2014.pdf

Česká národní banka [online]. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z WWW: https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/tiskove_zpravy_cnb/2015/20150415_co_je_pribor.html#1

Česká spořitelna, a.s. *Řízení úvěrových rizik v praxi. Odborný seminář pro novináře 23.4.2010* [online]. (PDF). [cit. 2018-03-03]. Dostupné z WWW: http://www.csas.cz/static_internet/cs/Komunikace/Tiskove_centrum/Prezentace_novinari/Prilohy/100423_Credit_risk.pdf

Česká spořitelna, a.s. *Výroční zpráva 2016* [online]. (PDF). [cit. 2018-03-12]. Dostupné z WWW: https://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2016.pdf

ČMZRB, Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.. *M-záruka-národní program 2015 – 2023 (mil.Kč)* [online]. Dostupné z WWW: <https://www.cmzrb.cz/nasi-partneri/2017>

ČT 24, zpravodajský web v ČR – Česká televize. *Změna pravidel pro oddlužení i opatření proti insolvenční šikaně. Od července platí nová norma* [online]. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/2171200-zmena-pravidel-pro-oddluzeni-i-opatreni-proti-insolvencni-sikane-od-cervence-plati>

EGAP, Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. [online]. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z WWW: <http://www.egap.cz/o-spolecnosti/index.php>

LME, The London Metal Exchange - an HKEX Company. [online]. [cit. 2018-02-04]. Dostupné z WWW: <https://www.lme.com/en-GB/Metals/Minor-metals/Molybdenum#tabIndex=2>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2014* [online]. (PDF). [cit. 2018-03-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/52578/59848/631521/priloha002.pdf>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Tabulková příloha k finanční analýze 2014* [online]. (XLS). [cit. 2018-03-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/dokument157262.html>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za 1. -4. čtvrtletí 2015* [online]. (PDF). [cit. 2018-03-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--4--ctvrtleti-2015--221221/>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Tabulky k finanční analýze 2015* [online]. (XLS). [cit. 2018-03-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--4--ctvrtleti-2015--221221/>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2016* [online]. (PDF). [cit. 2018-03-05]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2016--228985/>

MPO, Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Tabulky k finanční analýze 2016* [online]. (XLS). [cit. 2018-03-05].

Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2016--228985/>

PGRLF, Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. [online]. [cit. 2018-02-10].

Dostupné z WWW: <https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/>

PVD tech, PVD otěruvzdorné vrstvy. *PVD, physical vapour deposition – nanášení odpařením z pevné fáze* [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z WWW:

<http://pvd.cz/index.html>

Zákony pro lidi.cz. *Opatření č. 193/1998 Sb. Opatření České národní banky, kterým se stanoví zásady klasifikace pohledávek z úvěrů a tvorby opravných položek k těmto pohledávkám* [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z WWW:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-193>

8. Seznam obrázků, tabulek a příloh

8.1. Seznam obrázků

OBRÁZEK 1 FÁZE ÚVĚROVÝCH ANALÝZ U PODNIKOVÉ KLIENTELY	13
OBRÁZEK 2 FINANČNÍ RIZIKA V BANKOVNICTVÍ.....	17
OBRÁZEK 3 SCHÉMA ÚVĚROVÉHO PROCESU	21
OBRÁZEK 4 INTERNÍ RATING, EXTERNÍ RATING A KATEGORIE ČNB.....	23
OBRÁZEK 5 M-ZÁRUKA – PROGRAM ZÁRUKA 2015 AŽ 2023 (MIL. KČ.)	33
OBRÁZEK 6 VÝVOJ CEN MOLYBDENU 1/2014-11/2016.....	51
OBRÁZEK 7 VÝVOJ PRODUKTIVITY PRÁCE SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014–2016.....	53
OBRÁZEK 8 VÝVOJ POHOTOVÉ LIKVIDITY SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014-2016.....	56
OBRÁZEK 9 VÝVOJ UKAZATELE EQUITY RATIO SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014–2016.....	59
OBRÁZEK 10 VÝVOJ RENTABILITY VLASTNÍHO KAPITÁLU SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014-2016.....	61
OBRÁZEK 11 EXPOZICE VŮČI HRUBÉMU ÚVĚROVÉMU RIZIKU DLE KATEGORIÍ RIZIKOVOSTI 2015, 2016.....	75
OBRÁZEK 12 SROVNÁNÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ 2016	79

8.2. Seznam tabulek

TABULKA 1 NÁKLADY PROJEKTU	40
TABULKA 2 STRUKTURA INVESTIČNÍHO ÚVĚRU „1“	41
TABULKA 3 NÁKLADY TECHNOLOGIE.....	43
TABULKA 4 STRUKTURA INVESTIČNÍHO ÚVĚRU „2“	43
TABULKA 5 STRUKTURA TREASURY LIMITU.....	44
TABULKA 6 VÝVOJ STRUKTURY TRŽEB SPOLEČNOSTI V LETECH 2014–2016	49
TABULKA 7 VÝVOJ PROVOZNIHO ZISKOVÉHO ROZPĚTÍ SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014-2016	50
TABULKA 8 VÝVOJ PŘIDANÉ HODNOTY SPOLEČNOSTI V LETECH 2014-2016	50
TABULKA 9 VÝVOJ PRODUKTIVITY PRÁCE SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014–2016.....	52
TABULKA 10 VÝVOJ DOBY OBRATU POHLEDÁVEK SPOLEČNOSTI V LETECH 2014- 2016.....	54
TABULKA 11 VÝVOJ DOBY OBRATU ZÁVAZKŮ SPOLEČNOSTI V LETECH 2014-2016	55
TABULKA 12 VÝVOJ POHOTOVÉ LIKVIDITY SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014-2016.....	55
TABULKA 13 VÝVOJ PRACOVNÍHO KAPITÁLU SPOLEČNOSTI V LETECH 2014-2016 .	57
TABULKA 14 VÝVOJ UKAZATELE EQUITY RATIO SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014–2016.....	58
TABULKA 15 VÝVOJ UKAZATELE KRYTÍ DLUHOVÉ SLUŽBY SPOLEČNOSTI V LETECH 2014-2016	59
TABULKA 16 VÝVOJ RENTABILITY VLASTNÍHO KAPITÁLU SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ V LETECH 2014-2016.....	61
TABULKA 17 PYRAMIDOVÝ ROZKLAD RENTABILITY VLASTNÍHO KAPITÁLU SPOLEČNOSTI V ROCE 2016.....	62
TABULKA 18 POROVNÁNÍ RVK SPOLEČNOSTI V PŘÍPADĚ FINANCOVÁNÍ VLASTNÍMI A CIZÍMI ZDROJI.....	63
TABULKA 19 VÝVOJ ZISKOVÉHO ÚČINKU FINANČNÍ PÁKY SPOLEČNOSTI V LETECH 2014–2016.....	64
TABULKA 20 VÝVOJ ČISTÉHO PROVOZNÍ CASH FLOW SPOLEČNOSTI V LETECH 2014- 2016.....	65
TABULKA 21 KRALICEKŮV QUICKTEST (1990).....	68
TABULKA 22 PŘÍKLAD UKAZATELE PRO VYUŽITÍ V KRALICEKOVĚ QUICKTESTU .	69
TABULKA 23 SWOT ANALÝZA SPOLEČNOSTI	70
TABULKA 24 STRUKTURA INVESTIČNÍHO ÚVĚRU „1“	76
TABULKA 25 STRUKTURA INVESTIČNÍHO ÚVĚRU „2“	77
TABULKA 26 RIZIKA SPOLEČNOSTI, ZJIŠTĚNÁ ÚVĚROVOU ANALÝZOU	78

9. Seznam příloh

9.1. Příloha 1 Výkaz zisku a ztráty, rozvaha k 31.12.2014

Firma:
 Identifikační číslo:
 Právní forma Společnost s ručením omezeným
 Předmět podnikání Výroba strojů a zařízení, povrchové úpravy a svařování kovů
 Rozvahový den. 31. prosince 2014
 Datum sestavení účetní závěrky. 31. března 2015

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v celých tisících Kč)

Označení a	TEXT b	Skutečnost v účetním období	
		2014 1	2013 2
II.	Výkony	308 753	270 410
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	316 201	258 119
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	- 7 448	8 833
3.	Aktivace	0	3 458
B.	Výkonová spotřeba	145 143	119 462
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	79 389	51 422
2.	Služby	65 754	68 040
+	Přidaná hodnota	163 810	159 948
C.	Osobní náklady	50 331	65 378
C. 1.	Mzdové náklady	35 910	39 843
2.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	11 918	12 857
3.	Sociální náklady	2 503	2 678
D.	Daně a poplatky	180	180
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	32 488	27 580
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	491	66
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0	66
2.	Tržby z prodeje materiálu	491	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0	50
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	0	50
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů	1 354	- 2 081
IV.	Ostatní provozní výnosy	1 504	2 245
H.	Ostatní provozní náklady	1 457	3 528
*	Provozní výsledek hospodaření	79 795	68 628
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	400	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	80	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	3 272	0
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v jednotkách pod podstatným vlivem	3 272	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	2 403	3 907
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	2 403
X.	Výnosové úroky	1 246	814
N.	Nákladové úroky	661	1 151
XI.	Ostatní finanční výnosy	- 1	8 062
O.	Ostatní finanční náklady	1 159	111
*	Finanční výsledek hospodaření	5 426	9 118
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	13 375	10 416
Q. 1.	- splatná	14 836	10 205
2.	- odložená	- 1 461	211
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	71 840	67 328
***	Výsledek hospodaření za účetní období	71 840	67 328
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	85 215	77 744

Zdroj: Sbirka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Firma:

Identifikační číslo:

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání: Výroba strojů a zařízení, povrchové úpravy a svařování kovů

Rozvahový den: 31. prosince 2014

Datum sestavení účetní závěrky: 31. března 2015

ROZVAHA
(v celých tisících Kč)

Označení a	AKTIVA b	31.12.2014			31.12.2013
		Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	686 264	- 172 138	513 126	481 137
B.	Dlouhodobý majetek	305 279	- 164 971	220 308	249 656
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	6 266	- 6 266	0	69
1.	Software	5 760	- 5 760	0	69
2.	Ocenitelná práva	506	- 506	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	378 746	- 158 705	219 041	249 106
B. II. 1.	Pozemky	22 469	0	22 469	22 469
2.	Stavby	171 876	- 32 526	139 348	144 657
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných	182 326	- 126 177	56 149	81 980
4.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	75	0	75	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	2 267	0	2 267	480
B. III. 1.	Podíly - ovládaná osoba	0	0	0	80
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	1 887	0	1 887	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	380	0	380	400
C.	Oběžná aktiva	299 594	- 7 168	292 426	231 115
C. I.	Zásoby	26 526	- 7 168	19 358	24 988
C. I. 1.	Materiál	6 667	- 1 467	5 200	5 771
2.	Nedokončená výroba a polotovary	19 030	- 5 572	13 458	19 217
3.	Zboží	129	- 129	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	79	0	79	79
1.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	79	0	79	79
C. III.	Krátkodobé pohledávky	57 797	0	57 797	53 528
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	51 983	0	51 983	45 270
2.	Stát - daňové pohledávky	2 888	0	2 888	5 554
3.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	2 528	0	2 528	2 225
4.	Jiné pohledávky	308	0	308	479
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	215 982	0	215 982	152 520
C. IV. 1.	Peníze	268	0	268	201
2.	Účty v bankách	201 754	0	201 754	152 319
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	13 960	0	13 960	0
D. I.	Časové rozlišení	391	0	391	367
D. I. 1.	Náklady příštích období	391	0	391	367

Zdroj: Sbírka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Označení a	PASIVA b	31.12.2014	31.12.2013
		5	6
	PASIVA CELKEM	513 125	481 137
A.	Vlastní kapitál	469 794	402 955
A. I.	Základní kapitál	200	200
A. I. 1.	Základní kapitál	200	200
A. III.	Fondy ze zisku	200	200
A. III. 1.	Rezervní fond	200	200
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	307 554	335 227
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	307 554	335 227
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	71 840	67 328
B.	Cizí zdroje	42 286	78 768
B. I.	Rezervy	5 930	2 560
B. I. 1.	Časné rezervy	5 930	2 560
B. II.	Dlouhodobé závazky	4 571	6 032
B. II. 1.	Odloužený daňový závazek	4 571	6 032
B. III.	Krátkodobé závazky	17 921	38 979
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	7 876	25 791
B. III. 2.	Závazky ke společníkům	0	1 601
B. III. 3.	Závazky k zaměstnancům	2 448	2 250
B. III. 4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 458	1 668
B. III. 5.	Stát - daňové závazky a dotace	6 017	986
B. III. 6.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	4 278
B. III. 7.	Dohadné účty pasivní	122	2
B. III. 8.	Jiné závazky	0	2 403
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	13 963	29 197
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	8 320	13 712
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	5 634	15 485
C. I.	Časové rozlišení	1 968	1 414
C. I. 1.	Výdeje příštích období	951	1 414
C. I. 2.	Výnosy příštích období	95	0

Zdroj: Sbirka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

9.2. Příloha 2 Výkaz zisku a ztráty, rozvaha k 31.12.2015

PDF Compressor Pro

Firma:
Identifikační číslo:
Právní forma: Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání: Výroba strojů a zařízení povrchové úpravy a svařování kovů
Rozvahový den: 31. prosince 2015
Datum sestavení účetní závěrky: 31. března 2016

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
(v celých tisících Kč)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období	
		2015	2014
a	b	1	2
II.	Výkony	320 647	308 753
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	320 988	316 201
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	- 404	- 7 448
3.	Aktivace	63	0
B.	Výkonová spotřeba	135 765	145 143
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	59 703	79 389
2.	Služby	76 062	65 754
+	Přidaná hodnota	184 882	163 610
C.	Osobní náklady	54 171	50 331
C. 1.	Mzdové náklady	39 290	35 910
2.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12 379	11 918
3.	Sociální náklady	2 502	2 503
D.	Daně a poplatky	258	180
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18 111	32 488
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	7 756	491
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	7 756	0
2.	Tržby z prodeje materiálu	0	491
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů	742	1 354
IV.	Ostatní provozní výnosy	1 067	1 504
H.	Ostatní provozní náklady	1 764	1 457
*	Provozní výsledek hospodaření	118 659	79 795
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	400
J.	Prodané cenné papíry a podíly	0	80
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	1 960	3 272
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v jednotkách pod podstatným vlivem	1 960	3 272
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	2 403
X.	Výnosové úroky	543	1 246
N.	Nákladové úroky	323	661
XI.	Ostatní finanční výnosy	0	- 1
O.	Ostatní finanční náklady	9 800	1 159
*	Finanční výsledek hospodaření	- 7 620	5 420
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	18 822	13 375
Q. 1.	- splatná	17 571	14 836
2.	- odložená	1 251	- 1 461
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	92 217	71 840
***	Výsledek hospodaření za účetní období	92 217	71 840
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	111 039	85 215

Zdroj: Sbirka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Firma:
 Identifikační číslo:
 Právní forma: Společnost s ručením omezeným
 Předmět podnikání: Výroba strojů a zařízení povrchové úpravy a svařování kovů
 Rozvahový den: 31. prosince 2015
 Datum sestavení účetní závěrky: 31. března 2016

ROZVAHA
 (v celých tisících Kč)

Označení a	AKTIVA b	31.12.2015			31.12.2014
		Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	781 575	- 191 555	590 020	513 125
B.	Dlouhodobý majetek	406 472	- 183 083	223 389	220 308
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	8 466	- 6 479	1 987	0
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	159	- 18	141	0
2.	Software	7 801	- 5 955	1 846	0
3.	Ocenitelná práva	506	- 506	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	396 739	- 176 604	219 135	218 041
B. II. 1.	Pozemky	22 469	0	22 469	22 469
2.	Stavby	171 876	- 37 844	134 032	139 348
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	188 190	- 138 760	49 430	56 149
4.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	4 043	0	4 043	75
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	9 161	0	9 161	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	2 267	0	2 267	2 267
1.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	1 887	0	1 887	1 887
2.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	380	0	380	380
C.	Oběžná aktiva	374 755	- 8 472	366 283	292 426
C. I.	Zásoby	25 268	- 8 472	16 796	18 658
C. I. 1.	Materiál	6 587	- 1 373	5 214	5 200
2.	Nedokončená výroba a polotovary	18 552	- 6 970	11 582	13 458
3.	Zboží	129	- 129	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	79	0	79	79
1.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	79	0	79	79
C. III.	Krátkodobé pohledávky	68 842	0	68 842	57 707
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	63 738	0	63 738	51 983
2.	Stát - daňové pohledávky	2 746	0	2 746	2 888
3.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	2 145	0	2 145	2 528
4.	Dohadné účty aktivní	16	0	16	0
5.	Jiné pohledávky	197	0	197	308
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	280 566	0	280 566	215 982
C. IV. 1.	Peníze	403	0	403	268
2.	Účty v bankách	266 596	0	266 596	201 754
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	13 567	0	13 567	13 960
D. I.	Časové rozlišení	348	0	348	391
D. I. 1.	Náklady příštích období	348	0	348	391

Zdroj: Sbírka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Označení a	PASIVA b	31.12.2015	31.12.2014
		5	6
	PASIVA CELKEM	590 020	513 125
A.	Vlastní kapitál	557 012	469 794
A. I.	Základní kapitál	200	200
A. I. 1.	Základní kapitál	200	200
A. III.	Fondy ze zisku	200	200
A. III. 1.	Rezervní fond	200	200
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	464 395	397 554
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	464 395	397 554
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	92 217	71 840
B.	Cizí zdroje	31 675	42 285
B. I.	Rezervy	5 368	5 930
B. I. 1.	Ostatní rezervy	5 368	5 930
B. II.	Dlouhodobé závazky	5 822	4 571
B. II. 1.	Odloužený daňový závazek	5 822	4 571
B. III.	Krátkodobé závazky	12 378	17 921
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	2 607	7 876
B. III. 2.	Závazky k zaměstnancům	2 626	2 448
B. III. 3.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 502	1 458
B. III. 4.	Stát - daňové závazky a dotace	5 581	6 017
B. III. 5.	Dohadné účty pasivní	63	122
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	8 107	13 863
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	8 329
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	8 107	5 534
C. I.	Časové rozlišení	1 333	1 046
C. I. 1.	Výdaje příštích období	1 260	951
C. I. 2.	Výnosy příštích období	73	95

Zdroj: Sbírka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

9.3. Příloha 3 Účetní závěrka k 31. 12. 2016

PDF Compressor Pro

Účetní závěrka k 31. prosinci 2016

Zdroj: Sbirka listin, dostupné z: <https://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>

Firma:	
Identifikační číslo:	
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání:	výroba strojů, povrchové úpravy a svařování
Rozvahový den:	31. prosince 2016
Datum sestavení účetní uzávěrky:	28. dubna 2017

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
(v celých tisících Kč)

označ.	TEXT	řád.	Skutečnost v účetním období	
			2016	2015
a	b	c	1	2
I	Tržby ze prodeje výrobků a služeb	01	287 231	320 988
A.	Výkonová spotřeba	03	119 858	135 765
A. 2	Spotřeba materiálu a energie	05	43 863	59 703
A. 3	Služby	06	75 995	76 062
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07	-518	404
C.	Aktivace	08	-36	-63
B.	Osobní náklady	09	57 264	64 171
D. 1	Mzdové náklady	10	41 652	39 290
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	15 614	14 881
D. 2. 1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	13 159	12 379
D. 2. 2	Ostatní náklady	13	2 455	2 502
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	21 619	19 415
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	18 264	18 111
E. 1. 1	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	18 264	18 111
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	18	2 367	1 304
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	988	0
III.	Ostatní provozní výnosy	20	1 483	8 823
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	21	5	7 756
III. 2	Tržby z prodeje materiálu	22	667	0
III. 3	Jiné provozní výnosy	23	815	1 067
F.	Ostatní provozní náklady	24	1 083	1 460
F. 3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	180	258
F. 4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	-371	-562
F. 5.	Jiné provozní náklady	29	1 274	1 764
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	89 444	118 659
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	31	1 960	1 960
IV. 1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládaná osoba	32	1 960	1 960
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	153	543
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	153	543
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	42	323
J. 2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	42	323
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	351	0
K.	Ostatní finanční náklady	47	552	8 800
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	1 870	-7 626
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	91 314	111 039
L.	Daně z příjmů	50	14 843	18 822
L. 1.	Daně z příjmů splatné	51	13 866	17 571
L. 2.	Daně z příjmů odložena (+/-)	52	977	1 251
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	76 471	92 217
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	76 471	92 217
	Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	291 178	332 314

Firma:	
Identifikační číslo:	
Právní forma: společnost s ručením omezeným	
Předmět podnikání: Výroba strojů, povrchové úpravy a svařování	
Rozařovací den: 31. prosince 2016	
Datum sestavení účetní uzávěrky: 28. dubna 2017	
ROZVAHA	
(v celých tisících Kč)	

semač.	AKTIVA	řet.	31.12.2016			31.12.2015
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	d	c	1	2	3	4
	AKTIVA CELKEM	001	839 488	-213 174	626 314	590 020
B.	Dlouhodobý majetek	003	433 972	-201 347	232 625	223 389
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	9 764	-6 936	2 828	1 987
B. I. 1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005	159	-44	115	141
B. I. 2.	Ocenitelná práva	006	9 401	-6 892	2 509	1 846
B. I. 2. 1.	Software	007	8 895	-5 386	2 509	1 846
B. I. 2. 2.	Ostatní ocenitelná práva	008	506	506	0	0
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	204	0	204	0
B. I. 5. 2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	013	204	0	204	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	421 941	-194 411	227 530	219 135
B. II. 1.	Pozemky a stavby	015	194 345	-43 160	151 185	156 501
B. II. 1. 1.	Pozemky	016	22 469	0	22 469	22 469
B. II. 1. 2.	Stavby	017	171 876	-43 160	128 716	134 032
B. II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	220 263	-151 251	69 012	49 430
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	024	7 333	0	7 333	13 204
B. II. 5. 1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	025	1 289	0	1 289	9 161
B. II. 5. 2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	6 044	0	6 044	4 043
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	027	2 267	0	2 267	2 267
B. III. 3.	Podíly - podstatný vliv	030	1 887	0	1 887	1 887
B. III. 5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	380	0	380	380
C.	Oběžná aktiva	037	404 088	-11 827	392 261	366 283
C. I.	Zásoby	038	26 268	-10 839	15 429	16 796
C. I. 1.	Materiál	039	7 083	-4 086	2 997	5 214
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	040	19 056	-6 624	12 432	11 582
C. I. 3.	Výrobky a zboží	041	129	-129	0	0
C. I. 3. 2.	Zboží	043	129	-129	0	0
C. II.	Pohledávky	046	57 349	-988	56 361	68 921
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	047	79	0	79	79
C. II. 1. 5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	054	79	0	79	79
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	057	57 270	-988	56 282	68 842
C. II. 2. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	058	51 409	-988	50 421	63 738
C. II. 2. 4.	Pohledávky - ostatní	061	5 861	0	5 861	5 104
C. II. 2. 4. 3.	Stát - daňové pohledávky	064	4 274	0	4 274	2 746
C. II. 2. 4. 4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	1 355	0	1 355	2 145
C. II. 2. 4. 5.	Dehadté účty aktivní	066	0	0	0	16
C. II. 2. 4. 6.	Jiné pohledávky	067	232	0	232	197
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	068	13 573	0	13 573	13 567
C. III. 2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	070	13 573	0	13 573	13 567
C. IV.	Peněžní prostředky	071	306 898	0	306 898	266 999
C. IV. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	072	928	0	928	403
C. IV. 2.	Peněžní prostředky na účtech	073	305 970	0	305 970	266 596
D.	Časové rozlišení aktiv	074	1 428	0	1 428	348
D. 1.	Náklady přáších období	075	1 428	0	1 428	348

PDF Compressor Pro

označ.	PASIVA	řad.	31.12.2016	31.12.2015
a	b	c	d	e
	PASIVA CELKEM	078	626 314	590 020
A.	Vlastní kapitál	079	602 497	557 012
A. I.	Základní kapitál	080	200	200
A. I. 1.	Základní kapitál	081	200	200
A. III.	Fondy ze zisku	092	200	200
A. III. 1.	Ostatní rezervní fondy	093	200	200
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	095	525 626	464 395
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	096	525 626	464 395
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	099	76 471	92 217
B. + C.	Cizí zdroje	101	22 685	31 678
B.	Rezervy	202	4 998	5 368
B. 4.	Ostatní rezervy	106	4 998	5 368
C.	Závazky	107	17 687	26 307
C. I.	Dlouhodobé závazky	108	6 799	5 822
C. I. 8.	Odloužený daňový závazek	118	6 799	5 822
C. II.	Krátkodobé závazky	123	10 888	20 485
C. II. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	0	8 107
C. II. 3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	1 790	0
C. II. 4.	Závazky z obchodních vztahů	129	2 887	2 607
C. II. 6.	Závazky ostatní	133	6 211	9 771
C. II. 6. 3.	Závazky k zaměstnancům	136	2 766	2 625
C. II. 6. 4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	1 608	1 502
C. II. 6. 5.	Slát - daňové závazky a dotace	138	567	5 581
C. II. 6. 6.	Dohadné účty pasivní	139	544	63
C. II. 6. 7.	Jiné závazky	140	726	0
D.	Časové rozlišení	141	1 132	1 333
D. 1.	Výdaje příštích období	142	1 132	1 260
D. 2.	Výnosy příštích období	143	0	73

Účetní závěrka
za rok končící 31. prosince 2016

**Přehled o změnách vlastního kapitálu
za rok končící 31. prosince 2016**

(tis. Kč)	Základní kapitál	Rezervní fond	Nerozdělený zisk	Celkem
Zůstatek k 1. lednu 2015	200	200	469 394	469 794
Vyplacené podíly na zisku	0	0	- 5 000	- 5 000
Výsledek hospodaření za účetní období	0	0	92 217	92 217
Zaokrouhlení	0	0	1	1
Zůstatek k 31. prosinci 2015	200	200	556 612	557 012
Vyplacené podíly na zisku	0	0	- 30 986	- 30 986
Výsledek hospodaření za účetní období	0	0	76 471	76 471
Zůstatek k 31. prosinci 2016	200	200	602 097	602 497

Účetní závěrka
za rok končící 31. prosince 2016

Přehled o peněžních tocích
za rok končící 31. prosince 2016

(tis. Kč)	2016	2015
Peněžní toky z provozní činnosti		
Účetní zisk z běžné činnosti před zdaněním		
	91 314	111 039
A.1 Úpravy o nepeněžní operace:	19 173	8 947
A.1.1 Odpisy stálých aktiv	18 264	18 111
A.1.2 Změna stavu opravných položek a rezerv	2 985	742
A.1.3 Zisk (-) / ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	- 5	- 7 756
A.1.4 Výnosy z podílů na zisku	- 1 960	- 1 960
A.1.5 Vyučtované nákladové (+) a výnosové (-) úroky	- 111	- 220
A* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	110 487	119 956
A.2 Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu:	15 188	- 15 313
A.2.1 Změna stavu pohledávek a přechodných účtů aktiv	12 820	- 11 092
A.2.2 Změna stavu krátkodobých závazků a přechodných účtů pasiv	3 359	- 4 781
A.2.3 Změna stavu zásob	- 1 000	538
A** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	125 675	104 641
A.3 Úroky vyplacené	- 42	- 323
A.4 Úroky přijaté	153	543
A.5 Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost	- 21 253	- 18 045
A.6 Přijaté podíly na zisku	1 960	1 060
A*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	106 493	88 776
Peněžní toky z investiční činnosti		
B.1 Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	- 27 500	- 21 192
B.2 Příjmy z prodeje stálých aktiv	5	7 756
B*** Čistý peněžní tok z investiční činnosti	- 27 495	- 13 436
Peněžní toky z finanční činnosti		
C.1 Změna stavu dlouhodobých a krátkodobých závazků	- 8 107	- 5 756
C.2 Změna stavu vlastního kapitálu:	- 30 986	- 5 000
C.2.1 Vyplacené podíly na zisku	- 30 986	- 5 000
C*** Čistý peněžní tok z finanční činnosti	- 39 093	- 10 756
Čisté zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	39 905	64 584
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na počátku roku	280 566	215 982
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci roku	320 471	280 566

PDF Compressor Pro

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

1. Všeobecné informace

1.1. Základní informace o Společnosti

(dále „Společnost“) byla zapsána do obchodního rejstříku dne 31. března 1992
(Identifikační číslo Společnosti:)

Hlavním předmětem podnikání Společnosti je:

- povrchové úpravy a svařování kovů,
- výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd,
- příprava a vypracování technických návrhů,
- výroba strojů a zařízení pro všeobecné účely.

Společnost je zaměřena na přesnou strojní výrobu, zejména vybraných částí povlakovacích zařízení pro průmyslové aplikace techniky PVD (Physical Vapour Deposition), jejich vývoj a konstrukci a rovněž na zakázkové povlakování touto technikou. Mottem firemní činnosti je propojení aplikované fyziky s konstrukčním vývojem a s výrobou v jeden funkční celek.

Jednatelé k 31. prosinci 2016:

Jméno	Funkce
	předseda rady jednatelů
	jednatel
	jednatel
	jednatel

Osoby, které se podílely na základním kapitálu účetní jednotky k 31. prosinci 2016 a 2015:

	2016v %	2015v %
	50	50
	50	50
Celkem	100	100

Společnost není společníkem s neomezeným ručením v žádné společnosti.

Společnost je členěna následujícím způsobem:

Průběh účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

2. Účetní postupy

2.1. Základní zásady zpracování účetní závěrky

Účetní závěrka je sestavena v souladu s účetními předpisy platnými v České republice pro střední účetní jednotky a je sestavena v historických cenách kromě derivátů, které jsou zúčtovány v reálné hodnotě.

2.2. Srovnatelné údaje

Na základě požadavků novely zákona o účetnictví a prováděcí vyhlášky platné od 1. ledna 2016 došlo ke změně vykazování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Pro zajištění srovnatelnosti těchto položek s minulým účetním obdobím byly položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty za rok 2015 reklasifikovány v souladu s Českým účetním standardem pro podnikatele č. 024 „Srovnatelné období za účetní období započaté v roce 2016“.

2.3. Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

Nehmotný a (hmotný) majetek, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok a pořizovací cena převyšuje 60 tis. Kč (40 tis. Kč) za položku, je považován za dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek.

Nakoupený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je prvotně vykázán v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu pořízení a náklady s jeho pořízením související.

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je odpisován metodou rovnoměrných odpisů na základě jeho předpokládané doby životnosti. Společnost uplatňuje roční odpisové sazby, které se liší od sazeb uplatněných pro daňové účely.

Pokud zůstatková hodnota aktiva přesahuje jeho odhadovanou zpětně ziskatelnou částku, je jeho zůstatková hodnota snížena na tuto částku prostřednictvím opravné položky.

Náklady na opravy a údržbu dlouhodobého hmotného majetku se účtují přímo do nákladů. Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku přesahující 40 tis. Kč za rok je aktivováno.

2.4. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem

Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem představují majetkové účasti v podnicích, v nichž Společnost vykonává podstatný vliv, ale nemá možnost tento podnik ovládat nebo řídit (dále též „přidružená společnost“).

Podíly v přidružených společnostech jsou oceněny pořizovací cenou zohledňující případné snížení hodnoty.

2.5. Ostatní cenné papíry a podíly

Za ostatní cenné papíry a podíly se považují takové cenné papíry, jejichž podíl na základním kapitálu této společnosti je 20% a menší. Ostatní cenné papíry jsou oceňovány reálnou hodnotou.

2.6. Zásoby

Nakoupené zásoby jsou oceňovány pořizovací cenou případně sníženou o opravnou položku. Pořizovací cena zahrnuje veškeré náklady související s pořízením těchto zásob (zejména dopravné, clo, atd.). Pro úbytky nakoupených zásob užívá Společnost metodu „první do skladu – první ze skladu“. Zásoby vlastní výroby, tj. nedokončená výroba a hotové výrobky, jsou oceňovány vlastními výrobními náklady sníženými o opravnou položku. Vlastní výrobní náklady zahrnují přímý a nepřímý materiál, přímé a nepřímé mzdy a výrobní režii.

Nedokončená výroba a polotovary zahrnují produkty vlastní výroby, které dosud nejsou hotovým výrobkem a nakoupené polotovary, které dosud neprošly všemi výrobními stupni a budou dokončeny nebo zkompletovány do hotových výrobků v dalším výrobním procesu Společností.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

Opravná položka k pomaluobrátkovým a zastaralým zásobám je tvořena na základě analýzy obrátkovosti zásob a na základě individuálního posouzení zásob.

2.7. Pohledávky

Pohledávky jsou vykázány v nominální hodnotě eventuálně snížené o opravnou položku k pochybným pohledávkám. Opravná položka k pochybným pohledávkám je vytvořena na základě věkové struktury pohledávek a individuálního posouzení bonity dlužníků. Společnost nevytváří opravné položky k pohledávkám za spřízněnými stranami.

2.8. Peníze a peněžní ekvivalenty

Peněžními ekvivalenty se rozumí krátkodobý likvidní finanční majetek, který je snadno a pohotově směnitelný za předem známou částku peněžních prostředků.

Společnost sestavila přehled o peněžních tocích s využitím nepřímé metody.

2.9. Přepočet cizích měn

Transakce prováděné v cizích měnách jsou přepočteny a zaúčtovány fixním kurzem určeným Společností vždy k 1. dni účetního období na základě kurzu zveřejněného Českou národní bankou.

Zůstatky peněžních aktiv, pohledávek a závazků vedených v cizích měnách byly přepočteny devizovým kurzem zveřejněným Českou národní bankou k poslednímu rozvahovému dni. Všechny kurzové zisky a ztráty z přepočtu peněžních aktiv, pohledávek a závazků jsou účtovány do nákladů, event. výnosů (výkazu zisku a ztráty).

2.10. Finanční deriváty

Finanční deriváty zahrnující měnové obchody, měnové a úrokové opce a ostatní finanční deriváty jsou nejprve zachyceny v rozvaze v pořizovací ceně a následně přeceňovány na reálnou hodnotu. Reálné hodnoty jsou odvozeny z tržních cen nebo modelů pro oceňování opcí. Všechny deriváty jsou vykazovány v položce jiné pohledávky, mají-li pozitivní reálnou hodnotu, nebo v položce jiné závazky, je-li jejich reálná hodnota pro Společnost záporná.

Změny reálné hodnoty finančních derivátů k obchodování jsou vykázány jako výnosy či náklady z přecenění cenných papírů a derivátů.

2.11. Tržby

Tržby jsou zaúčtovány k datu předání výrobku nebo poskytnutí služeb a jsou vykázány po odečtení slev a daně z přidané hodnoty.

2.12. Leasing

Pořizovací cena majetku získaného formou finančního nebo operativního leasingu není aktivována do dlouhodobého majetku. Leasingové splátky jsou účtovány do nákladů rovnoměrně po celou dobu trvání leasingu. Budoucí leasingové splátky, které nejsou k rozvahovému dni splatné, jsou vykázány v příloze k účetní závěrce, ale nejsou zachyceny v rozvaze.

2.13. Rezervy

Společnost tvoří rezervy, pokud má současný závazek, je pravděpodobné, že bude na vypořádání tohoto závazku třeba vynaložit vlastní zdroje a existuje spolehlivý odhad výše závazku.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

2.14. Zaměstnanecké benefity

Společnost přispívá na penzijní připojištění zaměstnanců, dále připlácí zaměstnancům na kapitálové životní pojištění, na výuku jazyků a stravování. Společnost přispívá zaměstnancům také na sport, kulturu apod. formou věrnostních poukázek.

2.15. Úrokové náklady

Veškeré úrokové náklady jsou účtovány do nákladů.

2.16. Odložená daň

Odložená daň se vykazuje u všech přechodných rozdílů mezi zůstatkovou hodnotou aktiva nebo závazku v rozvaze a jejich daňovou hodnotou. Odložená daňová pohledávka je zaúčtována, pokud je pravděpodobné, že ji bude možné daňově uplatnit v budoucnosti.

2.17. Spřízněné strany

Spřízněnými stranami Společnosti se rozumí:

- strany, které přímo nebo nepřímo mohou uplatňovat rozhodující vliv u Společnosti, a společností, kde tyto strany mají rozhodující nebo podstatný vliv,
- strany, které přímo nebo nepřímo mohou uplatňovat podstatný vliv u Společnosti,
- členové statutárních, dozorčích a řídicích orgánů Společnosti, nebo její mateřské společnosti a osoby blízké těmto osobám, včetně podniků, kde tito členové a osoby mají podstatný nebo rozhodující vliv,
- dceřiné společnosti

Významné transakce a zůstatky se spřízněnými stranami, jsou uvedeny v poznámce 16.

2.18. Výdaje na výzkum a vývoj

Veškeré výdaje na výzkum a vývoj jsou zaúčtovány do nákladů průběžně při jejich vzniku.

2.19. Následné události

Dopad události, které nastaly mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky je zachycen v účetních výkazech v případě, že tyto události poskytly doplňující informace o skutečnostech, které existovaly k rozvahovému dni.

V případě, že mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky došlo k významným událostem představujícím skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni, jsou důsledky těchto událostí popsány v příloze účetní závěrky, ale nejsou zaúčtovány v účetních výkazech.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

3. Dlouhodobý hmotný majetek

(tis. Kč)	1. ledna 2016	Přírůstky / přeúčtování	31. prosince 2016
Pořizovací cena			
Pozemky	22 469	0	22 469
Stavby	171 876	0	171 876
Hmotné movité věci a jejich soubory	188 190	32 073	220 263
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	13 204	- 3 871	7 333
Celkem	395 739	26 202	421 941
Oprávký			
Stavby	37 844	5 326	43 169
Samostatné hmotné movité věci a jejich soubory	138 760	12 491	151 251
Celkem	176 604	17 807	194 411
Zůstatková hodnota	219 135		227 530

(tis. Kč)	1. ledna 2015	Přírůstky / přeúčtování	31. prosince 2015
Pořizovací cena			
Pozemky	22 469	0	22 469
Stavby	171 876	0	171 876
Hmotné movité věci a jejich soubory	182 326	5 864	188 190
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	75	13 129	13 204
Celkem	376 746	18 993	395 739
Oprávký			
Stavby	32 588	5 316	37 844
Samostatné hmotné movité věci a jejich soubory	126 177	12 683	138 760
Celkem	158 705	17 899	176 604
Zůstatková hodnota	218 041		219 135

4. Přidružené společnosti

Majetkové účasti ve společnostech s podstatným vlivem představují k 31. prosinci 2016 a 2015 podíl Společnosti na základním kapitálu společnosti Mezi procentuální výší vlastnického podílu a hlasovacími právy není rozdíl.

31. prosince 2016	Hodnota vkladu (tis. Kč)	Podíl na základním kapitálu (%)	Výsledek hospodaření v roce 2016 *) (tis. Kč)	Vlastní kapitál k 31. prosinci 2016 *) (tis. Kč)	Příjem z výplat podílů v roce 2016 (tis. Kč)
Tuzemské	1 887	28	7 516	48 875	1 960

*) V době zpracování této přílohy k účetní závěrce byly zřejmé pouze předběžné výsledky hospodaření za rok 2016 a stav vlastního kapitálu k 31. prosinci 2016 společně.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

31. prosince 2015	Hodnota vkladu (tis. Kč)	Podíl na základním kapitálu (%)	Výsledek hospodaření v roce 2015 (tis. Kč)	Vlastní kapitál k 31. prosinci 2015 (tis. Kč)	Příjem z výplat podílů v roce 2015 (tis. Kč)
Nizozemské	1 887	28	7 769	48 359	1 960

Společnost netvořila opravnou položku k investicím v přidružených společnostech k 31. prosinci 2016 a 2015.

5. Ostatní cenné papíry a podíly

Ostatní cenné papíry a podíly představovaly k 31. prosinci 2016 a 2015 akcie firmy Podíl Společnosti na základním kapitálu představoval 19 % a pořizovací cena vkladu byla 380 tis. Kč.

Z důvodu nevýznamnosti hodnoty ostatních cenných papírů a podílů ve vztahu k celkovým aktivům Společnosti a nepřiměřenosti nákladů na vyčíslení reálné hodnoty ponechala Společnost ocenění těchto ostatních cenných papírů a podílů v nominální hodnotě. Tato skutečnost nemá významný vliv na účetní závěrku Společnosti.

6. Zásoby

Společnost vytvořila opravnou položku k zásobám k 31. prosinci 2016 ve výši 10 839 tis. Kč (k 31. prosinci 2015: 8 472 tis. Kč).

7. Pohledávky

Pohledávky nejsou kryty věcnými zárukami a žádná z nich nemá splatnost delší než 5 let.

Společnost neeviduje žádné pohledávky a podmíněné pohledávky, které nejsou vykázány v rozvaze.

Pohledávky po splatnosti činily k 31. prosinci 2016 5 393 tis. Kč (k 31. prosinci 2015: 17 139 tis. Kč).

Pohledávky z obchodních vztahů ke spřízněným stranám činily k 31. prosinci 2016 9 115 tis. Kč (k 31. prosinci 2015: 15 761 tis. Kč).

Opravná položka k pohledávkám k 31. prosinci 2016 byla tvořena ve výši 988 tis. Kč. V roce 2015 nebyla opravná položka tvořena.

8. Vlastní kapitál

Dne 18. dubna 2016 společníci schválili účetní závěrku Společnosti za rok 2015 a rozhodli o rozdělení zisku za rok 2015 ve výši 92 217 tis. Kč. Zároveň bylo rozhodnuto o vyplacení podílů na zisku v částce 30 986 tis. Kč.

Do data vydání této účetní závěrky nenavrhl Společnost rozdělení zisku za rok 2016.

Společnost Nizozemské království sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nejvyšší skupiny účetních jednotek, ke které Společnost patří.

Konsolidovanou účetní závěrku sestavenou za nejvyšší skupin je možné získat v sídle společnosti.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

9. Rezervy

Společnost vytvořila rezervy na nevyčerpanou dovolenou, mzdové bonusy a projekty, u nichž se zavázala k nákladům bez očekávaných výnosů, v celkové částce 4 998 tis. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosince 2015: 5 368 tis. Kč).

10. Závazky, budoucí závazky a podmíněné závazky

Závazky nejsou kryty věcnými zárukami a nemají splatnost delší než 5 let.

Společnost nemá žádné závazky po splatnosti ze sociálního nebo zdravotního pojištění ani žádné jiné závazky po splatnosti ze vztahu k finanční správě a jiným státním institucím.

Závazky z obchodních vztahů po splatnosti činily k 31. prosinci 2016 345 tis. Kč (k 31. prosinci 2015: 492 tis. Kč).

Závazky z obchodních vztahů ke spřízněným stranám k 31. prosinci 2016 činily 332 tis. Kč (31. prosince 2015: 248 tis. Kč).

Společnost má k 31. prosinci 2016 budoucí závazky z titulu operativních leasingů aut v částce 207 tis. Kč (2015: 796 tis. Kč).

Vedení Společnosti si není vědomo žádných podmíněných závazků Společnosti k 31. prosinci 2016.

11. Úvěry a ostatní zápůjčky

Společnost předčasně splatila úvěr od banky Citibank Europe, ple na koupi nemovitosti , roční úrokovou sazbou 2,35%. Zůstatek úvěru k 31. prosinci 2016 je o Kč (k 31. prosinci 2015: 8 107 tis. Kč).

(tis. Kč)	31. prosince 2016	31. prosince 2015
Bankovní úvěry splatné do jednoho roku (včetně části dlouhodobých úvěrů splatné do 1 roku)	0	8 107
Bankovní úvěry a kontokorenty celkem	0	8 107

Bankovní úvěry byly k 31. prosinci 2015 zajištěny vybranými nemovitostmi.

12. Daň z příjmů

Daňový náklad zahrnuje:

(tis. Kč)	2016	2015
Splatnou daň (19 %)	13 866	17 571
Odloženou daň	977	1 251
Celkem daňový náklad	14 843	18 822

Odložená daň byla vypočtena s použitím sazby daně 19 % (daňová sazba pro roky 2015 a následující).

Analýza odloženého daňového závazku :

(tis. Kč)	31. prosince 2016	31. prosince 2015
Odložený daňový závazek / pohledávka z titulu:		
rozdílu účetní a daňové zůstatkové hodnoty majetku	- 9 868	8 452
opravných položek k zásobám	2 059	1 610
Rezerv	950	1 020
Čistý odložený daňový závazek	- 6 799	- 5 822

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosincem 2016

13. Tržby

Výnosy z hlavní činnosti byly tvořeny následujícím způsobem:

(tis. Kč)	2016	2015
Strojivenská výroba		
- zahraničí	111 419	147 834
- tuzemsko	639	619
Služby		
- zahraničí	157 722	113 787
- tuzemsko	17 452	58 748
Prodej vlastních výrobků a služeb celkem	287 231	320 988

14. Zaměstnanci

	Osobní náklady (tis. Kč)		Průměrný přepočtený počet zaměstnanců během roku	
	2016	2015	2016	2015
Členové statutárního orgánu				
Společnosti, kteří pobírají odměnu	2 967	3 726	2	1
Ostatní zaměstnanci	54 297	51 445	77	78
Celkem	57 264	54 171	79	79

K 31. prosinci 2016 byly v ostatních rezervách zaúčtovány mzdové bonusy v částce 2 870 tis. Kč (k 31. prosinci 2015; v částce 2 814 tis. Kč)

15. Náklady na výzkum a vývoj

Náklady na výzkum a vývoj v roce 2016 činily 18 634 tis. Kč (2015: 14 105 tis. Kč) a byly účtovány do nákladů příslušného období. V průběhu roku 2016 Společnost obdržela dotace na výzkum a vývoj ve výši 550 tis. Kč (2015: 846 tis. Kč). Dotace byly využity na úhradu provozních nákladů spojených s výzkumem.

16. Transakce se spřízněnými stranami

Společnost se podílela na těchto transakcích se spřízněnými stranami:

(tis. Kč)	2016	2015
Výnosy		
Prodej výrobků a dlouhodobého hmotného majetku	100 920	135 346
Prodej služeb	1 198	1 361
Prodej služeb	3 075	3 048
Výnos z podílů na zisku	1 960	1 950
Celkem	107 153	141 715
Náklady/Pořízení majetku		
Nákup výrobních kooperací	44 719	50 291
Nákup dlouhodobého majetku	1 070	1 955
Nákup výrobních kooperací	2 462	1 030
Poskytnuté zálohy na nákup dlouhodobého majetku	30 633	9 161
Celkem	78 884	62 437
Výplata podílů na zisku	30 656	5 000

Pohledávky z těchto transakcí k 31. prosinci 2016 a za srovnatelné období jsou uvedeny v kapitole 7 a závazky z těchto transakcí k 31. prosinci 2016 a za srovnatelné období jsou uvedeny v kapitole 10.

Příloha účetní závěrky
za rok končící 31. prosince 2016

17. Přehled o peněžních tocích

Peníze a peněžní ekvivalenty uvedené v přehledu o peněžních tocích zahrnují:

(tis. Kč)	31. prosince 2016	31. prosince 2015
Peněžní prostředky v pokladně	928	403
Peněžní prostředky na účtech	393 970	266 396
Peněžní ekvivalenty zahrnuté v krátkodobém finančním majetku	13 573	13 267
Peníze a peněžní ekvivalenty celkem	320 471	280 066

18. Následné události

Po rozvahovém dni nedošlo k žádným událostem, které by měly významný dopad na účetní závěrku k 31. prosinci 2016.

9.4. Příloha 4 Investiční úvěr „1“_splátkový kalendář

Výše úvěru 60 000 000
 Doba splatnosti (měsíc) 60
 Úroková sazba (p.a.) 2,30%

Anuitní splátka 1 059 558,81
 Měsíční splátka jistiny 1 000 000,00

Měsíc	Oddělené splácení jistiny a úroku				Anuitní splácení			
	Zůstatek jistiny	Umor	Úrok	Splátka CELKEM	Zůstatek jistiny	Umor	Úrok	Splátka CELKEM
1	59 000 000,00	1 000 000,00	115 000,00	1 115 000,00	59 055 441,19	944 558,81	115 000,00	1 059 558,81
2	58 000 000,00	1 000 000,00	113 083,33	1 113 083,33	58 109 071,97	946 369,22	113 189,60	1 059 558,81
3	57 000 000,00	1 000 000,00	111 166,67	1 111 166,67	57 160 888,88	948 183,09	111 375,72	1 059 558,81
4	56 000 000,00	1 000 000,00	109 250,00	1 109 250,00	56 210 888,43	950 000,44	109 558,37	1 059 558,81
5	55 000 000,00	1 000 000,00	107 333,33	1 107 333,33	55 259 067,15	951 821,28	107 737,54	1 059 558,81
6	54 000 000,00	1 000 000,00	105 416,67	1 105 416,67	54 305 421,55	953 645,60	105 913,21	1 059 558,81
7	53 000 000,00	1 000 000,00	103 500,00	1 103 500,00	53 349 948,13	955 473,42	104 085,39	1 059 558,81
8	52 000 000,00	1 000 000,00	101 583,33	1 101 583,33	52 392 643,38	957 304,75	102 254,07	1 059 558,81
9	51 000 000,00	1 000 000,00	99 666,67	1 099 666,67	51 433 503,80	959 139,58	100 419,23	1 059 558,81
10	50 000 000,00	1 000 000,00	97 750,00	1 097 750,00	50 472 525,87	960 977,93	98 580,88	1 059 558,81
11	49 000 000,00	1 000 000,00	95 833,33	1 095 833,33	49 509 706,06	962 819,81	96 739,01	1 059 558,81
12	48 000 000,00	1 000 000,00	93 916,67	1 093 916,67	48 545 040,85	964 665,21	94 893,60	1 059 558,81
13	47 000 000,00	1 000 000,00	92 000,00	1 092 000,00	47 578 526,70	966 514,15	93 044,66	1 059 558,81
14	46 000 000,00	1 000 000,00	90 083,33	1 090 083,33	46 610 160,06	968 366,64	91 192,18	1 059 558,81
15	45 000 000,00	1 000 000,00	88 166,67	1 088 166,67	45 639 937,39	970 222,67	89 336,14	1 059 558,81
16	44 000 000,00	1 000 000,00	86 250,00	1 086 250,00	44 667 855,12	972 082,27	87 476,55	1 059 558,81
17	43 000 000,00	1 000 000,00	84 333,33	1 084 333,33	43 693 909,70	973 945,42	85 613,39	1 059 558,81
18	42 000 000,00	1 000 000,00	82 416,67	1 082 416,67	42 718 097,54	975 812,15	83 746,66	1 059 558,81
19	41 000 000,00	1 000 000,00	80 500,00	1 080 500,00	41 740 415,08	977 682,46	81 876,35	1 059 558,81
20	40 000 000,00	1 000 000,00	78 583,33	1 078 583,33	40 760 858,73	979 556,35	80 002,46	1 059 558,81
21	39 000 000,00	1 000 000,00	76 666,67	1 076 666,67	39 779 424,90	981 433,83	78 124,98	1 059 558,81
22	38 000 000,00	1 000 000,00	74 750,00	1 074 750,00	38 796 109,98	983 314,92	76 243,90	1 059 558,81
23	37 000 000,00	1 000 000,00	72 833,33	1 072 833,33	37 810 910,38	985 199,60	74 359,21	1 059 558,81
24	36 000 000,00	1 000 000,00	70 916,67	1 070 916,67	36 823 822,48	987 087,90	72 470,91	1 059 558,81
25	35 000 000,00	1 000 000,00	69 000,00	1 069 000,00	35 834 842,66	988 979,82	70 578,99	1 059 558,81
26	34 000 000,00	1 000 000,00	67 083,33	1 067 083,33	34 843 967,29	990 875,37	68 683,45	1 059 558,81
27	33 000 000,00	1 000 000,00	65 166,67	1 065 166,67	33 851 192,75	992 774,54	66 784,27	1 059 558,81
28	32 000 000,00	1 000 000,00	63 250,00	1 063 250,00	32 856 515,39	994 677,36	64 881,45	1 059 558,81
29	31 000 000,00	1 000 000,00	61 333,33	1 061 333,33	31 859 931,56	996 583,83	62 974,99	1 059 558,81
30	30 000 000,00	1 000 000,00	59 416,67	1 059 416,67	30 861 437,62	998 493,95	61 064,87	1 059 558,81
31	29 000 000,00	1 000 000,00	57 500,00	1 057 500,00	29 861 029,89	1 000 407,73	59 151,09	1 059 558,81
32	28 000 000,00	1 000 000,00	55 583,33	1 055 583,33	28 858 704,72	1 002 325,17	57 233,64	1 059 558,81
33	27 000 000,00	1 000 000,00	53 666,67	1 053 666,67	27 854 458,42	1 004 246,30	55 312,52	1 059 558,81
34	26 000 000,00	1 000 000,00	51 750,00	1 051 750,00	26 848 287,32	1 006 171,10	53 387,71	1 059 558,81
35	25 000 000,00	1 000 000,00	49 833,33	1 049 833,33	25 840 187,72	1 008 099,60	51 459,22	1 059 558,81
36	24 000 000,00	1 000 000,00	47 916,67	1 047 916,67	24 830 155,93	1 010 031,79	49 527,03	1 059 558,81
37	23 000 000,00	1 000 000,00	46 000,00	1 046 000,00	23 818 188,25	1 011 967,68	47 591,13	1 059 558,81
38	22 000 000,00	1 000 000,00	44 083,33	1 044 083,33	22 804 280,97	1 013 907,29	45 651,53	1 059 558,81
39	21 000 000,00	1 000 000,00	42 166,67	1 042 166,67	21 788 430,36	1 015 850,61	43 708,21	1 059 558,81
40	20 000 000,00	1 000 000,00	40 250,00	1 040 250,00	20 770 632,70	1 017 797,66	41 761,16	1 059 558,81
41	19 000 000,00	1 000 000,00	38 333,33	1 038 333,33	19 750 884,27	1 019 748,43	39 810,38	1 059 558,81
42	18 000 000,00	1 000 000,00	36 416,67	1 036 416,67	18 729 181,32	1 021 702,95	37 855,86	1 059 558,81
43	17 000 000,00	1 000 000,00	34 500,00	1 034 500,00	17 705 520,10	1 023 661,22	35 897,60	1 059 558,81
44	16 000 000,00	1 000 000,00	32 583,33	1 032 583,33	16 679 896,87	1 025 623,23	33 935,58	1 059 558,81
45	15 000 000,00	1 000 000,00	30 666,67	1 030 666,67	15 652 307,85	1 027 589,01	31 969,80	1 059 558,81
46	14 000 000,00	1 000 000,00	28 750,00	1 028 750,00	14 622 749,30	1 029 558,56	30 000,26	1 059 558,81
47	13 000 000,00	1 000 000,00	26 833,33	1 026 833,33	13 591 217,42	1 031 531,88	28 026,94	1 059 558,81
48	12 000 000,00	1 000 000,00	24 916,67	1 024 916,67	12 557 708,44	1 033 508,98	26 049,83	1 059 558,81
49	11 000 000,00	1 000 000,00	23 000,00	1 023 000,00	11 522 218,57	1 035 489,87	24 068,94	1 059 558,81
50	10 000 000,00	1 000 000,00	21 083,33	1 021 083,33	10 484 744,00	1 037 474,56	22 084,25	1 059 558,81
51	9 000 000,00	1 000 000,00	19 166,67	1 019 166,67	9 445 280,95	1 039 463,05	20 095,76	1 059 558,81
52	8 000 000,00	1 000 000,00	17 250,00	1 017 250,00	8 403 825,59	1 041 455,36	18 103,46	1 059 558,81
53	7 000 000,00	1 000 000,00	15 333,33	1 015 333,33	7 360 374,11	1 043 451,48	16 107,33	1 059 558,81
54	6 000 000,00	1 000 000,00	13 416,67	1 013 416,67	6 314 922,68	1 045 451,43	14 107,38	1 059 558,81
55	5 000 000,00	1 000 000,00	11 500,00	1 011 500,00	5 267 467,47	1 047 455,21	12 103,60	1 059 558,81
56	4 000 000,00	1 000 000,00	9 583,33	1 009 583,33	4 218 004,63	1 049 462,83	10 095,98	1 059 558,81
57	3 000 000,00	1 000 000,00	7 666,67	1 007 666,67	3 166 530,33	1 051 474,30	8 084,51	1 059 558,81
58	2 000 000,00	1 000 000,00	5 750,00	1 005 750,00	2 113 040,70	1 053 489,63	6 069,18	1 059 558,81
59	1 000 000,00	1 000 000,00	3 833,33	1 003 833,33	1 057 531,88	1 055 508,82	4 049,89	1 059 558,81
60	0,00	1 000 000,00	1 916,67	1 001 916,67	0,00	1 057 531,88	2 026,94	1 059 558,81

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

9.5. Příloha 5 Investiční úvěv „2“_splátkový kalendář

Výše úvěru 20 000 000
 Doba splatnosti (měsíc) 36
 Úroková sazba (p.a.) 1,90%

Anuitní splátka 571 978,88
 Měsíční splátka jistiny 555 555,56

Měsíc	Oddělené spláčení jistiny a úroku				Anuitní spláčení			
	Zůstatek jistiny	Úmor	Úrok	Splátka CELKEM	Zůstatek jistiny	Úmor	Úrok	Splátka CELKEM
1	19 444 444,44	555 555,56	31 666,67	587 222,22	19 459 687,79	540 312,21	31 666,67	571 978,88
2	18 888 888,89	555 555,56	30 787,04	586 342,59	18 918 520,08	541 167,70	30 811,17	571 978,88
3	18 333 333,33	555 555,56	29 907,41	585 462,96	18 376 495,53	542 024,55	29 954,32	571 978,88
4	17 777 777,78	555 555,56	29 027,78	584 583,33	17 833 612,77	542 882,76	29 096,12	571 978,88
5	17 222 222,22	555 555,56	28 148,15	583 703,70	17 289 870,45	543 742,32	28 236,55	571 978,88
6	16 666 666,67	555 555,56	27 268,52	582 824,07	16 745 267,20	544 603,25	27 375,63	571 978,88
7	16 111 111,11	555 555,56	26 388,89	581 944,44	16 199 801,66	545 465,54	26 513,34	571 978,88
8	15 555 555,56	555 555,56	25 509,26	581 064,81	15 653 472,47	546 329,19	25 649,69	571 978,88
9	15 000 000,00	555 555,56	24 629,63	580 185,19	15 106 278,26	547 194,21	24 784,66	571 978,88
10	14 444 444,44	555 555,56	23 750,00	579 305,56	14 558 217,65	548 060,60	23 918,27	571 978,88
11	13 888 888,89	555 555,56	22 870,37	578 425,93	14 009 289,29	548 928,37	23 050,51	571 978,88
12	13 333 333,33	555 555,56	21 990,74	577 546,30	13 459 491,78	549 797,50	22 181,37	571 978,88
13	12 777 777,78	555 555,56	21 111,11	576 666,67	12 908 823,77	550 668,02	21 310,86	571 978,88
14	12 222 222,22	555 555,56	20 231,48	575 787,04	12 357 283,86	551 539,91	20 438,97	571 978,88
15	11 666 666,67	555 555,56	19 351,85	574 907,41	11 804 870,69	552 413,18	19 565,70	571 978,88
16	11 111 111,11	555 555,56	18 472,22	574 027,78	11 251 582,85	553 287,83	18 691,05	571 978,88
17	10 555 555,56	555 555,56	17 592,59	573 148,15	10 697 418,98	554 163,87	17 815,01	571 978,88
18	10 000 000,00	555 555,56	16 712,96	572 268,52	10 142 377,68	555 041,30	16 937,58	571 978,88
19	9 444 444,44	555 555,56	15 833,33	571 388,89	9 586 457,57	555 920,11	16 058,76	571 978,88
20	8 888 888,89	555 555,56	14 953,70	570 509,26	9 029 657,25	556 800,32	15 178,56	571 978,88
21	8 333 333,33	555 555,56	14 074,07	569 629,63	8 471 975,33	557 681,92	14 296,96	571 978,88
22	7 777 777,78	555 555,56	13 194,44	568 750,00	7 913 410,42	558 564,92	13 413,96	571 978,88
23	7 222 222,22	555 555,56	12 314,81	567 870,37	7 353 961,11	559 449,31	12 529,57	571 978,88
24	6 666 666,67	555 555,56	11 435,19	566 990,74	6 793 626,00	560 335,11	11 643,77	571 978,88
25	6 111 111,11	555 555,56	10 555,56	566 111,11	6 232 403,70	561 222,30	10 756,57	571 978,88
26	5 555 555,56	555 555,56	9 675,93	565 231,48	5 670 292,79	562 110,90	9 867,97	571 978,88
27	5 000 000,00	555 555,56	8 796,30	564 351,85	5 107 291,88	563 000,91	8 977,96	571 978,88
28	4 444 444,44	555 555,56	7 916,67	563 472,22	4 543 399,55	563 892,33	8 086,55	571 978,88
29	3 888 888,89	555 555,56	7 037,04	562 592,59	3 978 614,39	564 785,16	7 193,72	571 978,88
30	3 333 333,33	555 555,56	6 157,41	561 712,96	3 412 934,98	565 679,40	6 299,47	571 978,88
31	2 777 777,78	555 555,56	5 277,78	560 833,33	2 846 359,92	566 575,06	5 403,81	571 978,88
32	2 222 222,22	555 555,56	4 398,15	559 953,70	2 278 887,78	567 472,14	4 506,74	571 978,88
33	1 666 666,67	555 555,56	3 518,52	559 074,07	1 710 517,14	568 370,64	3 608,24	571 978,88
34	1 111 111,11	555 555,56	2 638,89	558 194,44	1 141 246,58	569 270,56	2 708,32	571 978,88
35	555 555,56	555 555,56	1 759,26	557 314,81	571 074,68	570 171,90	1 806,97	571 978,88
36	0,00	555 555,56	879,63	556 435,19	0,00	571 074,68	904,20	571 978,88

Zdroj: vlastní zpracování, 2018